

SFC2021 Program sprijinit din FEDR (Investiții pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică), FSE+, Fondul de coeziune și FEPAM – articolul 21 alineatul (3)

CCI	2021RO16RFPR001
Titlu în limba engleză	Smart growth, digitalization and financial instruments
Titlul în limba (limbile) națională (naționale)	RO - Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare
Versiune	1.0
Primul an	2021
Ultimul an	2027
Eligibil de la	01.01.2021
Eligibil până la	31.12.2029
Numărul deciziei Comisiei	
Data deciziei Comisiei	
Regiunile NUTS (nomenclatorul comun al unităților teritoriale de statistică) acoperite de program	RO - România RO1 - Macroregiunea Unu RO11 - Nord-Vest RO111 - Bihor RO112 - Bistrița-Năsăud RO113 - Cluj RO114 - Maramureș RO115 - Satu Mare RO116 - Sălaj RO12 - Centru RO121 - Alba RO122 - Brașov RO123 - Covasna RO124 - Harghita RO125 - Mureș RO126 - Sibiu RO2 - Macroregiunea Doi RO21 - Nord-Est RO211 - Bacău RO212 - Botoșani RO213 - Iași RO214 - Neamț RO215 - Suceava RO216 - Vaslui RO22 - Sud-Est RO221 - Brăila RO222 - Buzău RO223 - Constanța RO224 - Galați RO225 - Tulcea RO226 - Vrancea RO3 - Macroregiunea Trei RO31 - Sud-Muntenia RO311 - Argeș RO312 - Călărași RO313 - Dâmbovița RO314 - Giurgiu

	RO315 - Ialomița RO316 - Prahova RO317 - Teleorman RO32 - București-Ilfov RO321 - București RO322 - Ilfov RO4 - Macroregiunea Patru RO41 - Sud-Vest Oltenia RO411 - Dolj RO412 - Gorj RO413 - Mehedinți RO414 - Olt RO415 - Vâlcea RO42 - Vest RO421 - Arad RO422 - Caraș-Severin RO423 - Hunedoara RO424 - Timiș ROZ - Extra-Regio NUTS 1 ROZZ - Extra-Regio NUTS 2 ROZZZ - Extra-Regio NUTS 3
Fondul (fonduri) vizat(e)	FEDR
Program	☐ în cadrul obiectivului Investiții pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică, numai pentru regiunile ultraperiferice

Cuprins

1. Strategia programului: principale provocări și măsuri de politică adoptate	8
Tabelul 1	18
2. Priorități	22
2.1. Priorități, altele decât asistența tehnică	22
2.1.1. Prioritate: 1. Susținerea și promovarea unui sistem de CDI atractiv și competitiv în RO.....	22
2.1.1.1. Obiectiv specific: RSO1.1. Dezvoltarea și sporirea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate (FEDR).....	22
2.1.1.1.1. Intervenții din fond	22
Tipurile de acțiuni aferente – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (i) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+:	22
Principalele grupuri-țintă – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iii) din RDC:	25
Acțiuni menite să garanteze egalitatea, incluziunea și nediscriminarea – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iv) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+	25
Indicarea teritoriilor specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a instrumentelor teritoriale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (v) din RDC	25
Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vi) din RDC	26
Utilizarea planificată a instrumentelor financiare – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vii) din RDC	26
2.1.1.1.2. Indicatori	26
Tabelul 2: Indicatori de realizare	26
Tabelul 3: Indicatori de rezultat	27
2.1.1.1.3. Defalcare orientativă a resurselor programate (UE), per tip de intervenție	28
Tabelul 4: Dimensiunea 1 – Domeniu de intervenție	28
Tabelul 5: Dimensiunea 2 – Formă de finanțare.....	30
Tabelul 6: Dimensiunea 3 – Mecanism teritorial de punere în practică și abordare teritorială ...	30
Tabelul 7: Dimensiunea 6 – Teme secundare în cadrul FSE+	30
Tabelul 8: Dimensiunea 7 – Dimensiunea egalității de gen în cadrul FSE+*, FEDR, Fondul de coeziune și FTJ	30
2.1.1.1.1. Obiectiv specific: RSO1.3. Intensificarea creșterii sustenabile și creșterea competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive (FEDR).....	32
2.1.1.1.1.1. Intervenții din fond	32
Tipurile de acțiuni aferente – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (i) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+:	32
Principalele grupuri-țintă – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iii) din RDC:	34
Acțiuni menite să garanteze egalitatea, incluziunea și nediscriminarea – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iv) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+	34
Indicarea teritoriilor specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a instrumentelor teritoriale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (v) din RDC	34
Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vi) din RDC	34
Utilizarea planificată a instrumentelor financiare – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vii) din RDC	35
2.1.1.1.1.2. Indicatori	35
Tabelul 2: Indicatori de realizare	35
Tabelul 3: Indicatori de rezultat	36
2.1.1.1.1.3. Defalcare orientativă a resurselor programate (UE), per tip de intervenție	36
Tabelul 4: Dimensiunea 1 – Domeniu de intervenție	36
Tabelul 5: Dimensiunea 2 – Formă de finanțare.....	37
Tabelul 6: Dimensiunea 3 – Mecanism teritorial de punere în practică și abordare teritorială ...	37
Tabelul 7: Dimensiunea 6 – Teme secundare în cadrul FSE+	37

Tabelul 8: Dimensiunea 7 – Dimensiunea egalității de gen în cadrul FSE+*, FEDR, Fondul de coeziune și FTJ	38
2.1.1.1. Obiectiv specific: RSO1.4. Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat (FEDR).....	39
2.1.1.1.1. Intervenții din fond	39
Tipurile de acțiuni aferente – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (i) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+:	39
Principalele grupuri-țintă – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iii) din RDC:	39
Acțiuni menite să garanteze egalitatea, incluziunea și nediscriminarea – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iv) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+	40
Indicarea teritoriilor specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a instrumentelor teritoriale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (v) din RDC	40
Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vi) din RDC	40
Utilizarea planificată a instrumentelor financiare – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vii) din RDC	40
2.1.1.1.2. Indicatori	40
Tabelul 2: Indicatori de realizare	41
Tabelul 3: Indicatori de rezultat	41
2.1.1.1.3. Defalcare orientativă a resurselor programate (UE), per tip de intervenție	42
Tabelul 4: Dimensiunea 1 – Domeniu de intervenție	42
Tabelul 5: Dimensiunea 2 – Formă de finanțare.....	42
Tabelul 6: Dimensiunea 3 – Mecanism teritorial de punere în practică și abordare teritorială ...	42
Tabelul 7: Dimensiunea 6 – Teme secundare în cadrul FSE+	43
Tabelul 8: Dimensiunea 7 – Dimensiunea egalității de gen în cadrul FSE+*, FEDR, Fondul de coeziune și FTJ	43
2.1.1. Prioritate: 2. Digitalizare în administrația publică centrală și mediul de afaceri.....	44
2.1.1.1. Obiectiv specific: RSO1.1. Dezvoltarea și sporirea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate (FEDR).....	44
2.1.1.1.1. Intervenții din fond	44
Tipurile de acțiuni aferente – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (i) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+:	44
Principalele grupuri-țintă – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iii) din RDC:	46
Acțiuni menite să garanteze egalitatea, incluziunea și nediscriminarea – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iv) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+	47
Indicarea teritoriilor specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a instrumentelor teritoriale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (v) din RDC	47
Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vi) din RDC	47
Utilizarea planificată a instrumentelor financiare – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vii) din RDC	47
2.1.1.1.2. Indicatori	48
Tabelul 2: Indicatori de realizare	48
Tabelul 3: Indicatori de rezultat	48
2.1.1.1.3. Defalcare orientativă a resurselor programate (UE), per tip de intervenție	49
Tabelul 4: Dimensiunea 1 – Domeniu de intervenție	49
Tabelul 5: Dimensiunea 2 – Formă de finanțare.....	49
Tabelul 6: Dimensiunea 3 – Mecanism teritorial de punere în practică și abordare teritorială ...	49
Tabelul 7: Dimensiunea 6 – Teme secundare în cadrul FSE+	50
Tabelul 8: Dimensiunea 7 – Dimensiunea egalității de gen în cadrul FSE+*, FEDR, Fondul de coeziune și FTJ	50
2.1.1.1. Obiectiv specific: RSO1.2. Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice (FEDR).....	51
2.1.1.1.1. Intervenții din fond	51

Tipurile de acțiuni aferente – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (i) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+:	51
Principalele grupuri-țintă – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iii) din RDC:	54
Acțiuni menite să garanteze egalitatea, incluziunea și nediscriminarea – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iv) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+	54
Indicarea teritoriilor specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a instrumentelor teritoriale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (v) din RDC	54
Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vi) din RDC	55
Utilizarea planificată a instrumentelor financiare – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vii) din RDC	55
2.1.1.1.2. Indicatori	55
Tabelul 2: Indicatori de realizare	55
Tabelul 3: Indicatori de rezultat	56
2.1.1.1.3. Defalcare orientativă a resurselor programate (UE), per tip de intervenție	56
Tabelul 4: Dimensiunea 1 – Domeniu de intervenție	56
Tabelul 5: Dimensiunea 2 – Formă de finanțare	56
Tabelul 6: Dimensiunea 3 – Mecanism teritorial de punere în practică și abordare teritorială ...	57
Tabelul 7: Dimensiunea 6 – Teme secundare în cadrul FSE+	57
Tabelul 8: Dimensiunea 7 – Dimensiunea egalității de gen în cadrul FSE+*, FEDR, Fondul de coeziune și FTJ	57
2.1.1. Prioritate: 3. Transformarea digitală și furnizarea de servicii îmbunătățite în sectorul cultural	58
2.1.1.1. Obiectiv specific: RSO4.6. Creșterea rolului culturii și al turismului sustenabil în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială (FEDR)	58
2.1.1.1.1. Intervenții din fond	58
Tipurile de acțiuni aferente – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (i) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+:	58
Principalele grupuri-țintă – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iii) din RDC:	59
Acțiuni menite să garanteze egalitatea, incluziunea și nediscriminarea – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iv) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+	59
Indicarea teritoriilor specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a instrumentelor teritoriale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (v) din RDC	59
Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vi) din RDC	60
Utilizarea planificată a instrumentelor financiare – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vii) din RDC	60
2.1.1.1.2. Indicatori	60
Tabelul 2: Indicatori de realizare	60
Tabelul 3: Indicatori de rezultat	60
2.1.1.1.3. Defalcare orientativă a resurselor programate (UE), per tip de intervenție	61
Tabelul 4: Dimensiunea 1 – Domeniu de intervenție	61
Tabelul 5: Dimensiunea 2 – Formă de finanțare	61
Tabelul 6: Dimensiunea 3 – Mecanism teritorial de punere în practică și abordare teritorială ...	61
Tabelul 7: Dimensiunea 6 – Teme secundare în cadrul FSE+	62
Tabelul 8: Dimensiunea 7 – Dimensiunea egalității de gen în cadrul FSE+*, FEDR, Fondul de coeziune și FTJ	62
2.2. Prioritățile „Asistență tehnică”	63
3. Planul de finanțare	64
3.1. Transferuri și contribuții (1)	64
Tabelul 15A: Contribuții la InvestEU* (defalcare pe ani)	64
Tabelul 15B: Contribuții la InvestEU* (rezumat)	64
Justificare, luând în considerare modul în care aceste quantumuri contribuie la realizarea obiectivelor de politică selectate în cadrul programului în conformitate cu articolul 10 alineatul (1) din Regulamentul InvestEU	65

Tabelul 16A: Transferuri către instrumente care fac obiectul gestiunii directe sau indirecte (defalcare pe ani).....	65
Tabelul 16B: Transferuri către instrumente care fac obiectul gestiunii directe sau indirecte* (rezumat)	65
Transferuri către instrumente care fac obiectul gestiunii directe sau indirecte – Justificare	65
Tabelul 17A: Transferuri între FEDR, FSE+ și Fondul de coeziune sau către alt fond sau alte fonduri* (defalcare pe ani).....	65
Tabelul 17B: Transferuri între FEDR, FSE+ și Fondul de coeziune sau către alt fond sau alte fonduri (rezumat)	66
Transferuri între fonduri cu gestiune partajată, inclusiv între fonduri ale politicii de coeziune – Justificare	66
3.2. FTJ: alocare în program și transferuri (1)	66
3.3. Transferuri între categorii de regiuni, rezultate în urma evaluării la jumătatea perioadei.....	66
Tabelul 19A: Transferuri între categorii de regiuni rezultând din evaluarea la jumătatea perioadei în cadrul programului (defalcare pe ani).....	66
Tabelul 19B: Transferuri între categorii de regiuni rezultând din evaluarea la jumătatea perioadei, către alte programe (defalcare pe ani).....	66
3.4. Transferuri înapoi (1)	67
Tabelul 20A: Transferuri înapoi (defalcare pe ani)	67
Tabelul 20B: Transferuri înapoi* (rezumat)	67
3.5. Credite financiare pe an	68
Tabelul 10: Credite financiare pe an	68
3.6. Total credite financiare per fond și per cofinanțare națională	69
Tabelul 11: Total credite financiare per fond și per cofinanțare națională	69
4. Condiții favorizante	70
5. Autorități responsabile de program.....	80
Tabelul 13: Autoritățile responsabile cu programele.....	80
Repartizarea cuantumurilor rambursate pentru asistență tehnică în temeiul articolului 36 alineatul (5) din RDC, în cazul în care sunt identificate mai multe organisme care să primească plăți din partea Comisiei	80
6. Parteneriat	81
7. Comunicare și vizibilitate	84
8. Utilizarea costurilor unitare, a sumelor forfetare, a ratelor forfetare și a finanțărilor nelegate de costuri	86
Tabelul 14: Utilizarea costurilor unitare, a sumelor forfetare, a ratelor forfetare și a finanțărilor nelegate de costuri	86
Apendicele 1: Contribuția Uniunii pe baza costurilor unitare, a sumelor forfetare sau a ratelor forfetare .	87
A. Rezumatul principalelor elemente	87
B. Detalii pe tip de operațiune	88
C. Calculul baremului standard pentru costurile unitare, sumele forfetare sau ratele forfetare	88
1. Sursa datelor utilizate la calculul baremului standard pentru costurile unitare, sumele forfetare sau ratele forfetare (cine a produs, colectat și înregistrat datele; unde sunt stocate datele; datele-limită; validare etc.).....	88
2. Vă rugăm să precizați motivele pentru care metoda propusă și calculul aferent în temeiul articolului 94 alineatul (2) din RDC sunt relevante pentru tipul de operațiune.	88
3. Precizați cum au fost efectuate calculele, inclusiv, în special, ipotezele formulate în ceea ce privește calitatea sau cantitățile. După caz, trebuie utilizate date statistice și criterii de referință și, dacă se solicită acest lucru, acestea trebuie furnizate într-un format utilizabil de către Comisie.	88
4. Vă rugăm să explicați cum v-ați asigurat că doar cheltuielile eligibile au fost incluse în calculul baremului standard pentru costul unitar, suma forfetară sau rata forfetară.	88
5. Evaluarea de către autoritatea sau autoritățile de audit a metodologiei de calcul și a cuantumurilor, precum și a măsurilor de asigurare a verificării, calității, colectării și stocării datelor.	88
Apendicele 2: Contribuția Uniunii bazată pe finanțări nelegate de costuri	90
A. Rezumatul principalelor elemente	90
B. Detalii pe tip de operațiune	91

Apendicele 3: Lista operațiunilor de importanță strategică planificate însoțită de un calendar	92
DOCUMENTS.....	93

1. Strategia programului: principale provocări și măsuri de politică adoptate

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (a) punctele (i)-(viii) și punctul (x) și articolul 22 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (UE) 2021/1060 (RDC)

POCIDIF propune măsuri în domeniile Cercetării, Dezvoltării și Inovării (CDI)/Specializării Inteligente (SI) și al digitalizării, finanțate prin granturi/instrumente financiare, după caz, pentru a răspunde provocărilor identificate la nivel național.

Pornind de la analiza nevoilor de dezvoltare și de la prioritățile de finanțare enunțate în Acordul de Parteneriat, POCIDIF este elaborat având în vedere documentele strategice relevante elaborate la nivel EU și documentele relevante la nivel național (ex. Strategia Națională de Cercetare, Inovare și Specializare Inteligentă, Analiza Factorilor care Împiedică Diseminarea Inovării, inclusiv Digitalizarea, Policy Support Facility, Politică Publică eGov, Catalogul Serviciilor Publice, Barierele Digitalizării mediului public și privat din RO).

I. Cercetare, Dezvoltare, Inovare/Specializare Inteligentă

RST 2019, 2020: sistem CDI nefuncțional, capacitate scăzută de inovare a economiei, subfinanțare publică cronică, dar și investiții private reduse, bază științifică fragmentată și cooperare scăzută între sistemul CDI și mediul de afaceri (confirmat **PSF**). S-a remarcat lipsa de predictibilitate financiară, guvernanta sectorului fragmentată, erodarea resurselor umane, interacțiunea slabă public-privat, monitorizare și evaluare inegale și sprijinul politic imprevizibil.

Provocări

Nivel scăzut al cheltuielilor private CDI

Ponderea întreprinderilor inovatoare este sub media UE, iar nivelul investițiilor efectuate de **mediul privat** în cercetare și inovare este constant scăzut (**Recomandările Specifice de țară 2019, 2020 - RST**). Intensitatea cheltuielilor în CDI ale mediului de afaceri rămâne sub media UE (0,29% - 1,36% în 2017). Performanța privind investițiile în CDI a mediului privat, a scăzut în 2012–2019 cu 19%. Ponderea întreprinderilor care introduc produse și/sau procese inovative este de 4,6 % - 35,6% media europeană (European Innovation Scoreboard 2021 - EIS). În medie, firmele mici tind să investească mai puțin în noile tehnologii și în inovare (BEI, 2019).

Raportul de Țară 2020 (RT2019): nu exista o strategie care să orienteze întreprinderile către activitățile cu valoare adăugată mai mare. Perspectivele economice pe termen lung depind de capacitatea economiei de a trece de la producția de bunuri de nivel tehnologic scăzut la produse/servicii cu valoare adăugată ridicată, necesitând o creștere semnificativă a finanțării activităților de cercetare și inovare. RT 2020 arată capacitatea de inovare scăzută a economiei ca fiind un alt factor care limitează competitivitatea în România.

Decalajul de competitivitate dintre întreprinderile cu capital străin și cele naționale nu s-a redus, sugerând un ecart finanțare – derulare a activităților de cercetare și inovare.

Investițiile reduse în CDI ale mediului de afaceri au ca rezultat un număr de cercetători/cap de locuitor în întreprinderi de 6 ori mai mic decât media europeană, număr foarte scăzut de CB și un nivel scăzut al productivității și al valorii adăugate. Preluarea și valorificarea rezultatelor CDI este îngreunată de abilitățile/cunoștințele reduse ale personalului din mediul privat. Majorarea investițiilor și creșterea calității CDI și sprijinirea întreprinderilor inovatoare rămân provocări importante.

Slaba colaborare între organizațiilor de cercetare publice și mediul privat

EIS 2021, România ocupă *cea mai slabă poziție-numărul de IMM-uri inovative care colaborează cu alții* și numărul de IMM-uri care introduc inovații de produs/proces. România ocupă ultimul loc la inovare, iar

rezultatele s-au depreciat începând din 2010 (CE, 2021). Conform **RST 2019, 2020** în ultimele 2 perioade de programare, România a susținut atât **organizațiile de cercetare** publice, cât și din mediul privat pentru dezvoltarea infrastructurii de cercetare și pentru desfășurarea de activităților de cercetare și inovare. Cu toate acestea, **RT 2019, 2020** scot în evidență faptul că *România nu și-a îndeplinit ținta stabilită în ceea ce privește investițiile CDI iar capacitatea de inovare a României rămâne scăzută* în materie de productivitate și inovare.

Cheltuielile public-private în cercetare - dezvoltare sunt printre cele mai mici din UE, având ca rezultat o calitate slabă a bazei științifice publice și capacitate de inovare redusă. **RST 2019, 2020** subliniază că *legăturile dintre știință și mediul de afaceri sunt subdezvoltate*, iar importurile de tehnologie nu sunt înlocuite cu inovații naționale. Principalii participanți la sistemul național de inovare *rămân închiși în cadrul grupurilor respective*. Barierele normative împiedică crearea de legături între mediul și întreprinderi, care tind să aibă loc pe o bază ad-hoc. Conform **EIS 2021**, producția științifică rezultată din colaborarea public-privat a clasat *RO în 2019 pe locul 26 din țările UE*, ceea ce subliniază *sfera restrânsă de colaborare pentru intervențiile de tip public-privat*, finanțarea redusă a intervențiilor de tip networking, lipsa unor măsuri structurale menite să stimuleze crearea de rețele de cercetare și inovare, pentru a consolida performanța de cercetare și inovare și a promova creșterea productivității în domeniile de specializare inteligentă identificate.

Analiza Factorilor care Împiedică Diseminarea Inovării, inclusiv Digitalizarea (AFIDI), la nivel național, arată că una din barierele care a contribuit la *slaba colaborare între organizațiile de cercetare și mediul privat* este existența unei *culturi slab dezvoltate de colaborare între acești actori și reticența de a intra în parteneriat cu alte firme; sistemul de CDI nu facilitează, în mod eficient, conectarea/comunicarea rezultatelor cercetării publice către MP*.

Capacitatea infrastructurii de cercetare existente nu este utilizată optim pentru a asigura transferul facil de cunoștințe și tehnologii către mediul privat, nefiind puse la dispoziție, în mod deschis.

Investiții insuficiente ale întreprinderilor în cercetare și dezvoltare și slaba colaborare cu organizațiile de cercetare publice contribuie la *plasarea României în categoria inovatorilor emergenți*, aspect reflectat și într-un număr foarte scăzut de cereri de brevete (punctaj 5,95 România - 212 Suedia) și un număr de cercetători mic comparat cu media europeană. Activitatea de brevetare este fragmentată, 37% din toate invențiile Românești sunt deținute de entități academice și guvernamentale, urmate de persoane fizice cu 35% și doar 28% dintre acestea provin din mediul privat, ca o consecință a numărului relativ redus al *întreprinderilor inovatoare care colaborează cu alții* (EIS2020).

Fragmentarea ecosistemului CDI și lipsa unui ecosistem național solid de inovare și antreprenoriat reflectate în rezultatele modeste obținute de România în cercetare și inovare care limitează perspectivele de creștere. Conform **RST 2019** performanța României în cercetare și inovare stagnează, iar realizările tehnologice sunt reduse. Se înregistrează slabe intervenții active în *direcțiile de cercetare cu potențial aplicativ ridicat*, care să vizeze prod. cu înaltă VA, asimilabile de către industria autohtonă aflată în proces de restructurare și/sau formare în sectoare de interes național/european. SNCISI identifică lipsa de angajare a celor mai relevanți actori publici din domeniul CDI în proiecte complexe, integrate, de anvergură în domeniul tehnologiilor avansate care să utilizeze experiența și capacitatea pentru a facilita crearea de HUB-uri de inovare și tehnologie *în vederea valorificării resurselor și creșterea competitivității economice*. Lipsa unor investiții în instalații și echipamente pentru linii pilot, care să ofere acces într-un mod concentrat oamenilor de știință și inginerilor pentru a experimenta, optimiza și valida ideile primare la nivel de laborator și în mediul efectiv de lucru și care să încurajeze efectul de spillover sunt alte elemente cheie care încetinesc procesul și performanța CDI în RO, fără a se concentra pe domeniile de specializare inteligentă care să aducă valoare adăugată pentru economie (AFIDI menționează faptul că efectul de spillover al activităților de cercetare și inovare este foarte redus).

Performanța scăzută și transfer dificil de cunoștințe și tehnologie în sistemul de CDI reflectate într-o calitate slabă a bazei științifice publice și o capacitate de inovare redusă. În ciuda eforturilor depuse, lipsa de personal calificat reprezintă o provocare majoră pentru potențialul de inovare al economiei (**RT 2019**).

RO este inovator emergent, fiind pe ultimul loc, mult sub media UE. Mobilitatea resurselor umane în știință și tehnologie este cea mai redusă (2% - 7.8% UE). Se înregistrează un nivel scăzut de participare la transferul tehnologic și valorificare a rezultatelor în CDI. Mobilitatea intra și inter-sectorială este limitată, având un impact nedorit asupra circulației cunoașterii și producerii inovării. Mai mult, sectorul este neatractiv pentru tinerii cercetători. Numărul de cercetători în întreprinderi a avut un trend de scădere (10.319 în 2005, 5244 în 2014, 4643 în 2018 - ENI). România se confruntă și cu o migrație semnificativă a specialiștilor și are una dintre cele mai mari diaspore științifice din țările UE (COM, 2018).

Investițiile în formarea resurselor umane sunt mai mici decât media UE (BEI, 2019). Conform AFIDI, lipsește **masa critică de resurse umane pentru dezvoltarea unor domenii cu potențial** și, în mod special, pentru cercetarea și inovarea interdisciplinară. Doar 897 cercetători/1 milion de locuitori, plasează România pe ultimul loc în UE¹. Personalul de cercetare-dezvoltare raportat la populația ocupată este de 4 ori mai mic decât media UE. La acest indicator, România se înscrie pe o curbă divergentă față de media UE, în 2009-2017 decalajul majorându-se de la 1,1% la 1,5%. Personalul este afectat de oportunitățile limitate de dezvoltare a carierei și de lipsa finanțării activităților de CDI.

Sunt necesare investiții suplimentare pentru a sprijini cooperarea dintre mediul științific și mediul privat, precum și dobândirea de competențe. Investițiile publice în centrele de transfer tehnologic au vizat achiziționarea de infrastructură și mai puțin dezvoltarea competențelor experților din domeniu și a serviciilor asociate.

RT2019 (Anexa D) - este necesar sprijinul pentru PDA și laboratoarele de dezvoltare de proiecte la nivel național și pentru a oferi beneficiarilor cursuri de formare pentru obținerea de competențe cu privire la rezultatele cercetării de piață și elaborarea proiectelor și a planurilor de afaceri în vederea consolidării pregătirii și punerii în aplicare a proiectelor de specializare inteligentă.

Stagnarea performanței științifice generale și nivel redus de cooperare științifică internațională

EIS2021 – România este un inovator emergent și ca urmare a participării reduse la H2020. Potrivit H2020 Dashboard, doar 1613 de organizații de cercetare sunt implicate în H2020 (1,03% din total UE). Principalii beneficiari ai H2020 au fost organizațiile de cercetare private (466 proiecte - 107,81 mil. Euro), urmate de organizațiile de cercetare (393 proiecte - 79,62 mil. Euro), instituțiile de învățământ superior sau gimnazial (290 proiecte - 59,92 mil. Euro) și instituții publice (206 proiecte - 20,03 mil. Euro). România este slab reprezentată și în parteneriatele UE create în jurul Platformelor tematice RIS3/JRC, participând doar la 6 din cele 32 de parteneriate RIS3 în domeniile energie, modernizare industrială și agrifood (JRC, S3 Platform, adică conectare/ancorare redusă la provocările Spațiului European de Cercetare, prin gradul scăzut de extindere a sferei și eficienței serviciilor organizațiilor de cercetare românești și a întreprinderilor inovatoare în rețelele europene, internaționale și în programele de cercetare-dezvoltare. AFIDI menționează faptul că cercetarea națională este slab conectată la tendințele internaționale și subliniază faptul că **deficitul de competențe din sistemul de cercetare și inovare** este cauzat de perturbările demografice și de lipsa de disponibilitate a competențelor și resurselor umane relevante pentru piața muncii.

RST2019 - printre nevoile de investiții, consolidarea actualelor infrastructuri, capacități și competențe în materie de CDI, astfel încât să fie asigurată participarea la Horizon Europe și la alte programe ale UE și să se asigure integrarea în rețelele internaționale/transnaționale, să se instituie programe comune de cercetare și educație.

Provoc. mediului de afaceri

Indexul UE al sistemului de antreprenoriat digital poziționează România pe locul 26 din 28 - activitățile antreprenoriale, sugerând și o deficiență în politicile actuale de antreprenoriat. Deși nivelurile de intrare ale firmelor sunt relativ ridicate, calitatea acestora la intrarea pe piață rămâne o problemă.

¹ <https://webgate.ec.europa.eu/dashboard/extensions/CountryProfile/CountryProfile.html?Country=RO>

Conform Starting up RO (BM 2022) întreprinderile înregistrate sunt în mare parte IMM-uri din sectoarele de servicii, iar activitățile economiei moderne - afacerile digitale și producția de înaltă tehnologie, au cote mai mici, relativ la ce se observă în alte economii. Conform datelor din RC2019 - 428.585 afaceri (microîntreprinderi 88 %), iar firmele mari continuă să joace un rol semnificativ pe piața muncii, cu 34% din totalul locurilor de muncă. Ecosistemul românesc de start-up se confruntă cu un nivel redus de cunoaștere a nevoilor specifice în raport cu IMM-urile, lipsa unor date de încredere privind ecosistemul antreprenorial, lipsa unei abordări naționale pentru sprijin și reprezentare a nevoilor companiilor tinere, orientate spre creștere bazată pe noi tehnologii sau modele de afaceri inovative. Majoritatea organizațiilor de sprijin ptr. start-up existente au capacități limitate și oferă servicii suport slab calitative.

Contextul socio-economic actual, dar și efectele economice generate de pandemia Covid19 au afectat o serie de activ. ale IMM-urilor, cu impact direct asupra închiderii/deschiderii de afaceri, dar și asupra creșterii acestora.

10% din firmele RO raportează că au inovat - au introdus un proces/serviciu nou sau îmbunătățite semnificativ în ultimele 12 luni, față de media UE 60% (Eurostat 2018). Ca și în alte țări, nu se așteaptă ca firmele mici din RO să inoveze aceasta fiind o activitate asumată preponderent de firmele mari.

% firmelor care au o creștere mare și care inovează în RO este mult sub cea din alte țări – 2018 aprox. 3% RO față de 11,4% în țări cu condiții comparabile. Se observă % scăzute ale firmelor cu o creștere mare în sect. specifice, cum ar fi producția și firme tinere, dat fiind că RO are și puține firme tinere cu creștere mare - sub 5 ani. Dintre acestea doar o mică parte a firmelor din RO raportează orice tip de inovație de produs/proces/servicii.

Așteptările ca firmele RO să inoveze sau să se extindă în comparație cu celelalte SM sunt scăzute, sugerând deficiențe în ecosistemul antreprenorial și de inovare. Accesul la finanțare pentru startup-uri și firmele inovatoare rămâne o provocare. Lucrările recente privind adoptarea tehnologiei sugerează că practicile manageriale și lipsa de cunoștințe și abilități în cadrul firmelor este adesea o barieră mai mare în calea adoptării decât accesul la tehnologia materială, astfel încât subvențiile exclusiv pentru achiziționarea de tehnologie ar putea avea un impact limitat.

Totodată, sprijinul este orientat spre dezvoltarea tehnologică a firmelor care dovedesc că sunt viabile din punct de vedere financiar, dar care au acces limitat la finanțare în condiții de piață, și spre dezvoltarea propriu-zisă a firmelor prin preluarea unor noi modele de afaceri și capitalizare.

Lecții învățate

PSF vizează *flexibilizarea procedurilor de selecție și implementare a proiectelor, îmbunătățirea M&E, accelerarea procedurilor de plată și cont. măsurilor cu aceleași obiective în viitor. Recomandările de îmbunătățire a strategiei de implementare, consemnate și în Raportul de evaluare al POC (RE A1 POC), vizează scurtarea perioadei de evaluare a proiectelor, eficientizarea procesului de contractare și monitorizare a proiectelor, alături de o mai bună claritate a GS, eficientizarea procesării rambursărilor, reducerea birocrăției, a cantității și redundanței doc. Astfel, sunt necesare criterii de eligibilitate mult mai clare pentru a evita problemelor în evaluare și ulterior la contractarea proiectelor. Se recomandă lansarea intervențiilor cât mai rapid după începerea unui ciclu de implementare. Pentru 2021-2027, vor fi întreprinse demersurile necesare care să permită accelerarea procesului de evaluare și contractare. Contractarea serviciilor specializate de evaluare în avans, astfel încât să se asigure că evaluarea propunerilor de proiecte va începe imediat ce proiectele vor fi depuse. GS vor fi simplificate și clarificate împreună cu potențialii beneficiari*

Deși au fost implementate acțiuni suport orientate spre achiziționarea de servicii tehnologice, echipamente, infrastructuri și acțiuni care au sprijinit procesul de aducere a ideilor către piață, acestea sunt în stadiu incipient în RO, aspect reflectat în activitatea **modestă de transfer tehnologic** și asigurare a accesului deschis (**RE A1 POC**). Este vizată îmbunătățirea termenilor contractuali cu privire la acordarea ajutorului de stat pentru accesul deschis la infrastructura de cercetare și utilizarea acesteia pentru activități

economice, în concordanță cu obiectivele SNCISI. **RE A1 POC** subliniază că *existența unei culturi a colaborării între MP și instituțiile de CDI* ar putea reprezenta un factor favorizant în manifestarea efectelor pozitive și identifică necesitatea continuării implementării unor proiecte care să stimuleze creșterea investițiilor private în CDI, *cu accent pe adaptarea acestor intervenții la evoluțiile economiei și evitând accentuarea inegalităților existente între regiunile de dezvoltare*. Este necesară o mai mare predictibilitate și regularitate a competițiilor dedicate firmelor inovatoare, dar și continuarea programelor existente cu alte instrumente care să susțină dezvoltarea ulterioară.

Astfel, se susține continuarea intervențiilor pentru promovarea cooperării în domeniul CDI între IMM-uri și organizațiile de cercetare și consolidarea capacității acestora în vederea stimulării economiei românești.

În urma evaluării *Proiectelor de Sinergie cu acțiunile H2020 și alte programe europene și internaționale*, s-a constatat că principala cauză pentru respingere a fost adaptabilitatea redusă a beneficiarilor la Regulamentele de aplicare a fondurilor structurale față de cele relativ simple ale H2020 (**PSF**). Pentru perioada următoare, Regulamentele prevăd o simplificare a regulilor, astfel încât să se evite pe cât posibil astfel de impedimente (ex. seal of excellence). **PSF** recomandă continuarea finanțării sinergiilor cu HE.

Sprijinirea transformării rezultatelor cercetării în soluții și tehnologii aplicabile în mediului privat constituie factori cheie pentru durabilitatea, productivitatea și competitivitatea economiei. Pentru 2021-2027 se are în vedere utilizarea unui mix de politici care ar trebui să fie baza sistemului de CDI, pentru a-l consolida și operaționaliza în mod rezonabil; astfel, se au în vedere reformele PNRR, măsurile PN CDI, intervențiile POCIDIF precum și alte programe complementare.

În 2014-2020, A1 POC au fost utilizate cu succes *opțiunile de costuri simplificate ptr. cheltuielile generale de administrație, sub forma de rata forfetară, similar H2020*, apreciate de beneficiari pentru 2021-2027, MA/IB își propune să continue pentru a veni în sprijinul beneficiarilor și a reduce povara administrativă.

Rapoartele de implementare a IF arată că este necesară continuarea activității acceleratoarelor finanțate din POC, care se adresau doar întreprinderilor aflate în stadiu incipient, dar și extinderea prin scale-up, iar în ceea ce privește instrumentul de creditare cu partajarea riscului acesta își păstrează relevanța oferind costuri scăzute ale creditului în condițiile furnizării în condiții avantajoase. În plus, acest instrument poate fi implementat rapid, dată fiind experiența băncilor în implementarea unui astfel de instrument similar pe parcursul a două exerciții financiare.

Logica intervenției

Procese de proiectare, implementare, monitorizare și evaluare programului se vor baza pe parteneriatul între toate entitățile cu responsabilități în domeniu.

Pentru a accelera ritmul transformării economice și sociale, programul asigură transferul rezultatelor activităților de cercetare către piață prin dezvoltarea unui ecosistem CDI durabil, predictibil și stabil, permițând maximizarea efectelor de pârgie ale cooperării public-privat, încurajarea interacțiunii între diferiți actori și facilitarea schimbului de cunoștințe și transfer tehnologic între aceștia. Programul propune creșterea/menținerea locurilor de muncă pentru cercetare, crearea unui mediu motivant/atractiv ptr. tinerii cercetători, creșterea abilităților acestora pentru transferul de cunoștințe dobândite către piață și, totodată, transferul tehnologic. Vor fi sprijinite IMM-urile în vederea conștientizării importanței cercetării și inovării pentru creșterea competitivității pe piață prin stimularea implicării în parteneriate public-privat și susținerea formării personalului în domeniile specializare inteligentă, antreprenoriat și domenii conexe. Intervențiile vor stimula organizațiile de cercetare pentru a răspunde nevoilor întreprinderilor pentru o mai bună poziționare pe lanțul valoric al inovării, creându-se astfel premisele unui ecosistem în care este facilitată corelarea în termeni reali între ofertă și cerere, cu utilizarea infrastructurilor existente, încurajând organizațiile de cercetare să iasă în întâmpinarea nevoilor întreprinderilor.

Prin intervențiile din program vor fi susținute tehnologiile avansate, care să faciliteze crearea de HUB-uri integrate, în domenii de specializare inteligentă, identificate la nivel național prin Procesul de Descoperire Antreprenorială, capabile să asigure transferabilitatea rezultatelor și să contribuie la creșterea economiei.

Programul vizează intervenții menite să conecteze RO la SEC, să asigure conectarea colaborării între profesioniștii sistemului de cercetare și mediul privat în vederea creării de produse și procese inovative pentru creșterea competitivității. Vor fi consolidate capacitățile și competențele în materie de cercetare și inovare.

Fiecare dintre cele 4 acțiuni participă și contribuie la realizarea unui sistem integrat de activități complementare care să sprijine dezvoltarea economică durabilă. Programul va continua să sprijine dezvoltarea afacerilor și interconectarea obiectivelor sistemului național de CDI creat în primele două perioade de programare, precum și a celor care contribuie la programele orizontale europene administrate de COM.

Sprijinirea IMM-urilor vizează creșterea accesului acestora la finanțare pentru a asigura dezvoltarea și tranziția către o economie bazată pe cunoaștere (industrie 4.0) în condițiile maximizării impactului fondurilor UE.

Priorități

P1 Susținerea și promovarea unui ecosistem de CDI atractiv și competitiv în România

Acțiunea 1.1 Sprijin pentru sectorul privat și pentru colaborarea între actorii din sistemul public și mediul de afaceri în domeniul CDI

Acțiunea 1.2 Sprijin pentru proiecte în domeniul tehnologiilor avansate prin crearea de HUB-uri de inovare în domenii de interes strategic

Acțiunea 1.3 Integrarea ecosistemului național CDI în Spațiul de Cercetare European și internațional

Acțiunea 1.4 Dezvoltarea competențelor și consolidarea capacității actorilor din domeniul CDI în vederea asigurării creșterii competitivității

Acțiunea 1.5 Sprijin pentru creșterea competitivității întreprinderilor

Ancorare P1

Prioritățile se subscriu obiectivelor SNCISI, respectiv: OG2², OG 3³, OG1⁴, OG4⁵.

Programul este în concordanță cu obiectivele SEC ptr. crearea unei piețe europene comune ptr. cercetare, inovare și tehnologie, mobilitatea cercetătorilor și cunoștințelor, investiții în cercetare și inovare și cu creșterea economiei.

Contribuția la prioritățile orizontale

În timpul implementării programului, AM/OI va promova utilizarea strategică a Acordului de Parteneriat pentru a sprijini obiectivele politicii (inclusiv eforturile de profesionalizare pentru a remedia deficiențele de capacitate). Beneficiarii vor fi încurajați să utilizeze mai multe criterii legate de calitatea și de costul ciclului de viață. Considerentele de mediu (de exemplu, criterii de achiziție publică ecologice) și considerente sociale, precum și stimulente pentru inovare ar trebui încorporate în procedurile de achiziții publice, atunci când e fezabil.

² *Susținerea ecosistemelor de inovare asociate specializărilor inteligente, OS 2.1. Sprijin pentru dezvoltarea specializării inteligente la nivel național*

³ *Mobilizare către inovare, OS.3.1. Susținerea și încurajarea colaborării public-privat pentru implicarea în proiecte de inovare și valorificarea rezultatelor, OS 3.2. Dezvoltarea transferului tehnologic și de cunoștințe la nivel național pentru creșterea vizibilității rezultatelor și impactului în mediul economic-*

⁴ *Dezvoltarea sistemului de cercetare, OS.1.4. Modernizarea și utilizarea eficientă a infrastructurii CDI prin facilitarea accesului deschis și asigurarea sustenabilității acesteia*

⁵ *Colaborare europeană și internațională, O.4.1. Creșterea participării la programele Uniunii Europene în domeniul CDI. Sinergii cu Orizont Europa și alte programe CDI coordonate la nivel european și internațional*

II. Digitalizare în administrația publică centrală și mediul de afaceri

RO se situează pe ultimul loc dintre statele membre ale UE în ediția 2021 a DESI.

În ceea ce privește serviciile publice digitale, RO se clasează pe ultimul loc în ceea ce privește indicatorii-cheie, (ex. serviciile publice digitale pentru cetățeni și întreprinderi, utilizatorii de servicii de e-guvernare și formularele precompletate).

Întreprinderile din RO nu profită pe deplin de tehnologiile digitale (schimbul electronic de informații, platformele de comunicare socială, volumele mari de date și cloud).

Dat fiind numărul redus de soluții de e-guvernare, plus situația celorlalți factori – “punctajele scăzute obținute pentru formularele precompletate și serviciile realizate integral online” – procentul de utilizatori crescut nu înseamnă nimic, ascunzând doar problemele sistemice ale e-guvernării din RO menționate și în DESI, legate de lipsa de interoperabilitate a sistemelor IT din administrația publică, migrarea specialiștilor în IT din sectorul public către sectorul privat sau în alte țări.

În altă ordine de idei, IMM-urile, care reprezintă în jur de 99% dintre întreprinderile înregistrate în RO și peste 60% dintre angajați, se plasează sub media europeană în aproape toate dimensiunile tranziției digitale, așa cum sunt ele măsurate de DESI și Eurostat.

Provocare

Conform RST 2020 este necesar să se direcționeze cu prioritate investițiile către tranziția digitală în special către infrastructura de servicii digitale.

În perioada 2014-2019, mai multe servicii de e-guvernare au înregistrat o creștere ponderată de la 22,8% până la 38,6% și ca urmare a implementării intervențiilor finanțate prin POC, stabilite în baza SNADR pentru RO 2020.

Cu toate acestea și în ciuda unor succese parțiale, situația a rămas până la declansarea pandemiei Covid19 una problematică, așa cum se poate constata din DESI și RST 2019. Acestea constatau în continuare lipsa de capacitate administrativă de a interacționa digital cu cetățenii și companiile și ca element central - lipsa de interoperabilitate a sistemelor IT. Aceste constatări s-au menținut și în RST 2020, când sub presiunea pandemiei, anumiți pași înainte au fost făcuți sub semnul urgenței (generalizarea platilor prin Ghiseul.ro, acceptarea semnării electronice a unor documente în relația cu instituțiile publice, etc.).

Având în vedere aceste evoluții, ADR (fost MCSI) a coordonat realizarea unei analize a situației digitalizării procedurilor administrative aferente acelor EV finanțabile prin POC 2014-2020, analiză finalizată la începutul lui 2020. Aceasta a stat apoi la baza unor linii de acțiune strategice incluse în Politica publică în domeniul e-guvernării pentru perioada 2021-2030 (politica publică eGov)⁶ având obiectiv să înlocuiască SNADR 2020 pentru orizontul de timp enunțat și să fie un instrument mai eficient și eficient în direcția transformării digitale a administrației publice centrale.

În completarea documentului de politică publică eGov, ADR a extins analiza pentru toate serviciile publice care pot face obiectul digitalizării, furnizate de administrația publică centrală. Aceasta analiză poartă numele de Catalogul Serviciilor Publice (CSP) și se află sub responsabilitatea ADR și SGG, implică prin Comitetul pentru e-guvernare și reducerea birocrăției întregul arc guvernamental și este într-o continuă dezvoltare și populară.

Calitatea serviciilor publice digitale este scăzută ținând cont de nivelul de satisfacție al populației atunci când interacționează cu instituțiile publice și cu interfețele electronice ale acestora. Un motiv pentru acest feedback din partea cetățenilor constă în faptul că aceste servicii au fost dezvoltate raportat la cerințele instituțiilor publice și nu la feedbackul cetățenilor. Majoritatea serviciilor publice digitale oferite de

⁶ <https://sgg.gov.ro/1/wp-content/uploads/2016/04/Propunere-de-politica-publica-in-domeniul-e-guvernarii-adoptata-3-iun-2021.pdf>

instituțiile guvernamentale nu sunt conectate între ele, multe date și metadate care provin din interacțiunea dintre cetățeni și aplicațiile software rămânând neutilizate, fiind tratate ca inutile și fiind șterse.

În prezent, RO nu dispune de o platformă de informare pentru analiza datelor guvernamentale sau open source, care să poată sprijini procesul de luare a deciziilor guvernamentale.

Guvernul se bazează pe date personalizate, colectate prin birourile naționale de statistică sau prin sondaje. Nu are nicio tradiție de a utiliza datele tranzacționale privind comportamentul real al oamenilor pentru a îmbunătăți politicile sau serviciile.

O alta barieră semnificativă o reprezintă fragmentarea soluțiilor IT și lipsa cadrului și a capacităților de interoperabilitate. Aceste elemente descriu în esență lipsa unei arhitecturi IT la nivelul administrației publice centrale, rezultând și din numărul redus de specialiști TIC precum și absența unui cadru procedural/de reglementare care să asigure o abordare sistematizată a digitalizării sectorului public în serviciul cetățenilor.

Nu în ultimul rând, se remarcă o lipsă a capacității instituționale de a concepe tranziția de la servicii publice nedigitalizate la fluxuri operaționale și cerințe funcționale aferente unor sisteme informatice care stau la baza furnizării serviciului public în mediul digital.

Pe un astfel de fundal, se remarcă o nevoie de creștere accelerată a digitalizării serviciilor publice datorită pandemiei Covid-19 și nevoia implementării foarte rapide a unor soluții TIC într-o manieră sigură.

De la sisteme AI pentru furnizarea de servicii guvernamentale la soluții blockchain pentru Achiziții publice și evidențierea diplomelor și certificărilor, tehnologiile emergente își găsesc utilizări dintre cele mai diverse, care generează transparență, eficacitate, reducerea birocrăției și creșterea productivității în mediul public.

Beneficiile utilizării lor includ simplificarea procedurilor, creșterea eficienței operaționale, reducerea erorilor umane, îmbunătățirea experienței utilizatorilor precum și verificări în timp real ale tranzacțiilor și securitatea integrității datelor, toate acestea având relevanța pentru un serviciu public robust și sigur. Aceste beneficii vin cu obligativitatea de asigurare a unui nivel solid de securitate, protecția datelor și standarde de etică.

În ceea ce privește **educația**, este necesar să se modernizeze toate serviciile digitale care generează schimburi de informații. Plecând de la Proiectul prezidențial ”RO Educată”, unde este identificată ca provocare importantă digitalizarea sistemului de educație, potrivit Strategiei privind modernizarea infrastructurii educaționale 2017-2023, printre problemele curente cu care se confruntă sistemul educațional sunt: inadecvarea și insuficiența resurselor IT la nivel central, inexistența unor resurse IT semnificative la nivel.

Sistemele centrale precum Sistemul Informatic Integrat al Învățământului din RO rulează pe o infrastructură învechită, cu performanțe sub necesar – ceea ce impune cât mai curând migrare a acestora pe o infrastructură care să asigure resursele de calcul necesare într-un mediu modern, ușor de administrat.

Infrastructura existentă la momentul actual la nivelul unităților de învățământ preuniversitar nu este interconectată prin intermediul unor platforme digitale pentru a asigura și susține un management integrat la nivel național.

În ceea ce privește **cultura**, serviciile publice legate de patrimoniu cultural nu pot fi realizate nici în format electronic, nici prin intermediul unor sisteme interoperabile, creând frustrări cetățenilor și mediului de afaceri cu privire la timpul de procesare a cererilor și la volumul de documente depuse pe hârtie. De asemenea, în sectorul cultural gradul de inovare este redus din lipsă de aplicații digitale ce pot genera analize predictive cu privire la tipuri de audiență, nivel de consum cultural, acoperire teritorială etc.

Situația digitalizării economiei prin prisma în special a **transformării digitale a IMM-urilor din RO** este

problematica. IMM-urile respectiv mare parte din structura economica a tarii raman blocate intr-un mod de functionare depasit din cauze structurale profunde si cu efecte negative asupra productivitatii muncii, asupra unei valori adaugate scazute a produselor si serviciilor, asupra intensitatii energetice a economiei, etc.

Analiza blocajelor care impiedică digitalizarea

ADR a intreprins o analiza pe baza de date statistice disponibile cu privire la Barierele Digitalizării mediului public și privat din RO⁷.

Concluziile analizei arată că atât finanțările și capitalul pentru investițiile în tehnologiile digitale cât și sprijinul/acompanierea în implementarea acestor tehnologii (inclusiv asistarea în procesul de transformare a întreprinderii) sunt esențiale pentru a asigura accelerarea transformării digitale a IMM-urilor.

Neclaritatea și lipsa de evoluție coerentă a instrumentelor de e-guvernare reprezintă și ea o barieră pentru transformarea digitală a întreprinderilor, în măsura în care e-guvernarea poate asigura și transparența normelor digitale cu privire la obligațiile legale și un motiv de adoptare a unor instrumente de conformare (fiscală, reglementară etc.).

Lecții învățate

Lipsa resurselor umane specializate în sectorul guvernamental, reglementările privind achizițiile publice constituie principalele probleme identificate atături de lipsa de update a unor sisteme de livrare a serviciilor publice, multe fiind afectate de un proces de digitalizare intarziat si/sau deficitar al back-office-ului si mai ales de o slaba calitate a datelor. Acest aspect a reiesit din lecțiile învățate din procesul de elaborare a proiectelor, finanțate prin POC.

O alta lecție este lansarea cu intarziere a procedurilor de achizitii principale, iar procesul de evaluare si solutionarea contestatiilor in instanta a intarziat procesul de implementare. In acest sens este important ca eligibilitatea interventiilor finanțate să fie clara prin cuprinderea în CS, ca institutiile publice sa pregateasca din timp aceste proiecte.

Lipsa unei inventariere a fluxurilor, respectiv lipsa unei platforme de interoperabilitate au facut ca aceste sisteme sa fie dezvoltate insular fara ca impactul pentru cetatean sa fie vizibil. Din acest considerent in complemetaritate cu PNRR si POC, vor fi dezvoltate sistemele publice electronice plecand de la posibilitatea de interconectare si utilizand parte din infrastructura finanțata prin aceste instrumente.

Priorități

Provocările identificate din domeniul digitalizării, vor fi adresate prin următoarele acțiuni:

Acțiunea 2.1 Sprijin pentru proiecte în inovare și în adoptarea de tehnologii avansate în contextul transformării digitale

Acțiunea 2.2 E-guvernarea și digitalizarea în beneficiul cetățenilor

Acțiunea 2.3 Digitalizarea IMM-urilor realizată prin Huburi de Inovare Digitala Europene din RO (EDIH)

Logica intervenției

Pornind de la necesitățile identificate și anume creșterea nivelului de digitalizare a serviciilor publice în beneficiul cetățenilor precum și a gradului de integrare digitală a întreprinderilor, intervențiile vizează asigurarea sistemelor informatice necesare instituțiilor publice centrale pentru operaționalizarea serviciilor publice electronice realizarea, dezvoltarea, implementarea serviciilor publice electronice precum și îmbunătățirea, creșterea gradului de sofisticare a serviciilor publice electronice existente din

⁷ <https://www.adr.gov.ro/wp-content/uploads/2021/04/ADR-Barierele-Digitalizarii-mediului-public-si-privat-din-Romania.pdf>

perspectiva interacțiunii cetățenilor, reprezentanților mediului privat de afaceri cu instituțiile și autoritățile publice.

În subsidiar, tranziția serviciilor publice actuale la forma lor electronică, în mediul online necesită transformarea proceselor interne de lucru ale administrației publice (en. back office) în sensul digitalizării pentru asigurarea funcționării interoperabilității sistemelor IT între diferite instituții și autorități publice.

Se urmărește digitalizarea extinsă a tuturor interacțiunilor administrative cu cetățenii, persoanele juridice pentru instaurarea unei e-guvernări depline și de care vor beneficia cetățenii indiferent de tipul de serviciu public pe care îl accesează, indiferent de rezidență sau tipul de instituție sau autoritate publică cu care interacționează.

III. Transformarea digitală și furnizarea de servicii îmbunătățite în sectorul cultural

Nevoia de digitalizare a sectorului cultural a fost evidențiată încă din Strategia pentru Cultură și Patrimoniu Național 2016-2020, în cadrul căreia digitalizarea reprezintă unul dintre elementele de viziune ca factor de stimulare a creativității și inovării, de democratizare a actului de cultură, de internaționalizare a ofertei culturale și de promovare a operatorilor culturali. Cu toate acestea, digitalizarea sectorului cultural a rămas într-un stadiu incipient, fapt resimțit puternic în timpul pandemiei.

Provocare

Patrimoniul imobil din RO se confruntă cu o provocare de ierarhizare a intervențiilor de conservare și restaurare. Intervențiile asupra monumentelor istorice sunt foarte dificil de realizat, iar serviciile publice nu pot fi realizate nici în format electronic, nici prin intermediul unor sisteme interoperabile, creând frustrări cetățenilor și mediului de afaceri cu privire la timpul de procesare a cererilor și la volumul de documente depuse pe hârtie.

Sectorul cultural nu beneficiază de un sistem permanent, unitar de colectare de date statistice, informațiile existente fiind de multe ori redundante, învechite și incomplete. Nu există un registru național privind sectorul cultural, lipsesc date cu privire la dimensiunea exactă a sectorului și nevoile sale. Această lipsă este resimțită puternic atât de autorități ce nu pot fundamenta politicile publice necesare, dar și de organizațiile culturale ce trebuie să își cunoască poziția pe piață și audiența potențială pentru a-și dezvolta serviciile și strategiile de piață.

Un alt sub-sector afectat de lipsa digitalizării fluxului de distribuție este cel al cărții, unde lipsa de transparență a procesului care generează o acoperire inegală la nivel teritorial cu cărți și o utilizare inefficientă a resurselor. Astfel, la nivel național ne confruntăm cu o scădere dramatică a consumului de carte reflectat într-o problemă socială gravă, analfabetism funcțional crescut în rândul copiilor și tinerilor.

Priorități

Provocările identificate mai sus, vor fi adresate prin:

Acțiunea 3.1 Creșterea rolului culturii în societate prin valorificarea avantajelor digitalizării

Roadmap pentru întărirea capacității administrative 2021-2027

Pornind de la RST 2019, MIPE a realizat Roadmap național, care include măsurile de asistență tehnică, inclusiv POCIDIF, astfel încât să fie adresate nevoile specifice identificate la nivel teritorial, pentru îmbunătățirea proceselor administrative, contribuind la ajustări structurale necesare implementării fondurilor, reducerea poverii administrative a beneficiarilor și promovarea simplificării legislative și procedurale.

Sprijinul acordat beneficiarilor POCIDIF, prin POAT se va acorda sprijin pentru aspectele orizontale precum achizițiile publice, ajutorul de stat, prevenirea fraudei și corupției, instrumente financiare, indicatori, etc. Pentru aspectele ce țin de implementarea măsurilor specifice, se va acorda sprijin din programul operațional.

1. Strategia programului: principale provocări și măsuri de politică adoptate

Tabelul 1

Obiectivul de politică sau obiectivul specific al FTJ	Obiectiv specific sau prioritate specifică*	Justificare (rezumat)
1. O Europă mai competitivă și mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente și a conectivității TIC regionale	RSO1.1. Dezvoltarea și sporirea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate	EIS2021 clasifica RO ca inovator emergent. Necesitatea sprijinirii IMM, colaborării CDI public-privat, creșterii capacității de a inova și integra rezultatele în lanțurile valorice sau de a crește performanța sistemului, creării hub-urilor de cunoaștere și tehnologie, ce deriva din: performanța scăzută în inovare (ultimul loc în UE); investiții scăzute în CDI - publice 0,2 % PIB și private 0,30 % PIB, sub media UE de 1,41 %; lipsa de viziune pentru tranziția către activități cu valoare adăugată ridicată și nivelul scăzut de IMM/locuitor; Performanța științifică și legăturile universității-întreprinderi continuă să fie slabe; lipsa inițiativelor integrate de cercetare de piață are ca rezultat domenii de interes național cu un efect mic de propagare orizontal asupra problemelor de interes național, în special în contextul socio-economic actual; Diferențele structurale fata de UE - întreprinderile care investesc în CDI la 10 mil. loc.(0 RO - 16,2 UE); cifra scăzută a inovatorilor de produse noi pe piață (2,4 RO - 10,7 UE); cifra scăzută a inovatorilor de procese interne (3,5 RO - 11,00 UE), stagnare privind numărul total de cercetători angajați cf. Eurostat (18.109 FTE 2014 - 18.331 FTE 2020), % scăzut de angajați în sectoare de producție de înaltă tehnologie și servicii de cunoaștere intensivă raportat la % din totalul pers. angajate (32 % în 2021 -46,8 % UE); participare la H2020 pentru C&I scăzută, iar performanța resurselor umane mult sub media UE. Între 2012-2019 rata de performanță în CDI a RO a scăzut cu 33 %. Utilizarea tehnologiilor noi/avansate face necesară consolidarea cooperării într-un mediu multiactori, ptr. a aborda mai eficient situațiile de criză prin colaborare. Conform DESI2021 RO este pe ultimul loc la serviciile publice digitale pentru cetățeni/întreprinderi, iar întreprinderile nu profită de tehnologiile digitale. În contextul P2, este necesară îmbunătățirea procesului de luare a deciziilor la nivel guvernamental prin adoptarea tehnologiilor avansate bazate pe IA, sporind calitatea interacțiunii cetățenilor cu instituțiile publice, în contextul implementării serviciilor publice și CG, implementarea de soluții avansate de

Obiectivul de politică sau obiectivul specific al FTJ	Obiectiv specific sau prioritate specifică*	Justificare (rezumat)
		securitate cibernetică, precum și susținerea domeniului IT&C pentru a oferi soluții inovative digitale în economie. Toate acestea justifică selecția SO(i).
1. O Europă mai competitivă și mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente și a conectivității TIC regionale	RSO1.2. Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice	RO se situează pe ultimul loc în ceea ce privește serviciile publice digitale toți indicatorii fiind cu mult sub media UE. Doar 16 % dintre utilizatorii online români interacționează activ cu serviciile de e-guvernare, în comparație cu media UE de 64 %. RO se situează pe locul 25 în UE în ceea ce privește integrarea tehnologiei digitale în activitățile întreprinderilor. Majoritatea indicatorilor din această dimensiune se situează cu mult sub media UE. În plus, principalele documente de politică care susțin selectarea OS(ii) și anume, strategiile în domeniul e-guvernare, infrastructurii de educație și culturii identifică principalele bariere în calea digitalizării la nivelul administrației publice cu efecte asupra societății în ansamblul ei sunt: - lipsa pe scară largă a interoperabilității datelor/sistemelor informatice; - număr redus de furnizori mari, integratori de sisteme și tehnologii; - utilizare redusă a documentelor oficiale în formă electronică; - nivel redus de acceptare a tehnologiilor noi în administrația publică. - număr redus de servicii publice digitalizate - digitizare redusă în domenii precum educația și cultura - lipsa unei infrastructuri unitare, la nivel național, care să deservească procesul educațional în integralitatea sa și legat de aceasta slaba calitate și relevanța redusă a mediilor de învățare, precum și slaba interconectare a bazelor de date educaționale existente și/sau în proces de dezvoltare - ierarhizare deficitară a intervențiilor de conservare și restaurare a patrimoniului cultural imobil din RO, precum și lipsa unei inventarieri și catalogări în vederea restaurării colecțiilor ANF. Toate aceste aspecte justifică alegerea OS(ii) pentru creșterea nivelului de digitalizare a serviciilor publice în beneficiul cetățenilor precum și a gradului de integrare digitală a întreprinderilor.
1. O Europă mai competitivă și mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente și a conectivității TIC regionale	RSO1.3. Intensificarea creșterii sustenabile și creșterea competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive	În 2019, RO ocupa locul 51 (din 141) în topul competitivității globale, conform World Economic Forum (2020). RT 2020 semnalează faptul că investițiile insuficiente afectează potențialul economiei de a se apropia de nivelurile din UE; în plus, riscurile la adresa competitivității RO țin atât de factorii legați de costuri, cât și de cei de altă natură. Diferența dintre distribuția regională a firmelor din țară poate fi observată și prin concentrarea capitalul

Obiectivul de politică sau obiectivul specific al FTJ	Obiectiv specific sau prioritate specifică*	Justificare (rezumat)
		uman pe sector în fiecare regiune. Activități digitale și intensive în cunoaștere, în servicii, precum și high-tech întreprinderile producătoare, din industrie, sunt concentrate disproporționat în București-Ilfov, nu ar trebui exclusă finanțarea în această regiune întrucât îmbunătățirea ecosistemului bucureștean ar putea genera externalități importante către alte ecosisteme locale din țară, indiferent de activitatea lor economică. Aproximativ 21,4% dintre start-up-urile din RO au raportat dezvoltarea unei inovații și doar 12,5% se așteaptă să o facă în viitor. Mai puțin de 20% dezvoltau tehnologii sau procese noi pentru piață națională/internațională. 26% dintre acestea firmele au solicitat un brevet, un drept de autor sau o marcă comercială, iar 39% dintre firme intenționează să facă acest lucru. Acest lucru ar putea poate fi un indicator al creării și inovației limitate de cunoștințe sau al cunoașterii limitate a sistemelor de PI. În 2020, cf. datelor statistice disponibile numărul întreprinderilor din domeniul producție se ridica la 50.008, din care doar 22% sunt atribuite domeniilor high tech. Dezvoltarea unui IMM în sensul trecerii dintr-o categorie de dimensiune în alta este limitată de mai multe obstacole: acces la resurse (teren, forță de muncă, capital), acces la finanțare redus, eficiența procesului de producție, grad de inovare, legături eficiente cu propriile piețe. Conform Asociației Române a Băncilor în randul întreprinderile cu componenta de cercetare si dezvoltare ridicată, se remarcă un grad de capitalizare redus, ceea ce face dificil accesul la diferite forme de finanțare. 40% dintre întreprinderi (inclusiv IMM-uri) raportează capital negativ. Situația financiară a întreprinderilor și disciplina financiară slabă le-au restrâns accesul la credit.
1. O Europă mai competitivă și mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente și a conectivității TIC regionale	RSO1.4. Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat	Sprijinul în cadrul acestui obiectiv specific va aborda performanța scăzută a sistemului de cercetare și inovare din RO, în ceea ce privește: • Investiții în formarea angajaților din IMM, care e sub media UE – BEI, 2019 • Lipsa capacității și culturii pentru asigurarea transferului tehnologic • Competențele pentru SI, insuficiente sau insuficient valorificate. Se va asigura sprijin pentru formare/specializare/perfecționare pentru resursa umană implicată în activitățile CDI, în vederea creșterii competențelor pentru SI și transfer tehnologic și a utilizării corespunzătoare a infrastructurii dezvoltate/modernizate prin proiect, a echipamentelor si bazelor de date achiziționate în cadrul proiectelor. De asemenea, este necesar a se acorda

Obiectivul de politică sau obiectivul specific al FTJ	Obiectiv specific sau prioritate specifică*	Justificare (rezumat)
		atenție dezvoltării competențelor în instituțiile de învățământ superior și de cercetare (inclusiv centrele/birourile de transfer tehnologic) pentru a crește viabilitatea comercială și relevanța pe piață a proiectelor lor de cercetare, precum și capacitatea acestora de a participa la procese de inovare interactive și deschise pentru a asigura inovația. Aceste aspecte se subscriu OS (iv) care vizează dezvoltarea competențelor pentru SI, tranziție industrială și antreprenariat.
4. O Europă mai socială și mai favorabilă incluziunii, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale	RSO4.6. Creșterea rolului culturii și al turismului sustenabil în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială	Sprijinul în cadrul acestui obiectiv specific va aborda gradul scăzut de digitalizare din sectorul cultural, precum și necesitatea urgentă de a proteja și de a conserva patrimoniul cultural, în special, cel aflat în pericol. Pandemia de COVID-19 a evidențiat punctele forte și vulnerabilitățile sectorului patrimoniului cultural și necesitatea de a accelera transformarea digitală a acestuia pentru a valorifica la maximum oportunitățile pe care le oferă. O mai bună calitate a digitalizării, reutilizării și conservării digitale va avea efecte de propagare în alte sectoare-cheie ale economiei, cum ar fi turismul, cercetarea și alte sectoare culturale și creative. Pentru e-books este vizată reducerea analfabetismului funcțional și creșterea consumului de carte prin digitalizarea sistemului de distribuție a cărților. Se vor colecta informații pentru sistemul de monitorizarea în timp real a procesului național de distribuție a cărților dezvoltat în cadrul Acțiunii 2.2. Sistemul va fi un ghișeu unic cu informații pentru diverse categorii de persoane și firme interesate. Rezultatul așteptat este o platformă Books-in-print care va aduna informațiile referitoare la toate titlurile de cărți publicate în România, inclusiv lucrările orfane, disponibile pentru căutare automată, precum și distribuirea acestora în țară. Acest lucru va facilita promovarea autorilor români la export (ceea ce este dificil din cauza lipsei de agenți), precum și asigurarea transparenței și accesului egal la informații despre cărțile disponibile pentru toate bibliotecile și librăriile. Acest instrument va contribui totodată la creșterea consumului de cărți, scăderea analfabetismului funcțional, revenirea relevanței sectorului cărții prin introducerea elementului de transparență și prin conectarea digitală a părților implicate în acest proces.

* Priorități specifice în conformitate cu Regulamentul FSE+

2. Priorități

Referință: articolul 22 alineatul (2) și articolul 22 alineatul (3) litera (c) din RDC

2.1. Priorități, altele decât asistența tehnică

2.1.1. Prioritate: 1. Susținerea și promovarea unui sistem de CDI atractiv și competitiv în RO

2.1.1.1. Obiectiv specific: RSO1.1. Dezvoltarea și sporirea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate (FEDR)

2.1.1.1.1. Intervenții din fond

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctele (i), (iii), (iv), (v), (vi) și (vii) din RDC

Tipurile de acțiuni aferente – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (i) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+:

P1, OS a(i) se axează pe **3 tipuri de acțiuni**, urmate de măsuri specifice, **în domeniile S3 vizate de SNCISI**, care se vor concentra pe susținerea potențialului inovator al întreprinderilor și pe crearea și dezvoltarea unui ecosistem competitiv prin punerea la dispoziție a expertizei organizațiilor de cercetare, inclusiv prin conectarea la Spațiul European de Cercetare.

Acțiunea 1.1 Sprijin pentru sectorul privat și pentru colaborarea între actorii din sistemul public și mediul de afaceri în domeniul CDI

Scopul este de a promova inovarea în cadrul IMM, de a facilita transferul și difuza noile tehnologii între organizațiile de cercetare (OC) și întreprinderi, de a valorifica rezultatele CDI și de a consolida capacitățile de TT în vederea creșterii capacității de C&I a economiei RO și a competitivității acesteia.

Prin această acțiune sunt vizate și **proiecte complexe de CDI derulate în parteneriat public-privat**. Activ. oferă soluții la probleme cu impact național, identificate prin procesul de descoperire antreprenorială (PDA) și în concordanță cu obiectivele Green Deal.

Consolidarea capacității CDI, inclusiv a întreprinderilor se va realiza și prin **asigurarea accesului deschis la infrastructurile de CDI existente**. De asemenea, se susțin **procesele de transfer de cunoștințe și TT** pentru creșterea gradului de C&I a întreprinderilor.

Măsuri propuse:

• **Sprijin pentru întreprinderile inovatoare** pentru creșterea investițiilor în noile tehnologii și în inovare, a creșterii performanței și a calității în CDI. Sunt vizate proiecte (pr.) care susțin dezvoltarea produselor/proceselor/serviciilor inovative, inclusiv încurajarea finanțării de start-up-uri/spin off-uri inovatoare și se adresează IMM-urilor, în principal. Acestea pot depune pr. individual sau în parteneriat cu întrep. mari (eligibile doar dacă pr. implică o cooperare cu IMM-urile).

• Creșterea gradului de **colaborare public-privat** (organizațiile de cercetare și IMM-uri) prin:

- IMM/organizație de cercetare ca lider - pentru a asigura relevanța pe piață a proiectelor.

Vor fi sprijiniți actorii din sistemul CDI[8] care să asigure **transferul optim de cunoștințe pentru sprijinul trecerii rezultatelor C&I în piață**. Se vor finanța pr. care vizează dezvoltarea experimentală și cercetarea industrială, orientate către activități care duc la ridicarea gradului de maturitate tehnologică (TRL

4-TRL9). Se vor sprijini atât pr. în cadrul cărora OC vor avea oportunitatea de a pune la dispoziția întreprinderilor cunoștințele și experiența dobândite, cât și pr. în cadrul cărora întreprinderile vor putea utiliza expertiza OC.

- Consorții tematice între parteneri publici-privati

Vor fi susținute activitățile de CDI pe **întregul traiect de la concept la piață** (TRL2 –TRL9), prin consolidarea inițiativelor integrate, respectiv **colaborări multiactor, cu scopul creării unor rețele performante de cercetare** asigurându-se inclusiv **TT** pentru dezvoltarea de **procese/produse/servicii inovatoare, gata de a fi transferate pe piață**. Proiectele complexe vor fi depuse în **parteneriat (consortii de inovare și TT)** care vor fi formate din OC cu expertiză și experiență în domeniul CDI și întreprinderi (**minim 3 IMM, minim 1 universitate și minim 1 institut/centru de cercetare**). Pr. se vor baza pe o agendă clară, comună, de C&I, un plan de acțiune pentru TT și un acord de parteneriat detaliat.

OC din cadrul consorțiilor asigură transfer de expertiză, abilități și experiență, instruire și mentorat legate de tehnologie, precum și de utilizare a standardelor. Acest tip de proiecte adresează, spre ex. *formularea conceptului tehnol., proiectarea procesului, prototiparea, formularea, transferul de materiale și metode noi, îmbunătățirea și optimizarea produselor și a proceselor, demonstrarea, producția pilot și dezvolt. de aplicații comerciale conexe de produse și tehnologii testate și validate*. Pozitionarea pe scara TRL se face în funcție de necesitate.

Acțiunea 1.2 Sprijin pentru proiecte în domeniul tehnologiilor avansate prin crearea de hub-uri de inovare în domenii de interes strategic

Este necesară consolidarea realizărilor în domeniul tehnologiilor avansate prin măsuri și investiții în direcțiile de C&I cu potențial aplicativ ridicat, ce vizează produse cu valoare adăugată mare, **asimilabile de către industria RO** aflată încă în proces de restructurare/formare în sectoarele de interes național și european[9].

Având în vedere contextul socio-economic actual, pr. propuse sunt prioritare pe agenda politică și necesare, ținând cont de noile tehnologii care să abordeze problematica energetică precum și de alte tehnologii cu aplicabilitate mare capabile să valorifice resursele RO și să susțină economia și competitivitatea.

Proiectele tb. privite ca un catalizator pentru a rezolva provocările științifice, tehnologice și de piață în mai multe teme distincte și mai puțin ca o nouă infrastructură de cercetare în RO. Ele vizează crearea de spin-off high-tech și atragerea de investitori, cu accent pe cercetarea aplicată și sunt structurate a.î. să acopere cât mai multe aspecte ale lanțului valoric, pe baza experienței existente și a realizărilor anterioare în domeniile vizate.

Intervențiile derivă din nevoile MP și ale societății abordând fragmentarea ecosist. RO de C&I și se concentrează pe domenii S3 identificate prin PDA: energie și mobilitate (**Stocarea energ., Tehnol. moderne de generare a energ. cu emisii scăzute sau zero**) Fabricație avansată (**Tehnol. avansate de fabricație**), Materiale funcționale avansate (**Mat. pentru aplicații electronice, electrice, fotonice, magnetice și senzoriale, Mat. Energ.**). Acestea creează hub-uri în tehnologii avansate asigurând spillover de cunoaștere în contextul dezvoltării teritoriale și al S3.

Proiectele prioritare[10] propuse sprijină concentrarea **eforturilor mediului academic, de cercetare și economic**, în vederea realizării premiselor favorabile generării unor nuclee de cunoaștere și dezvoltare în tehnologii avansate și emergente.

În cadrul lor sunt susținute activități precum: CDI, testare, pilotare și pregătirea proceselor și a suportului tehnic care să susțină activ. de prod., inclusiv dotare cu echipamente și infrastr. conexe (lucrări de construcție în % limitat și numai ca parte componentă a dezvoltării produselor/proceselor/serviciilor).

Rezultatele cercetărilor vor contribui la reducerea decalajului de perform. atât între reg., cât și între RO și alte SM. Pr. prezentate propun dezvolt. unor ecosist. care vor aduce beneficiile tehnologiei pentru societatea și economia RO, acționând ca un catalizator:

Propuneri orientative de interventii:

1. *HUB Român de Hidrogen și Noi Tehnologii*
2. *Platforma Nationala de Tehnologii și Semiconductori*
3. *DANUBIUS-RI*
4. *Infrastructura europeană - demonstrator cu tehnologie a reactoarelor rapide racite cu plumb*

Pr. implementate în parteneriat între două sau mai multe organizații de cercetare și IMMuri[11], care vor prelua rezultatele cercetării, de îndată ce acestea vor avea maturitatea necesară pentru a putea fi puse pe piață.

Locul de implementare al pr. este în reg. diferite ale RO și au impact național, cu parteneri din reg. diferite care crează posibilitatea angrenării mai multor actori în domeniile respective. Aceste proiecte/hub-uri create vor fi sustenabile putând continua și dezvoltarea activ. acționând ca laboratoare de dezvoltare a proiectelor la nivel național și reg.

Acțiunea 1.3 Integrarea ecosistemului național CDI în Spațiul de Cercetare European și internațional

Măsurile propuse:

•***Finanțarea proiectelor care vizează sinergii cu acțiunile HE și alte programe europene***

Principalele tipuri de pr.: **TEAMING**[12], **EIC**[13], **CATEDRE-ERA**[14], **COMPLEMENT** [15], **RO-EIT**[16], **RO-ESFRI-ERIC**[17]

Pr. selectate la finanțare în cadrul apelurilor HE sunt sprijinite complementar, iar proiectele care au primit Seal of excellence în cadrul HE nu vor mai trece printr-un alt proces de evaluare științifică, ci se va face o verificare a contribuției și concordanței acestora cu obiectivele OP1, precum și încadrarea în domeniile S3 și în cheltuielile de tip FEDR.

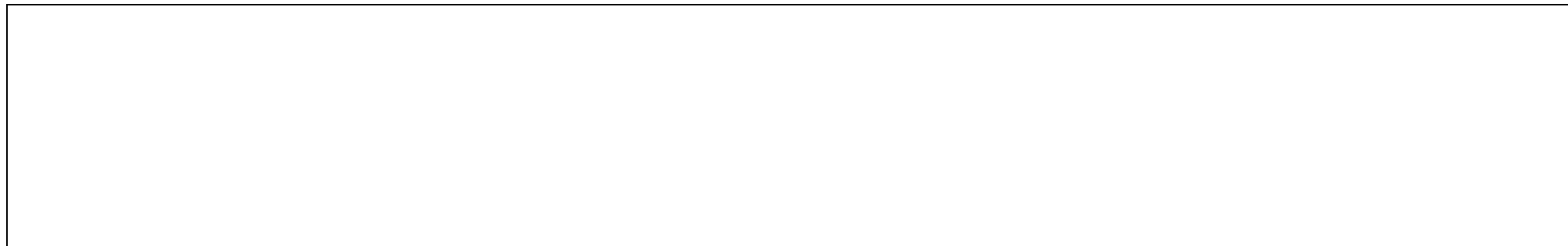
•Creșterea calitatii cercetării aplicative și dezvoltarea de noi parteneriate în cadrul ERA în domeniul vizat de pr., prin dezvoltarea capacității de CDI a organizațiilor beneficiare și creșterea vizibilității lor la nivel național și internațional, prin ***atragera unor cercetători cu experiență din străinătate și crearea unor grupuri de excelență în jurul acestora***. Pr. vor fi complementare acțiunilor finanțate prin PNRR (cercetare fundamentală), specialiștii străini vor crea nuclee de competență ***pentru cercetare aplicată, dezvoltare experimentală și inovare*** în cadrul unei instituții CDI/ institute de învățământ superior/întreprinderi gazdă.

Proiectele vor crea noi locuri de muncă în CDI inclusiv pentru tinerii cercetători, oferindu-le un mediu atractiv de lucru ***și vor susține creșterea participării RO la progr. europene și internaț. de CDI***.

Proiectele finanțate în P1 sunt selectate prin competiție, pe baza criteriilor și a metodologiei aprobate în Comitetul de Monitorizare a POCIDIF, iar pentru intervențiile susținute din Acțiunea 1.2, vor fi finanțate prin apeluri dedicate, noncompetitive.

Complementaritate: anexa I

DNSH: anexa II

Principalele grupuri-țintă – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iii) din RDC:

IMM-uri, Organizații publice de cercetare (instituții de învățământ superior/institute/centre de cercetare), consorții, întreprinderi mari (doar ca parteneri cu IMM-uri)

Acțiuni menite să garanteze egalitatea, incluziunea și nediscriminarea – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iv) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+

În cadrul intervențiilor sprijinite se va avea în vedere promovarea egalității de gen, incluziunea și non-discriminarea. Proiectele vor încorpora diverse acțiuni, ca parte integrantă a stadiilor din ciclul de viață al acestora, care să reflecte modul în care vor fi transpuse principiile mai sus menționate. Respectarea principiului egalității de gen presupune asigurarea unui nivel egal de vizibilitate, afirmare și participare pentru toate genurile în toate sferele vieții publice și private. Proiectele vor descrie modul în care activitățile desfășurate se supun reglementărilor care interzic discriminarea. Se va asigura respectarea statutului și drepturilor persoanelor impactate de proiect, în conformitate cu Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și a Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități, inclusiv a Strategiei europene privind drepturile persoanelor cu dizabilități 2021- 2030.

Indicarea teritoriilor specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a instrumentelor teritoriale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (v) din RDC

În principiu, nu se aplică instrumente teritoriale. Acțiunile pot fi implementate pe întreg teritoriul RO, acțiuni cu impact la nivel național. Totuși, este de menționat, contribuția la ITI Delta Dunării a Proiectului DANUBIUS-RI implementat în Delta Dunării.

Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vi) din RDC

Se vor organiza schimburi de experiență cu state membre, ulterior identificate, pe domeniile de specializare inteligentă/ platforma RIS3.

Utilizarea planificată a instrumentelor financiare – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vii) din RDC

Grant.

CD este foarte costisitoare, consumatoare de timp și riscantă. Doar pentru anumite sectoare de înaltă tehnologie, CD reprezintă principalul motor al creării de noi produse și al creșterii veniturilor. Riscurile interne (de reglementare), externe (politice sau gusturi schimbătoare ale consumatorilor) și macroeconomice pot afecta piața potențială a produselor. În plus, o altă companie poate aduce pe piață un produs concurent sau procesul CD poate dura suficient pentru ca produsul să fie aproape învechit în momentul lansării sale pe piață. Toate acestea fac necesară intervenția statului care potrivit strategiei naționale a asumat nevoia de a investi în CD.

Actiunea 1.1 –proiectele finanțate prin acesta acțiune au efect de knowledge spillover, neavând ca scop principal activități generatoare de venituri

Actiunea 1.2 – proiectele în cadrul acestei acțiuni sunt ca o fereastră deschisă către zona academică, companii industriale – spin-off high-tech și investitori majori, cu accent pe cercetarea aplicativă și care nu urmăresc generarea de venituri

Actiunea 1.3 - sinergii cu HE – sprijin sub forma de grant pentru a asigura alinierea cu măsurile din HE.

2.1.1.1.2. Indicatori

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (ii) din RDC și articolul 8 din Regulamentul FEDR și FC

Tabelul 2: Indicatori de realizare

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	ID	Indicator	Unitate de măsură	Obiectiv de etapă (2024)	Ținta (2029)
1	RSO1.1	FEDR	Mai dezvoltate	RCO01	Întreprinderi care beneficiază de sprijin (din care: micro, mici, medii, mari)	întreprinderi	2,00	44,00
1	RSO1.1	FEDR	Mai dezvoltate	RCO06	Cercetători care lucrează în centre de cercetare care beneficiază de sprijin	ENI anual	0,00	82,00

1	RSO1.1	FEDR	Mai dezvoltate	RCO07	Organizații de cercetare care participă la proiecte de cercetare comune	Organisme de cercetare	1,00	7,00
1	RSO1.1	FEDR	Mai dezvoltate	RCO08	Valoarea nominală a echipamentelor pentru cercetare și inovare	euro	0,00	15.488.000,00
1	RSO1.1	FEDR	Mai dezvoltate	RCO10	Întreprinderi care cooperează cu organizații de cercetare	întreprinderi	0,00	21,00
1	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO01	Întreprinderi care beneficiază de sprijin (din care: micro, mici, medii, mari)	întreprinderi	6,00	154,00
1	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO06	Cercetători care lucrează în centre de cercetare care beneficiază de sprijin	ENI anual	0,00	292,00
1	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO07	Organizații de cercetare care participă la proiecte de cercetare comune	Organisme de cercetare	2,00	23,00
1	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO08	Valoarea nominală a echipamentelor pentru cercetare și inovare	euro	0,00	54.912.000,00
1	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO10	Întreprinderi care cooperează cu organizații de cercetare	întreprinderi	0,00	76,00

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (ii) din RDC

Tabelul 3: Indicatori de rezultat

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	ID	Indicator	Unitate de măsură	Valoarea de referință	Anul de referință	Ținta (2029)	Sursa datelor	Observații
1	RSO1.1	FEDR	Mai dezvoltate	RCR03	Întreprinderi mici și mijlocii (IMM-uri) care introduc inovații în materie de produse sau procese	întreprinderi	0,00	2020	36,00	AM POCIDIF; SMIS	
1	RSO1.1	FEDR	Mai dezvoltate	RCR06	Cereri de brevete depuse	cereri de brevet	0,00	2020	6,00	AM POCIDIF; SMIS	
1	RSO1.1	FEDR	Mai dezvoltate	RCR08	Publicații ale proiectelor care beneficiază de sprijin	publicații	0,00	2020	43,00	AM POCIDIF; SMIS	

1	RSO1.1	FEDR	Mai dezvoltate	RCR102	Locuri de muncă create în domeniul cercetării în entitățile care beneficiază de sprijin	ENI anual	0,00	2020	16,00	AM POCIDIF; SMIS	
1	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCR03	Întreprinderi mici și mijlocii (IMM-uri) care introduc inovații în materie de produse sau procese	întreprinderi	0,00	2020	129,00	AM POCIDIF; SMIS	
1	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCR06	Cereri de brevete depuse	cereri de brevet	0,00	2020	22,00	AM POCIDIF; SMIS	
1	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCR08	Publicații ale proiectelor care beneficiază de sprijin	publicații	0,00	2020	151,00	AM POCIDIF; SMIS	
1	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCR102	Locuri de muncă create în domeniul cercetării în entitățile care beneficiază de sprijin	ENI anual	0,00	2020	57,00	AM POCIDIF; SMIS	

2.1.1.1.3. Defalcare orientativă a resurselor programate (UE), per tip de intervenție

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (viii) din RDC

Tabelul 4: Dimensiunea 1 – Domeniu de intervenție

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
1	RSO1.1	FEDR	Mai dezvoltate	002. Investiții în active fixe, inclusiv în infrastructura de cercetare, în întreprinderi mici și mijlocii (inclusiv centre de cercetare private) legate direct de activități de cercetare și inovare	13.207.360,00
1	RSO1.1	FEDR	Mai dezvoltate	003. Investiții în active fixe, inclusiv în infrastructura de cercetare, în întreprinderi mari legate direct de activități de cercetare și inovare	1.788.000,00
1	RSO1.1	FEDR	Mai dezvoltate	004. Investiții în active fixe, inclusiv în infrastructura de cercetare, în centre publice de cercetare și de învățământ superior legate direct de activități de cercetare și inovare	22.409.600,00
1	RSO1.1	FEDR	Mai dezvoltate	006. Investiții în active necorporale în IMM-uri (inclusiv centre de cercetare private) legate direct de activități de cercetare și inovare	7.152.000,00
1	RSO1.1	FEDR	Mai dezvoltate	007. Investiții în active necorporale în întreprinderi mari legate direct de activități de cercetare și inovare	1.192.000,00

1	RSO1.1	FEDR	Mai dezvoltate	008. Investiții în active necorporale în centre publice de cercetare și de învățământ superior legate direct de activități de cercetare și inovare	10.132.000,00
1	RSO1.1	FEDR	Mai dezvoltate	010. Activități de cercetare și inovare în IMM-uri, inclusiv colaborarea în rețea	9.536.000,00
1	RSO1.1	FEDR	Mai dezvoltate	011. Activități de cercetare și inovare în întreprinderi mari, inclusiv colaborarea în rețea	1.192.000,00
1	RSO1.1	FEDR	Mai dezvoltate	012. Activități de cercetare și inovare în centre publice de cercetare, centre de învățământ superior și centre de competență, inclusiv colaborarea în rețea (cercetare industrială, dezvoltare experimentală, studii de fezabilitate)	15.496.000,00
1	RSO1.1	FEDR	Mai dezvoltate	028. Transfer de tehnologie și cooperare între întreprinderi, centre de cercetare și sectorul învățământului superior	6.937.440,00
1	RSO1.1	FEDR	Mai dezvoltate	029. Procese de cercetare și inovare, transfer de tehnologie și cooperare între întreprinderi, centre de cercetare și universități, cu accent pe economia cu emisii reduse de dioxid de carbon, pe reziliență și pe adaptarea la schimbările climatice	7.509.600,00
1	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	002. Investiții în active fixe, inclusiv în infrastructura de cercetare, în întreprinderi mici și mijlocii (inclusiv centre de cercetare private) legate direct de activități de cercetare și inovare	97.592.640,00
1	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	003. Investiții în active fixe, inclusiv în infrastructura de cercetare, în întreprinderi mari legate direct de activități de cercetare și inovare	13.212.000,00
1	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	004. Investiții în active fixe, inclusiv în infrastructura de cercetare, în centre publice de cercetare și de învățământ superior legate direct de activități de cercetare și inovare	165.590.400,00
1	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	006. Investiții în active necorporale în IMM-uri (inclusiv centre de cercetare private) legate direct de activități de cercetare și inovare	52.848.000,00
1	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	007. Investiții în active necorporale în întreprinderi mari legate direct de activități de cercetare și inovare	8.808.000,00
1	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	008. Investiții în active necorporale în centre publice de cercetare și de învățământ superior legate direct de activități de cercetare și inovare	74.868.000,00
1	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	010. Activități de cercetare și inovare în IMM-uri, inclusiv colaborarea în rețea	70.464.000,00
1	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	011. Activități de cercetare și inovare în întreprinderi mari, inclusiv colaborarea în rețea	8.808.000,00
1	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	012. Activități de cercetare și inovare în centre publice de cercetare, centre de învățământ superior și centre de competență, inclusiv colaborarea în rețea (cercetare industrială, dezvoltare experimentală, studii de fezabilitate)	114.504.000,00
1	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	028. Transfer de tehnologie și cooperare între întreprinderi, centre de cercetare și sectorul învățământului superior	51.262.560,00

1	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	029. Procese de cercetare și inovare, transfer de tehnologie și cooperare între întreprinderi, centre de cercetare și universități, cu accent pe economia cu emisii reduse de dioxid de carbon, pe reziliență și pe adaptarea la schimbările climatice	55.490.400,00
1	RSO1.1	Total			810.000.000,00

Tabelul 5: Dimensiunea 2 – Formă de finanțare

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
1	RSO1.1	FEDR	Mai dezvoltate	01. Grant	96.552.000,00
1	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	01. Grant	713.448.000,00
1	RSO1.1	Total			810.000.000,00

Tabelul 6: Dimensiunea 3 – Mecanism teritorial de punere în practică și abordare teritorială

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
1	RSO1.1	FEDR	Mai dezvoltate	33. Alte abordări – Nicio orientare teritorială	96.552.000,00
1	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	33. Alte abordări – Nicio orientare teritorială	713.448.000,00
1	RSO1.1	Total			810.000.000,00

Tabelul 7: Dimensiunea 6 – Teme secundare în cadrul FSE+

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
------------	-------------------	------	----------------------	-----	-----------------

Tabelul 8: Dimensiunea 7 – Dimensiunea egalității de gen în cadrul FSE+*, FEDR, Fondul de coeziune și FTJ

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
1	RSO1.1	FEDR	Mai dezvoltate	03. Neutralitatea de gen	96.552.000,00
1	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	03. Neutralitatea de gen	713.448.000,00
1	RSO1.1	Total			810.000.000,00

* În principiu, 40 % pentru FSE+ contribuie la monitorizarea dimensiunii de gen. 100 % se aplică atunci când statul membru optează pentru utilizarea articolului 6 din FSE+.

2.1.1.1. Obiectiv specific: RSO1.3. Intensificarea creșterii sustenabile și creșterea competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive (FEDR)

2.1.1.1.1. Intervenții din fond

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctele (i), (iii), (iv), (v), (vi) și (vii) din RDC

Tipurile de acțiuni aferente – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (i) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+:

Acțiunea 1.5 Sprijin pentru creșterea competitivității întreprinderilor

Cartea Albă a IMM-urilor 2021 realizează o analiză asupra nevoilor de finanțare ale IMM-urilor, inclusiv din perspectiva pregătirii viitoarei perioade de programare 2021-2027. Datele colectate la nivelul IMM-urilor chestionate evidențiază o clară nevoie exprimată de întreprinderile românești pentru investiții în echipamente/retehnologizare și extindere/modernizare spații de producție.

Este necesară susținerea creșterii numărului de IMM-uri și măsuri care să asigure dezvoltarea acestora pe baze solide, având în vedere ca, potrivit statisticilor Eurostat, RO are cel mai scăzut număr de IMM-uri raportat la numărul populației din întreaga UE. Mediul de afaceri în care acestea trebuie să evolueze este destul de ostil, multe dintre ele fiind la limita supraviețuirii. Percepția generală, bazată și pe unele studiile efectuate, este că puține astfel de afaceri sunt cu adevărat viabile la nivel macroeconomic, multe dintre ele fiind constituite mai degrabă ca afaceri de familie și fără un impact deosebit din punct de vedere economic asupra lanțului creării de valoare din economie.

Principalele constrângeri în finanțarea IMM-urilor sunt legate de o cultură antreprenorială subdezvoltată, lipsa sau garanția limitată, fluxurile de numerar insuficiente sau imprevizibile și costurile mari de finanțare (atât ratele dobânzilor, cât și comisioanele bancare) pentru a asigura un acces ușor la finanțare.

Pentru a aborda provocarea legată de numărul redus de start-up-uri, în special cele high tech, care introduc un produs/serviciu/proces inovator este vizată crearea/operationalizarea Hub-ului de antreprenariat. Este urmărită crearea unui cadru instituțional și o capacitate de implementare pentru a aborda provocările structurale ale startup-urilor, scale-up-urilor și ale facilitatorilor de sprijin pentru antreprenariat. Hub-ul va facilita accesul startup-urilor la educație antreprenorială, servicii suport și servicii de cercetare-dezvoltare, pentru a stimula răspândirea cunoștințelor în sectorul privat, îmbunătățirii calității startup-urilor românești, inclusiv facilitarea accesului la finanțare.

Astfel, sunt vizate următoarele măsuri:

- identificare/promovare nevoi specifice de dezvoltare start-up, inclusiv finanțare seed și scale-up;
- pilotare și testare noi intervenții pentru start-up și ecosistemul antreprenorial (ex. programe de educație antreprenorială în colaborare cu universități, rețeaua antreprenorilor români din diaspora, etc)
- facilitare comunicare sistematică și schimb de bune practici între actorii ecosistemului
- proiectare, gestionare, coordonare pachete de servicii pentru incubare, accelerare și scalare start-up oferite de structurile suport
- sprijin pentru proiectarea/gestionarea programelor de finanțare dedicate start-up și ecosistem antreprenorial

- stabilirea unei abordări sistematice pentru colectarea și analiza datelor privind antreprenoriatul, inclusiv pentru a genera dovezi privind eficiența și eficacitatea a politicilor publice și a programării care sprijină startup-urile și dezvoltarea ecosistemelor
- dezvoltarea infrastructurii HUB-ului, organizarea, managementul și promovarea activităților acestuia.

Pentru abordarea provocării legate de accesul limitat la finanțare al întreprinderilor (inclusiv small mid-caps și mid-caps care se confruntă cu dificultăți similare) și, prin urmare, pot fi afectate de același eșec al pieței, este vizată finanțarea acestora prin fondurile europene.

Este vizată extinderea accesului la fonduri prin acoperirea riscurilor asociate împrumutului. Grantul asociat instrumentului financiar este în esență un mecanism de transfer și diversificare a riscului, care garantează rambursarea unei părți din împrumut, cealaltă parte fiind nerambursabilă

Intervenția financiară din fonduri pentru întreprinderile mici cu capitalizare medie și întreprinderile cu capitalizare medie este justificată de necesitatea oferirii unui stimulent mediului privat pentru a investi într-un mediu mai diversificat cu posibilități îmbunătățite de intrare și ieșire. În acest mod se va reduce riscul la nivel de portofoliu și, prin urmare va crește rentabilitatea investițiilor.

Oferta de capital de risc pe piața românească continuă să fie sub media europeană. Cf. EIS 2021, iar cele mai recente statistici publicate de asociația europeană de resort, InvestEurope 2019 și 2020, arată că în Europa se înregistrează o medie a investițiilor (după locația companiei) ca % PIB de aproximativ 0,5% pentru ambii ani, în timp ce RO a înregistrat 0,25% în 2019 și 0,03% în 2020. Ca exemplu, considerând pentru 2019 un PIB de 223 miliarde euro, firmele românești ar fi trebuit să beneficieze de investiții de 550 milioane euro doar în 2019 pentru a atinge media UE din acel an.

Evaluarea ex ante identifică existența unui deficit de finanțare care afectează întreprinderile eligibile în stadiul de dezvoltare și în sectorul economic vizat, iar măsurile prevăzute în POCIDIF sunt concepute astfel încât să abordeze deficiențele pieței.

Este vizată utilizarea unui instrument financiar de tip capital de risc combinat cu grant: Acceleratoare, seed și scale-up

Alocare: 80 mil. euro FEDR

Valoare finanțare: max. 200.000 euro per proiect

Grantul poate fi utilizat pentru asistenta sau poate fi acordat pe criterii de performanță.

Analiza deficitului de finanțare pentru întreprinderi mici și mijlocii în Uniunea raport realizat de FI-Compass chiar înainte de debutul pandemiei, arată că RO prezintă un deficit de finanțare de capital de 4,8% din PIB, adică 10 miliarde euro.

Astfel se propune utilizarea unui instrument financiar de tip credit combinat cu grant,

Alocare: 88 mil. euro FEDR

Valoare finanțare: max. 1.500.000 euro per proiect

După rambursarea creditului, grantul se acordă pe criterii de performanță, respectiv îndeplinirea indicatorilor stabiliți la nivel de apel de proiecte (capital rebate).

Complementaritate: anexa I

DNSH: anexa II

Principalele grupuri-țintă – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iii) din RDC:

IMM-uri, întreprinderi cu capitalizare medie și întreprinderi mici cu capitalizare medie, consorțiu format din min 3 entități de sprijin pentru start-up din categoriile: incubatoare, acceleratoare, ADR, universitate, cluster, instituție financiară, care vor înființa HUB-ul antreprenorial.

Acțiuni menite să garanteze egalitatea, incluziunea și nediscriminarea – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iv) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+

În cadrul intervențiilor sprijinite se va avea în vedere promovarea egalității de gen, incluziunea și non-discriminarea. Proiectele vor încorpora diverse acțiuni, ca parte integrantă a stadiilor din ciclul de viață al acestora, care să reflecte modul în care vor fi transpuse principiile mai sus menționate. Respectarea principiului egalității de gen presupune asigurarea unui nivel egal de vizibilitate, afirmare și participare pentru toate genurile în toate sferele vieții publice și private. Proiectele vor descrie modul în care activitățile desfășurate se supun reglementărilor care interzic discriminarea. Se va asigura respectarea statutului și drepturilor persoanelor impactate de proiect, în conformitate cu Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și a Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități, inclusiv a Strategiei europene privind drepturile persoanelor cu dizabilități 2021- 2030.

Indicarea teritoriilor specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a instrumentelor teritoriale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (v) din RDC

NA

Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vi) din RDC

Având în vedere specificul acțiunii , se vor avea în vedere organizarea de schimburi de experiență (ex. Fondul de Fonduri BG, BGK PL) în vederea preluării de bune practici în folosirea instrumentelor financiare.

Utilizarea planificată a instrumentelor financiare – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vii) din RDC

Forma de sprijin: instrumente financiare combinate cu grant - problema identificata este lipsa accesului la finanțare; desi exista capacitatea de rambursa împrumuturi de un anumit nivel, costurile ridicate ale acestora și lipsa unor colaterale solicitate de banci in conditii de piata, dublata de volatilitatea pietelor financiare inregistrata în actualul context economico-financiar descurajeaza întreprinderile să angajeze împrumuturi sau sa accepte planurile de afaceri ambitioase propuse de un investitor (eșec al pieței).

Pentru crearea și operaționalizarea HUB-ului de antreprenoriat se vor folosi granturi având în vedere ca în primele etape vor fi organizate workshop-uri pentru îmbunătățirea cunoștințelor antreprenoriale, informarea corespunzătoare în ceea ce privește sursele de finanțare disponibile și impulsionearea mediului privat în vederea creării de start-up-uri cu perspective de dezvoltare.

2.1.1.1.2. Indicatori

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (ii) din RDC și articolul 8 din Regulamentul FEDR și FC

Tabelul 2: Indicatori de realizare

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	ID	Indicator	Unitate de măsură	Obiectiv de etapă (2024)	Ținta (2029)
1	RSO1.3	FEDR	Mai dezvoltate	RCO01	Întreprinderi care beneficiază de sprijin (din care: micro, mici, medii, mari)	întreprinderi	0,00	1,00
1	RSO1.3	FEDR	Mai dezvoltate	RCO03	Întreprinderi care beneficiază de sprijin prin instrumente financiare	întreprinderi	0,00	135,00
1	RSO1.3	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO01	Întreprinderi care beneficiază de sprijin (din care: micro, mici, medii, mari)	întreprinderi	0,00	2,00
1	RSO1.3	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO03	Întreprinderi care beneficiază de sprijin prin instrumente financiare	întreprinderi	0,00	477,00

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (ii) din RDC

Tabelul 3: Indicatori de rezultat

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	ID	Indicator	Unitate de măsură	Valoarea de referință	Anul de referință	Ținta (2029)	Sursa datelor	Observații
1	RSO1.3	FEDR	Mai dezvoltate	RCR01	Locuri de muncă create în entitățile care beneficiază de sprijin	ENI anual	0,00	2020	1,00	AM POCIDIF; SMIS	
1	RSO1.3	FEDR	Mai dezvoltate	RCR02	Investiții private care completează sprijinul public (din care: granturi, instrumente financiare)	euro	0,00	2020	23.245.735,00	AM POCIDIF; SMIS	
1	RSO1.3	FEDR	Mai dezvoltate	RCR19	Întreprinderi cu cifră de afaceri crescută	întreprinderi	0,00	2020	121,00	AM POCIDIF; SMIS	
1	RSO1.3	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCR01	Locuri de muncă create în entitățile care beneficiază de sprijin	ENI anual	0,00	2020	3,00	AM POCIDIF; SMIS	
1	RSO1.3	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCR02	Investiții private care completează sprijinul public (din care: granturi, instrumente financiare)	euro	0,00	2020	82.416.699,00	AM POCIDIF; SMIS	
1	RSO1.3	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCR19	Întreprinderi cu cifră de afaceri crescută	întreprinderi	0,00	2020	430,00	AM POCIDIF; SMIS	

2.1.1.1.3. Defalcare orientativă a resurselor programate (UE), per tip de intervenție

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (viii) din RDC

Tabelul 4: Dimensiunea 1 – Domeniu de intervenție

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
1	RSO1.3	FEDR	Mai dezvoltate	021. Dezvoltarea comercială și internaționalizarea IMM-urilor, inclusiv investiții productive	20.025.600,00
1	RSO1.3	FEDR	Mai dezvoltate	025. Incubatoare, sprijin pentru societățile spin off și spin-out și pentru start-up-uri	1.430.400,00
1	RSO1.3	FEDR	Mai puțin dezvoltate	021. Dezvoltarea comercială și internaționalizarea IMM-urilor, inclusiv investiții productive	147.974.400,00

1	RSO1.3	FEDR	Mai puțin dezvoltate	025. Incubatoare, sprijin pentru societățile spin off și spin-out și pentru start-up-uri	10.569.600,00
1	RSO1.3	Total			180.000.000,00

Tabelul 5: Dimensiunea 2 – Formă de finanțare

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
1	RSO1.3	FEDR	Mai dezvoltate	01. Grant	1.430.400,00
1	RSO1.3	FEDR	Mai dezvoltate	02. Sprijin prin instrumente financiare: capital sau cvasi-capital	4.768.000,00
1	RSO1.3	FEDR	Mai dezvoltate	03. Sprijin prin instrumente financiare: împrumut	5.244.800,00
1	RSO1.3	FEDR	Mai dezvoltate	05. Sprijin prin instrumente financiare: Granturi în cadrul unei operațiuni privind instrumentul financiar	10.012.800,00
1	RSO1.3	FEDR	Mai puțin dezvoltate	01. Grant	10.569.600,00
1	RSO1.3	FEDR	Mai puțin dezvoltate	02. Sprijin prin instrumente financiare: capital sau cvasi-capital	35.232.000,00
1	RSO1.3	FEDR	Mai puțin dezvoltate	03. Sprijin prin instrumente financiare: împrumut	38.755.200,00
1	RSO1.3	FEDR	Mai puțin dezvoltate	05. Sprijin prin instrumente financiare: Granturi în cadrul unei operațiuni privind instrumentul financiar	73.987.200,00
1	RSO1.3	Total			180.000.000,00

Tabelul 6: Dimensiunea 3 – Mecanism teritorial de punere în practică și abordare teritorială

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
1	RSO1.3	FEDR	Mai dezvoltate	33. Alte abordări – Nicio orientare teritorială	21.456.000,00
1	RSO1.3	FEDR	Mai puțin dezvoltate	33. Alte abordări – Nicio orientare teritorială	158.544.000,00
1	RSO1.3	Total			180.000.000,00

Tabelul 7: Dimensiunea 6 – Teme secundare în cadrul FSE+

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
------------	-------------------	------	----------------------	-----	-----------------

Tabelul 8: Dimensiunea 7 – Dimensiunea egalității de gen în cadrul FSE+*, FEDR, Fondul de coeziune și FTJ

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Quantum (EUR)
1	RSO1.3	FEDR	Mai dezvoltate	03. Neutralitatea de gen	21.456.000,00
1	RSO1.3	FEDR	Mai puțin dezvoltate	03. Neutralitatea de gen	158.544.000,00
1	RSO1.3	Total			180.000.000,00

* În principiu, 40 % pentru FSE+ contribuie la monitorizarea dimensiunii de gen. 100 % se aplică atunci când statul membru optează pentru utilizarea articolului 6 din FSE+.

2.1.1.1. Obiectiv specific: RSO1.4. Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat (FEDR)

2.1.1.1.1. Intervenții din fond

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctele (i), (iii), (iv), (v), (vi) și (vii) din RDC

Tipurile de acțiuni aferente – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (i) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+:

A 1.4 Dezvoltarea competențelor și consolidarea capacității actorilor din domeniul CDI în vederea asigurării creșterii competitivității

În completarea finanțării propuse pentru dezvoltarea proiectelor de CDI (crearea/modernizarea și operaționalizarea infrastructurii CDI, achiziția de echipamente, derularea de activități specifice), este necesară asigurarea formării/specializării/perfecționării profesionale, pentru resursa umană implicată în activitățile CDI/transfer tehnologic. Acest instrument poate constitui nucleul care să genereze formarea unor poli de cunoaștere pentru SI, tranziție industrială, prin identificarea și caracterizarea problemelor cu care se confruntă mediul de afaceri.

Măsuri:

-asigurarea formării/specializării/perfecționării în materie de: gestionare a inovării și de competențe specifice specializării inteligente, în materie de competențe cu privire la rezultatele cercetării de piață și a planurilor de afaceri în vederea consolidării pregătirii și punerii în aplicare a proiectelor SI, etc

-pregătirea/creșterea competențelor resursei umane din cadrul întreprinderilor în domeniile antreprenoriat și tranziție industrială, etc;

-asigurarea formării/specializării/perfecționării profesionale, pentru resursa umană implicată în activitățile de CDI și transfer tehnologic în vederea asigurării transferului optim de cunoștințe și tehnologie;

-dezvoltarea capacității CDI a întreprinderilor prin susținerea financiară a unor stagii/detasări de personal CDI din institute și universități în întreprinderi care să asigure transferul de cunoștințe necesar pentru dezvoltarea ideilor/produselor/proceselor (maxim 6 luni);

-susținerea dezvoltării capacităților instituționale în domeniul IPR și al proprietății industriale în vederea dobândirii de competențe pentru managementul și valorificarea DPI (drepturi de proprietate intelectuală) derivate din rezultatele CDI, pentru personalul din întreprinderi și organizații publice CD.

Complementaritate: anexa I

DNSH: anexa II

Principalele grupuri-țintă – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iii) din RDC:

Personalul din cadrul IMM și al organizațiilor de cercetare.

Acțiuni menite să garanteze egalitatea, incluziunea și nediscriminarea – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iv) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+

În cadrul intervențiilor sprijinite se va avea în vedere promovarea egalității de gen, incluziunea și non-discriminarea. Proiectele vor încorpora diverse acțiuni, ca parte integrantă a stadiilor din ciclul de viață al acestora, care să reflecte modul în care vor fi transpuse principiile mai sus menționate. Respectarea principiului egalității de gen presupune asigurarea unui nivel egal de vizibilitate, afirmare și participare pentru toate genurile în toate sferele vieții publice și private. Proiectele vor descrie modul în care activitățile desfășurate se supun reglementărilor care interzic discriminarea. Se va asigura respectarea statutului și drepturilor persoanelor impactate de proiect, în conformitate cu Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și a Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități, inclusiv a Strategiei europene privind drepturile persoanelor cu dizabilități 2021- 2030.

Indicarea teritoriilor specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a instrumentelor teritoriale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (v) din RDC

NA

Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vi) din RDC

NA

Utilizarea planificată a instrumentelor financiare – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vii) din RDC

Forma de sprijin grant – având în vedere că finanțarea este restricționată la sprijin pentru formare și creșterea competențelor personalului angajat în întreprinderi și organizații de cercetare.

2.1.1.1.2. Indicatori

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (ii) din RDC și articolul 8 din Regulamentul FEDR și FC

Tabelul 2: Indicatori de realizare

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	ID	Indicator	Unitate de măsură	Obiectiv de etapă (2024)	Ținta (2029)
1	RSO1.4	FEDR	Mai dezvoltate	RCO101	IMM-uri care investesc în competențe pentru specializare inteligentă, pentru tranziție industrială și antreprenoriat	întreprinderi	0,00	88,00
1	RSO1.4	FEDR	Mai dezvoltate	ISPO1	organizatii de cercetare care investesc în competențe pentru specializare inteligentă, transfer tehnologic, antreprenoriat etc	nr. organizații	0,00	16,00
1	RSO1.4	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO101	IMM-uri care investesc în competențe pentru specializare inteligentă, pentru tranziție industrială și antreprenoriat	întreprinderi	0,00	310,00
1	RSO1.4	FEDR	Mai puțin dezvoltate	ISPO1	organizatii de cercetare care investesc în competențe pentru specializare inteligentă, transfer tehnologic, antreprenoriat etc	nr. organizații	0,00	54,00

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (ii) din RDC

Tabelul 3: Indicatori de rezultat

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	ID	Indicator	Unitate de măsură	Valoarea de referință	Anul de referință	Ținta (2029)	Sursa datelor	Observații
1	RSO1.4	FEDR	Mai dezvoltate	RCR98	Angajați din IMM-uri care finalizează programe de formare a competențelor pentru specializare inteligentă, pentru tranziție industrială și antreprenoriat (pe tip de competențe: tehnice, de management, de antreprenoriat, ecologice, altele)	participanți	0,00	2020	350,00	AM POCIDIF; SMIS	
1	RSO1.4	FEDR	Mai dezvoltate	ISR 1	Angajați din organizatii de cercetare care finalizează programe de formare a competențelor pentru specializare inteligentă, pentru tranziție industrială și antreprenoriat (pe tip de competențe: tehnice, de management, de antreprenoriat, ecologice, altele)	participanți	0,00	2020	289,00	AM POCIDIF; SMIS	
1	RSO1.4	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCR98	Angajați din IMM-uri care finalizează programe de formare a competențelor pentru specializare inteligentă, pentru tranziție industrială și antreprenoriat (pe tip de competențe: tehnice, de management, de antreprenoriat, ecologice, altele)	participanți	0,00	2020	1.242,00	AM POCIDIF; SMIS	

1	RSO1.4	FEDR	Mai puțin dezvoltate	ISR 1	Angajați din organizații de cercetare care finalizează programe de formare a competențelor pentru specializare inteligentă, pentru tranziție industrială și antreprenoriat (pe tip de competențe: tehnice, de management, de antreprenoriat, ecologice, altele)	participanți	0,00	2020	1.023,00	AM POCIDIF; SMIS	
---	--------	------	----------------------	-------	---	--------------	------	------	----------	------------------	--

2.1.1.1.3. Defalcare orientativă a resurselor programate (UE), per tip de intervenție

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (viii) din RDC

Tabelul 4: Dimensiunea 1 – Domeniu de intervenție

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Quantum (EUR)
1	RSO1.4	FEDR	Mai dezvoltate	023. Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială, antreprenoriat și adaptabilitatea întreprinderilor la schimbare	3.576.000,00
1	RSO1.4	FEDR	Mai puțin dezvoltate	023. Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială, antreprenoriat și adaptabilitatea întreprinderilor la schimbare	26.424.000,00
1	RSO1.4	Total			30.000.000,00

Tabelul 5: Dimensiunea 2 – Formă de finanțare

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Quantum (EUR)
1	RSO1.4	FEDR	Mai dezvoltate	01. Grant	3.576.000,00
1	RSO1.4	FEDR	Mai puțin dezvoltate	01. Grant	26.424.000,00
1	RSO1.4	Total			30.000.000,00

Tabelul 6: Dimensiunea 3 – Mecanism teritorial de punere în practică și abordare teritorială

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Quantum (EUR)
1	RSO1.4	FEDR	Mai dezvoltate	33. Alte abordări – Nicio orientare teritorială	3.576.000,00
1	RSO1.4	FEDR	Mai puțin dezvoltate	33. Alte abordări – Nicio orientare teritorială	26.424.000,00

1	RSO1.4	Total			30.000.000,00
---	--------	-------	--	--	---------------

Tabelul 7: Dimensiunea 6 – Teme secundare în cadrul FSE+

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
------------	-------------------	------	----------------------	-----	-----------------

Tabelul 8: Dimensiunea 7 – Dimensiunea egalității de gen în cadrul FSE+*, FEDR, Fondul de coeziune și FTJ

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
1	RSO1.4	FEDR	Mai dezvoltate	03. Neutralitatea de gen	3.576.000,00
1	RSO1.4	FEDR	Mai puțin dezvoltate	03. Neutralitatea de gen	26.424.000,00
1	RSO1.4	Total			30.000.000,00

* În principiu, 40 % pentru FSE+ contribuie la monitorizarea dimensiunii de gen. 100 % se aplică atunci când statul membru optează pentru utilizarea articolului 6 din FSE+.

2.1.1. Prioritate: 2. Digitalizare în administrația publică centrală și mediul de afaceri

2.1.1.1. Obiectiv specific: RSO1.1. Dezvoltarea și sporirea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate (FEDR)

2.1.1.1.1. Intervenții din fond

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctele (i), (iii), (iv), (v), (vi) și (vii) din RDC

Tipurile de acțiuni aferente – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (i) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+:

Acțiunea 2.1 - Sprijin pentru proiecte în inovare și în adoptarea de tehnologii avansate în contextul transformării digitale

Secțiunea HUB-ul de inteligență artificială

Tehnicile avansate de inteligență artificială (AI) nu mai sunt un lucru al viitorului. În ultimii câțiva ani, AI nu s-a mutat doar în fruntea agendei pentru afaceri, ci și pentru factorii de decizie, instituțiile de cercetare academică și publicul larg. Se așteaptă ca tehnicile AI să aducă numeroase beneficii sub formă de valoare adăugată pentru cetățeni, productivitate mai mare, performanțe corporative îmbunătățite și creștere economică.

Se are în vedere dezvoltarea Hub-ului Român de Inteligență Artificială (HRIA) ce va folosi inteligența artificială pentru îmbunătățirea procesului de luare a deciziilor la nivel guvernamental și/sau privat, sporind calitatea interacțiunii cetățenilor cu instituțiile publice, reprezentând o oportunitate pentru mediul privat (IMM) și mediul academic de a profita din plin de evoluțiile rapide ale tehnologiilor digitale pentru a deveni competitive și inovatoare.

HRIA este un proiect implementat printr-un parteneriat între instituțiile implicate în implementarea cloudului Guvernamental, instituții cu potențial ridicat și experiență în tehnologii avansate având și competente de monitorizare și susținere a procesului de transformare digitală care vor ajuta România să se alinieze la directivele europene de IA devenind un partener activ în dezvoltarea ecosistemului AI european și global.

Se așteaptă ca acest proiect să stabilească un cadru operațional pentru toate organizațiile interesate și să creeze sinergii cu alte inițiative naționale și europene.

Se urmăresc următoarele obiectivele generale:

- încurajarea inovării și dezvoltarea unor sisteme IA inovatoare și de încredere
- furnizarea experienței practice, îndrumări și instrumente la nivel național în vederea sprijinirii procesului de luare a deciziilor la nivel guvernamental și/sau privat

- sprijinirea transferului de cunoștințe de conformitate privind implementarea viitoarei legislații în domeniul IA către companiile care dezvoltă soluții

Secțiunea tehnologii avansate de Securitate cibernetică

În ultima perioadă, la nivelul infrastructurilor IT&C din România sunt identificate în mod curent atacuri cibernetice, inclusiv de tip Advanced Persistent Threat (APT), care vizează compromiterea infrastructurilor în vederea criptării, modificării, distugerii sau exfiltrării datelor gestionate la nivelul instituțiilor publice.

Securitatea activelor IT&C, a proceselor și a accesului la informații și prin intermediul serviciilor digitale trebuie să se bazeze pe implementarea de soluții avansate de predicție și contactare a amenințărilor cibernetice prin utilizarea unor soluții bazate pe Quantum Computing, Blockchain și AI.

De asemenea, Securitatea cibernetică trebuie să se bazeze pe tehnologii care să asigure principiile de Confidentialitate, Integritate și Acces.

Securitatea cibernetică nu este doar o opțiune tehnologică, ci o nevoie socială, astfel, în contextul digitalizării accelerate a industriilor și serviciilor este evidentă nevoia de automatizare și de furnizarea de servicii din sfera detecției și răspunsului la amenințările avansate, unde sunt implicați Actorii Statali și cu impact direct asupra securității cibernetice naționale și internaționale.

Se are în vedere consolidarea capacității statului de a:

- se proteja împotriva amenințărilor cibernetice
- asigura un mediu de comunicare securizat, în special prin criptarea cuantică
- asigura accesul la date în scopuri judiciare și de asigurare a respectării prevederilor legale
- stimula și creșterea pieței securității cibernetice

dezvoltând soluții/platforme naționale de identificare conținut malware, care să furnizeze servicii de tip antivirus instituțiilor publice din RO.

Această intervenție vizează consolidarea statului prin actorii relevați de a se proteja împotriva atacurilor cibernetice în complementaritate cu intervenția de securitate cibernetică la nivel de sisteme informatice dezvoltate pentru serviciile de e-guvernare.

De asemenea, prin PNRR se va finanța cloudul guvernamental și dezvoltarea auditurilor de securitate, respectiv a competențelor în domeniul securității cibernetice.

Secțiunea – Transformarea digitală a IMM-urilor prin inovare și adoptarea de tehnologii avansate

Accelerarea transformării digitale a IMM-urilor se va realiza prin finanțarea dezvoltării, respectiv inovării la nivelul IMM-urilor din domeniul TIC, de noi servicii/aplicații/produse, necesare optimizării și dezvoltării fluxurilor specifice IMM-urilor cu nevoi avansate de digitalizare.

Conform Guidelines for collecting and interpreting innovation data, ediția a 3a - OSLO MANUAL, OECD, European Commission, Eurostat, 2005:

„...Inovarea de produs (bun sau serviciu) reprezintă introducerea unui bun sau a unui serviciu, nou sau semnificativ îmbunătățit în privința caracteristicilor

sau modului său de folosire (aceasta poate include îmbunătățiri semnificative în privința specificațiilor tehnice, componentelor și materialelor, software-ului incorporat, ușurinței de utilizare sau a altor caracteristici funcționale).

Produsele inovate pot fi noi pentru piață sau noi numai pentru întreprindere. O întreprindere poate avea inovare de produs chiar dacă acesta nu este nou pentru piață, dar este nou pentru întreprindere....”.

Aceste noi servicii/aplicații/produse inovative vor fi dezvoltate numai în cadrul P2 din POCIDIF și vor fi aferente subdomeniilor de specializare inteligentă:

2.1 Dispozitive și sisteme microelectronice pentru produse inteligente

2.2 Rețelele viitorului, comunicații, IoT

2.4 Tehnologii XR

2.5 Sisteme de inteligență artificială

2.7 Tehnologii pentru trasabilitate

2.8 Roboți și agenți cognitivi

din cadrul Strategiei Naționale de Cercetare, Inovare și Specializare inteligentă 2021-2027

Vor fi finanțate proiecte cu valori cuprinse între minim 2 mil. eur și maxim 5 mil. euro per proiect.

Complementaritate: anexa I

DNSH: anexa II

Principalele grupuri-țintă – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iii) din RDC:

Secțiunea HUB-ul de inteligență artificială și Secțiunea tehnologii avansate de Securitate cibernetică

Cetățenii, instituțiile publice și angajații administrației publice.

Secțiunea – Transformarea digitală a IMM-urilor prin inovare și adoptarea de tehnologii avansate

IMM-uri din sectorul IT&C și IMM-uri cu nevoi de digitalizare

Acțiuni menite să garanteze egalitatea, incluziunea și nediscriminarea – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iv) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+

În cadrul intervențiilor sprijinite se va avea în vedere promovarea egalității de gen, incluziunea și non-discriminarea. Proiectele vor încorpora diverse acțiuni, ca parte integrantă a stadiilor din ciclul de viață al acestora, care să reflecte modul în care vor fi transpuse principiile mai sus menționate. Respectarea principiului egalității de gen presupune asigurarea unui nivel egal de vizibilitate, afirmare și participare pentru toate genurile în toate sferele vieții publice și private. Proiectele vor descrie modul în care activitățile desfășurate se supun reglementărilor care interzic discriminarea. Se va asigura respectarea statutului și drepturilor persoanelor impactate de proiect, în conformitate cu Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și a Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități, inclusiv a Strategiei europene privind drepturile persoanelor cu dizabilități 2021- 2030.

Indicarea teritoriilor specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a instrumentelor teritoriale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (v) din RDC

NA

Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vi) din RDC

NA

Utilizarea planificată a instrumentelor financiare – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vii) din RDC

Forma de sprijin grant – transformarea digitală este un proces costisitor și riscant care presupune încorporarea noilor tehnologii și modele de afaceri în produsele/serviciile existente, ceea ce poate genera sincope în procesul de producție. Totodată, digitalizarea este un proces de durată și etapizat, ceea ce poate determina reducerea veniturilor în perioada de implementare. Astfel, IMM-urile nu sunt tentate, de cele mai multe ori, să adopte soluții digitale întrucât acestea necesită investiții mari în noile tehnologii, costuri salariale crescute pentru angajații cu abilități specifice, costuri ridicate de instruire și de asigurare a securității.

Utilizarea de instrumente financiare este dificilă, deoarece nu există venituri imediate care să permită rambursarea, majoritatea IMM-urilor nu pot asigura colateralele necesare pentru obținerea creditelor, iar băncile finanțează greu investiții digitale intangibile

2.1.1.1.2. Indicatori

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (ii) din RDC și articolul 8 din Regulamentul FEDR și FC

Tabelul 2: Indicatori de realizare

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	ID	Indicator	Unitate de măsură	Obiectiv de etapă (2024)	Ținta (2029)
2	RSO1.1	FEDR	Mai dezvoltate	RCO02	Întreprinderi care beneficiază de sprijin prin granturi	întreprinderi	0,00	4,00
2	RSO1.1	FEDR	Mai dezvoltate	RCO10	Întreprinderi care cooperează cu organizații de cercetare	întreprinderi	0,00	1,00
2	RSO1.1	FEDR	Mai dezvoltate	RCO14	Instituții publice care beneficiază de sprijin pentru a dezvolta servicii, produse și procese digitale	instituții publice	0,00	1,00
2	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO02	Întreprinderi care beneficiază de sprijin prin granturi	întreprinderi	0,00	13,00
2	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO10	Întreprinderi care cooperează cu organizații de cercetare	întreprinderi	0,00	4,00
2	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO14	Instituții publice care beneficiază de sprijin pentru a dezvolta servicii, produse și procese digitale	instituții publice	0,00	2,00

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (ii) din RDC

Tabelul 3: Indicatori de rezultat

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	ID	Indicator	Unitate de măsură	Valoarea de referință	Anul de referință	Ținta (2029)	Sursa datelor	Observații
2	RSO1.1	FEDR	Mai dezvoltate	RCR03	Întreprinderi mici și mijlocii (IMM-uri) care introduc inovații în materie de produse sau procese	întreprinderi	0,00	2020	4,00	AM POCIDIF; SMIS	
2	RSO1.1	FEDR	Mai dezvoltate	RCR11	Utilizatori de servicii și produse și procese digitale publice noi și optimizate	utilizatori/an	0,00	2020	4.400,00	AM POCIDIF; SMIS	

2	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCR03	Întreprinderi mici și mijlocii (IMM-uri) care introduc inovații în materie de produse sau procese	întreprinderi	0,00	2020	16,00	AM POCIDIF; SMIS	
2	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCR11	Utilizatori de servicii și produse și procese digitale publice noi și optimizate	utilizatori/an	0,00	2020	15.600,00	AM POCIDIF; SMIS	

2.1.1.1.3. Defalcare orientativă a resurselor programate (UE), per tip de intervenție

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (viii) din RDC

Tabelul 4: Dimensiunea 1 – Domeniu de intervenție

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
2	RSO1.1	FEDR	Mai dezvoltate	016. Soluții TIC, servicii electronice și aplicații guvernamentale	10.728.000,00
2	RSO1.1	FEDR	Mai dezvoltate	027. Procese de inovare în IMM-uri (inovare la nivel de proces, organizație, comercializare, co-creare și inovare axată pe utilizator și bazată pe cerere)	4.172.000,00
2	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	016. Soluții TIC, servicii electronice și aplicații guvernamentale	79.272.000,00
2	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	027. Procese de inovare în IMM-uri (inovare la nivel de proces, organizație, comercializare, co-creare și inovare axată pe utilizator și bazată pe cerere)	30.828.000,00
2	RSO1.1	Total			125.000.000,00

Tabelul 5: Dimensiunea 2 – Formă de finanțare

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
2	RSO1.1	FEDR	Mai dezvoltate	01. Grant	14.900.000,00
2	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	01. Grant	110.100.000,00
2	RSO1.1	Total			125.000.000,00

Tabelul 6: Dimensiunea 3 – Mecanism teritorial de punere în practică și abordare teritorială

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
2	RSO1.1	FEDR	Mai dezvoltate	33. Alte abordări – Nicio orientare teritorială	14.900.000,00
2	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	33. Alte abordări – Nicio orientare teritorială	110.100.000,00
2	RSO1.1	Total			125.000.000,00

Tabelul 7: Dimensiunea 6 – Teme secundare în cadrul FSE+

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
------------	-------------------	------	----------------------	-----	-----------------

Tabelul 8: Dimensiunea 7 – Dimensiunea egalității de gen în cadrul FSE+*, FEDR, Fondul de coeziune și FTJ

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
2	RSO1.1	FEDR	Mai dezvoltate	03. Neutralitatea de gen	14.900.000,00
2	RSO1.1	FEDR	Mai puțin dezvoltate	03. Neutralitatea de gen	110.100.000,00
2	RSO1.1	Total			125.000.000,00

* În principiu, 40 % pentru FSE+ contribuie la monitorizarea dimensiunii de gen. 100 % se aplică atunci când statul membru optează pentru utilizarea articolului 6 din FSE+.

2.1.1.1. Obiectiv specific: RSO1.2. Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice (FEDR)

2.1.1.1.1. Intervenții din fond

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctele (i), (iii), (iv), (v), (vi) și (vii) din RDC

Tipurile de acțiuni aferente – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (i) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+:

Acțiunile propuse vor respecta urm. principii:

- dezvoltarea de aplicații digitale care conduc la noi, sau la îmbunătățirea semnificativă a serviciilor digitale în beneficiul cetățenilor și al întreprinderilor. Fiecare proiect finanțat va prevedea modul în care contribuie direct sau indirect la realizarea sau îmbunătățirea acestora.
- Intervențiile sprijinite vor respecta standardele de interoperabilitate și securitate cibernetică, precum și principiile eGuv și Interoperabilitatea în conformitate cu directivele UE (inclusiv transferul electronic al datelor transfrontaliere)
- vor avea în vedere dezvoltarea de sisteme compatibile
- Se va asigura prin CTE că investițiile propuse respecta ponderea infrastructură – soft, cu justificări corespunzătoare.

Acțiunea 2.2 E-guvernarea și digitalizarea în beneficiul cetățenilor

Secțiunea - E-guv în administrația/instituțiile publice

Intervenții:

1. Servicii publice destinate cetățenilor și/sau firmelor identificate în CSP gestionat de ADR și/sau în concordanță cu Pol de eGuv

Prin această intervenție se va asigura optimizarea infrastructurilor tehnologice și a proceselor în relație cu cetățenii astfel încât vor fi finanțate acele soluții de tip cloud ready sau cloud nativ.

De asemenea vor fi finanțate și investiții care să asigure servicii pentru autorități, instituții, mediu academic care să sprijine activitatea curentă a acestora în concordanță cu Politica de eGuv

1. Creșterea nivelului de interoperabilitate al sistemelor informatice din administrația publică AP prin crearea unui sistem standardizat, interconectat și digital, încurajând reutilizarea informațiilor și a serviciilor

Se va dezvolta unui ecosistem standardizat, interconectat digital, promovând reutilizarea informațiilor, datelor și a serviciilor care există și care pot fi disponibile din diferite surse prin agregarea de servicii pentru a permite implementarea tranzacțiilor transfrontaliere, intersectoriale sau între autoritățile și instituțiile AP.

Se vor finanța și proiectele care presupun interoperabilitatea prin folosirea de building-blocks și conectarea prin Single Digital Gateway.

1. Dezvoltarea de platforme informatice alimentate cu datele generate de administrația publică – Open Data - (cf. Directiva 2019/1024, PSI și în conformitate cu Legea nr. 179/2022 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public) în vederea punerii lor la dispoziția publicului și a reutilizării lor.

Se are în vedere finanțarea dezvoltărilor suplimentare necesare platformei naționale de date publice (data.gov.ro) pentru implementarea cerințelor directivei europene PSI prin adăugarea de noi funcționalități, etc.

1. Susținerea procesului guvernamental de luare a deciziilor prin sisteme și soluții complexe (ex: Big Data ,blockchain, etc.) și asigurarea securității cibernetice a sistemelor informatice dezvoltate în cadrul secțiunii de e-guvernare.

În complementaritate cu intervenția prin care se finanțează Hubul Român de IA, prin aceste soluții complexe se vor pune la dispoziția instituțiilor publice resurse în vederea dezvoltării propriilor sisteme transformate digital în soluții de tip cloud. Astfel se asigură o jurnalizare eficientă a tranzacțiilor de date la nivelul.

Intervențiile de natura “arhitecturala IT” a statului care sunt prevăzute în pol. publica eGov și sunt vizate de PNRR au fost excluse în lista de mai sus.

Intervențiile cu privire la realizarea Cloud-ului guvernamental (CG) vor fi finanțate prin PNRR și nu prin POCIDIF. Aceasta are sens datorită urgenței realizării infrastructurii IT generale a statului, astfel încât sistemele individuale IT aferente serviciilor publice care necesită analiză a proceselor administrative specifice și procese de transformare digitală adaptate să poată dispune atât de un timp mai îndelungat de implementare (pe POCIDIF) cât și pe cât posibil de noua infrastructură de CG.

Secțiunea - Digitalizarea în educație

În cadrul acestei secțiuni se au în vedere intervenții care vizează digitalizarea și interoperabilitatea în domeniul educației (platforme digitale, echipamente și infrastructură, baze de date, soft,) pentru modernizarea serviciilor digitale existente, în beneficiul cetățenilor (elevi, studenți și profesori) și al autorității publice (Ministerul Educației) și respectiv unităților de învățământ și instituțiilor de învățământ sup.

Intervenții:

1. Dezvoltarea managementului școlarității prin intermediul unor platforme digitale integrate.

Aceasta intervenție va asigura: un mod unitar de dezvoltare a bazelor de date necesare sistemului educațional, realizarea unor evaluări unitare la nivel național, organizarea și desfășurarea concursurilor și examenelor naționale pentru elevi, identificarea și centralizarea necesităților unitare la nivelul fiecărei instituții de învățământ din perspectiva managementului școlarității.

1. Creșterea accesului la învățământul superior prin digitalizarea portofoliului educațional al studenților.

Această intervenție se va realiza și prin interconectarea nevoilor pieței muncii cu oferta educațională și de cercetare ce poate fi susținută de învățământul superior prin intermediul doctoranzilor și masteranzilor.

Secțiunea - Digitalizarea în cultură

În această secțiune se valorifică avantajele digitalizării în beneficiul cetățenilor prin dezvoltarea de aplicații care furnizează servicii digitale noi sau îmbunătățite semnificativ.

Intervenții:

1. Realizarea unei platforme naționale comune pentru furnizarea de servicii digitale publice în domeniul patrimoniului cultural

Scopul platformei este de a oferi servicii semnificativ îmbunătățite de e-gov legate de monumente istorice și situri arheologice cetățenilor și companiilor care interacționează cu MC pentru obținere de documente.

Intervenția cuprinde crearea unui ghișeu unic pentru patrimoniu prin integrarea bazelor de date existente, interconectarea cu alte baze de date publice și furnizarea online de servicii de e-guvernare.

2. Realizarea platformei electronice de monitorizare a distribuției de cărți

Aceasta va oferi un nou serviciu public care răspunde nevoii de interconectare a cetățenilor cu scriitorii, librăriile, editurile și bibliotecile în scopul asigurării unei distribuții optime a cărților.

Pentru cele 3 intervenții, partea de deployment va fi cuprinsă în Acțiunea 3.1.

Acțiunea 2.3 Digitalizarea IMM-urilor realizată prin Huburi de Inovare Digitale Europene din RO (EDIH)

EDIH-urile vor primi finanțare din Programul Europa Digitală (Digital Europe Programme – DEP) pentru planul lor de acțiune. Acest plan de acțiune va consta în fapt în diferite programe și proiecte puse la dispoziția IMM care doresc să înțeleagă cum își pot digitaliza funcționarea. Acest plan este co-finanțat până la 50% de către CE prin DEP. RO va co-finanța restul de până la 50% din aceste planuri de acțiune ale EDIH. Co-finanțarea din partea RO se va realiza pentru aceleași costuri eligibile aprobate și cofinanțate de către DEP, evitându-se astfel dubla finanțare

Principalele grupuri-țintă – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iii) din RDC:

Administrația publică: beneficiarii serviciilor publice care sunt prestate deja în mediul online; pers. fizice (de ex. înregistrarea unei nașteri), pers juridice private (de ex. înregistrarea unei companii); angajații administrației publice; populația RO.

Educație: populația(servicii performate în domeniului educațional); grupul elevilor/studentilor; cadrele didactice care au acces la un sistem educațional digital mai performant și ușor de utilizat.

Cultură: mediul de afaceri; populația care beneficiază de produsele culturale digitizate și de servicii performate în contextul Grupurile țintă sunt în sens larg întreaga populație care poate deveni un utilizator-consumator de cultură – în diferitele ei forme – puse la dispoziția cetățenilor prin digitalizare iar în sens specific toți profesioniștii din sectorul cultural și din sectoarele complementare (i.e. educație, tineret și sport, protecția mediului, cercetare, comunicare și business etc).

Mediu de afaceri: IMM-urile cu grad scazut de digitalizare a caror maturitate digitala e foarte scazuta si au nevoie de sprijin pe tot parcursul procesului de digitalizare

Acțiuni menite să garanteze egalitatea, incluziunea și nediscriminarea – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iv) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+

În cadrul intervențiilor sprijinite se va avea în vedere promovarea egalității de gen, incluziunea și non-discriminarea. Proiectele vor încorpora diverse acțiuni, ca parte integrantă a stadiilor din ciclul de viață al acestora, care să reflecte modul în care vor fi transpuse principiile mai sus menționate. Respectarea principiului egalității de gen presupune asigurarea unui nivel egal de vizibilitate, afirmare și participare pentru toate genurile în toate sferele vieții publice și private. Proiectele vor descrie modul în care activitățile desfășurate se supun reglementărilor care interzic discriminarea. Se va asigura respectarea statutului și drepturilor persoanelor impactate de proiect, în conformitate cu Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și a Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități, inclusiv a Strategiei europene privind drepturile persoanelor cu dizabilități 2021- 2030.

Indicarea teritoriilor specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a instrumentelor teritoriale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (v) din RDC

NA

Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vi) din RDC

NA

Utilizarea planificată a instrumentelor financiare – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vii) din RDC

Forma de sprijin grant – digitalizarea în administrația publică nu implica proiecte generatoare de venituri, chiar în situația obținerii unor venituri acestea sunt în mod normal utilizate pentru a acoperi costuri mai mari de întreținere sau pentru a crește accesibilitatea.

Transformarea digitală este un proces costisitor și riscant care presupune încorporarea noilor tehnologii și modele de afaceri în produsele/serviciile existente, ceea ce poate genera sincope în procesul de producție. IMM-urile nu sunt tentate, de cele mai multe ori, să adopte soluții digitale întrucât acestea necesită investiții mari în noile tehnologii, costuri salariale crescute pentru angajații cu abilități specifice, costuri ridicate de instruire și de asigurare a securității. Sprijinul oferit prin intermediul DIH-urilor este necesar mai ales în cazul acelor IMM-uri care nu au maturitatea digitală necesară să ia decizii în acest sens

2.1.1.1.2. Indicatori

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (ii) din RDC și articolul 8 din Regulamentul FEDR și FC

Tabelul 2: Indicatori de realizare

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	ID	Indicator	Unitate de măsură	Obiectiv de etapă (2024)	Ținta (2029)
2	RSO1.2	FEDR	Mai dezvoltate	RCO01	Întreprinderi care beneficiază de sprijin (din care: micro, mici, medii, mari)	întreprinderi	0,00	15,00
2	RSO1.2	FEDR	Mai dezvoltate	RCO14	Instituții publice care beneficiază de sprijin pentru a dezvolta servicii, produse și procese digitale	instituții publice	0,00	8,00
2	RSO1.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO01	Întreprinderi care beneficiază de sprijin (din care: micro, mici, medii, mari)	întreprinderi	0,00	55,00

2	RSO1.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO14	Instituții publice care beneficiază de sprijin pentru a dezvolta servicii, produse și procese digitale	instituții publice	0,00	28,00
---	--------	------	----------------------	-------	--	--------------------	------	-------

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (ii) din RDC

Tabelul 3: Indicatori de rezultat

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	ID	Indicator	Unitate de măsură	Valoarea de referință	Anul de referință	Ținta (2029)	Sursa datelor	Observații
2	RSO1.2	FEDR	Mai dezvoltate	RCR11	Utilizatori de servicii și produse și procese digitale publice noi și optimizate	utilizatori/an	0,00	2020	594.768,00	AM POCIDIF; SMIS	
2	RSO1.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCR11	Utilizatori de servicii și produse și procese digitale publice noi și optimizate	utilizatori/an	0,00	2020	21.083.722,00	AM POCIDIF; SMIS	

2.1.1.1.3. Defalcare orientativă a resurselor programate (UE), per tip de intervenție

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (viii) din RDC

Tabelul 4: Dimensiunea 1 – Domeniu de intervenție

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
2	RSO1.2	FEDR	Mai dezvoltate	013. Digitalizarea IMM-urilor (inclusiv comerț electronic, activități economice electronice și procese economice în rețea, centre de inovare digitală, laboratoare vii, antreprenori web și start-up-uri în domeniul TIC, B2B)	4.172.000,00
2	RSO1.2	FEDR	Mai dezvoltate	016. Soluții TIC, servicii electronice și aplicații guvernamentale	53.401.600,00
2	RSO1.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	013. Digitalizarea IMM-urilor (inclusiv comerț electronic, activități economice electronice și procese economice în rețea, centre de inovare digitală, laboratoare vii, antreprenori web și start-up-uri în domeniul TIC, B2B)	30.828.000,00
2	RSO1.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	016. Soluții TIC, servicii electronice și aplicații guvernamentale	394.598.400,00
2	RSO1.2	Total			483.000.000,00

Tabelul 5: Dimensiunea 2 – Formă de finanțare

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
2	RSO1.2	FEDR	Mai dezvoltate	01. Grant	57.573.600,00
2	RSO1.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	01. Grant	425.426.400,00
2	RSO1.2	Total			483.000.000,00

Tabelul 6: Dimensiunea 3 – Mecanism teritorial de punere în practică și abordare teritorială

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
2	RSO1.2	FEDR	Mai dezvoltate	33. Alte abordări – Nicio orientare teritorială	57.573.600,00
2	RSO1.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	33. Alte abordări – Nicio orientare teritorială	425.426.400,00
2	RSO1.2	Total			483.000.000,00

Tabelul 7: Dimensiunea 6 – Teme secundare în cadrul FSE+

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
------------	-------------------	------	----------------------	-----	-----------------

Tabelul 8: Dimensiunea 7 – Dimensiunea egalității de gen în cadrul FSE+*, FEDR, Fondul de coeziune și FTJ

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
2	RSO1.2	FEDR	Mai dezvoltate	03. Neutralitatea de gen	57.573.600,00
2	RSO1.2	FEDR	Mai puțin dezvoltate	03. Neutralitatea de gen	425.426.400,00
2	RSO1.2	Total			483.000.000,00

* În principiu, 40 % pentru FSE+ contribuie la monitorizarea dimensiunii de gen. 100 % se aplică atunci când statul membru optează pentru utilizarea articolului 6 din FSE+.

2.1.1. Prioritate: 3. Transformarea digitală și furnizarea de servicii îmbunătățite în sectorul cultural

2.1.1.1. Obiectiv specific: RSO4.6. Creșterea rolului culturii și al turismului sustenabil în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială (FEDR)

2.1.1.1.1. Intervenții din fond

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctele (i), (iii), (iv), (v), (vi) și (vii) din RDC

Tipurile de acțiuni aferente – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (i) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+:

Acțiunea 3.1 - Creșterea rolului culturii în societate prin valorificarea avantajelor digitalizării

Digitizarea are beneficii sociale, culturale și economice și este o soluție pentru asigurarea accesului la cultură garantat de Constituție, precum și pentru conservare patrimoniului cultural și dezvoltarea de noi servicii culturale și sociale inovative. În cadrul acestei secțiuni se au în vedere intervenții care vizează digitalizarea și interoperabilitatea în domeniul culturii pentru creșterea rolului culturii în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială din RO.

Intervenții:

1. Dezvoltarea punctului unic de acces pentru patrimoniul cultural

În contextul lipsei de informații centralizate despre patrimoniu, devine imperativă popularea bazei de date dezvoltate în cadrul Acțiunii 2.2 cu informații de înaltă calitate, relevante și actualizate privind patrimoniul din RO. În cadrul acestei platforme vor fi reunite informațiile disponibile doar pe hârtie și răspândite în diferite instituții și cele rezultate din inventarierea și documentarea digitală a patrimoniului cultural imobil. Se vor dezvolta noi instrumente inovatoare pentru creșterea vizibilității patrimoniului, și anume o hartă turistică cu monumente, etichete plasate pe monumente cu coduri QR care vor direcționa vizitatorul către platformă, precum și instrumente media VR pentru noi moduri de a povesti și de a interacționa.

2. Creșterea accesului la cultură prin digitalizarea arhivelor cu scopul creării de noi servicii pentru publicul de toate generațiile și dezvoltarea unei atitudini sănătoase a consumatorilor față de o diversitate mai mare de producții culturale.

În vederea conservării operelor culturale ce nu au fost finanțate prin POC (cele ale instituțiilor de cult organizate conform Legii 486/2006, și Academia Română) și a creării de noi servicii publice pentru cetățeni, prin asigurarea interoperabilității cu sistemele deja finanțate, se are în vedere continuarea digitalizării patrimoniului cultural al României prin conservarea operelor culturale naționale, asigurând accesul prin platforme și/sau aplicații digitale la registrele cu elemente de patrimoniu, contribuind astfel la sporirea gradului de informare al cetățenilor cu privire la moștenirea culturală românească și sprijinind valorificarea comercială a acestui patrimoniu.

3. Reducerea analfabetismului funcțional și creșterea consumului de carte prin digitalizarea sistemului de distribuție a cărților

Se vor colecta informații pentru sistemul de monitorizarea în timp real a procesului național de distribuție a cărților dezvoltat în cadrul Acțiunii 2.2. Sistemul va fi un ghișeu unic cu informații pentru diverse categorii de persoane interesate: scriitori ce pot vedea în ce librării se vând cărțile lor, cititorii ce pot vedea în ce librărie/bibliotecă pot găsi o carte fără a intra pe site-ul fiecăreia, biblioteci mici ce își pot gestiona mai bine stocul, edituri ce pot urmări mai bine fluxul de cărți către librării și biblioteci și necesitatea de a publica anumite titluri sau nu, Biblioteca națională ce trebuie să monitorizeze sectorul și să primească cărți pentru depozitul legal, biblioteci publice ce pot beneficia de informații privind noile titluri de pe piață, Ministerul Culturii ce are nevoie de informații pentru a-și ajusta politica publică în materie de lectură. Acest instrument va contribui la scăderea analfabetismului funcțional, la revenirea relevanței sectorului cărții prin introducerea elementului de transparență și prin conectarea digitală a părților implicate în acest proces.

Continuarea investițiilor și abordarea integrată pe termen mediu și lung garantează eficiența acestora și se adresează în mod direct nevoilor identificate. Intervențiile propuse sunt continuatoare și complementare cu proiectul E-Cultura: Biblioteca digitală a României (POC).

Principalele grupuri-țintă – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iii) din RDC:

Grupurile țintă sunt operatorii culturali organizați ca ONG-uri sau SC-uri, instituțiile publice din sectorul cultural, instituțiile de cult organizate conform Legii 486/2006, Academia Română și publicul larg care beneficiază de produse culturale digitizate și de servicii performate.

Acțiuni menite să garanteze egalitatea, incluziunea și nediscriminarea – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (iv) din RDC și articolul 6 din Regulamentul FSE+

În cadrul intervențiilor sprijinite se va avea în vedere promovarea egalității de gen, incluziunea și non-discriminarea. Proiectele vor încorpora diverse acțiuni, ca parte integrantă a stadiilor din ciclul de viață al acestora, care să reflecte modul în care vor fi transpuse principiile mai sus menționate. Respectarea principiului egalității de gen presupune asigurarea unui nivel egal de vizibilitate, afirmare și participare pentru toate genurile în toate sferele vieții publice și private. Proiectele vor descrie modul în care activitățile desfășurate se supun reglementărilor care interzic discriminarea. Se va asigura respectarea statutului și drepturilor persoanelor impactate de proiect, în conformitate cu Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și a Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități, inclusiv a Strategiei europene privind drepturile persoanelor cu dizabilități 2021- 2030

Indicarea teritoriilor specifice vizate, inclusiv utilizarea planificată a instrumentelor teritoriale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (v) din RDC

NA

Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vi) din RDC

NA

Utilizarea planificată a instrumentelor financiare – articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (vii) din RDC

Forma de sprijin grant – digitalizarea în cultura nu implica proiecte generatoare de venituri, chiar în situația obținerii unor venituri acestea sunt în mod normal utilizate pentru a acoperi costuri mai mari de întreținere sau pentru a crește accesibilitatea.

2.1.1.1.2. Indicatori

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (ii) din RDC și articolul 8 din Regulamentul FEDR și FC

Tabelul 2: Indicatori de realizare

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	ID	Indicator	Unitate de măsură	Obiectiv de etapă (2024)	Ținta (2029)
3	RSO4.6	FEDR	Mai dezvoltate	RCO77	Numărul siturilor culturale și turistice care beneficiază de sprijin	situri culturale și turistice	1,00	1,00
3	RSO4.6	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCO77	Numărul siturilor culturale și turistice care beneficiază de sprijin	situri culturale și turistice	2,00	4,00

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (ii) din RDC

Tabelul 3: Indicatori de rezultat

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	ID	Indicator	Unitate de măsură	Valoarea de referință	Anul de referință	Ținta (2029)	Sursa datelor	Observații
3	RSO4.6	FEDR	Mai dezvoltate	RCR77	Număr de vizitatori ai siturilor culturale și turistice care beneficiază de sprijin	vizitatori/an	0,00	2020	11.000,00	AM POCIDIF; SMIS	
3	RSO4.6	FEDR	Mai puțin dezvoltate	RCR77	Număr de vizitatori ai siturilor culturale și turistice care beneficiază de sprijin	vizitatori/an	0,00	2020	39.000,00	AM POCIDIF; SMIS	

2.1.1.1.3. Defalcare orientativă a resurselor programate (UE), per tip de intervenție

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (d) punctul (viii) din RDC

Tabelul 4: Dimensiunea 1 – Domeniu de intervenție

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
3	RSO4.6	FEDR	Mai dezvoltate	016. Soluții TIC, servicii electronice și aplicații guvernamentale	2.622.400,00
3	RSO4.6	FEDR	Mai puțin dezvoltate	016. Soluții TIC, servicii electronice și aplicații guvernamentale	19.377.600,00
3	RSO4.6	Total			22.000.000,00

Tabelul 5: Dimensiunea 2 – Formă de finanțare

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
3	RSO4.6	FEDR	Mai dezvoltate	01. Grant	2.622.400,00
3	RSO4.6	FEDR	Mai puțin dezvoltate	01. Grant	19.377.600,00
3	RSO4.6	Total			22.000.000,00

Tabelul 6: Dimensiunea 3 – Mecanism teritorial de punere în practică și abordare teritorială

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
3	RSO4.6	FEDR	Mai dezvoltate	33. Alte abordări – Nicio orientare teritorială	2.622.400,00
3	RSO4.6	FEDR	Mai puțin dezvoltate	33. Alte abordări – Nicio orientare teritorială	19.377.600,00

3	RSO4.6	Total			22.000.000,00
---	--------	-------	--	--	---------------

Tabelul 7: Dimensiunea 6 – Teme secundare în cadrul FSE+

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
------------	-------------------	------	----------------------	-----	-----------------

Tabelul 8: Dimensiunea 7 – Dimensiunea egalității de gen în cadrul FSE+*, FEDR, Fondul de coeziune și FTJ

Prioritate	Obiectiv specific	Fond	Categoria de regiune	Cod	Cuquantum (EUR)
3	RSO4.6	FEDR	Mai dezvoltate	03. Neutralitatea de gen	2.622.400,00
3	RSO4.6	FEDR	Mai puțin dezvoltate	03. Neutralitatea de gen	19.377.600,00
3	RSO4.6	Total			22.000.000,00

* În principiu, 40 % pentru FSE+ contribuie la monitorizarea dimensiunii de gen. 100 % se aplică atunci când statul membru optează pentru utilizarea articolului 6 din FSE+.

2.2. Prioritățile „Asistență tehnică”

3. Planul de finanțare

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (g) punctele (i)-(iii), articolul 112 alineatele (1), (2) și (3) și articolele 14 și 26 din RDC

3.1. Transferuri și contribuții (1)

Referință: articolele 14, 26 și 27 din RDC

Modificare de program asociată cu	☐ contribuția la InvestEU
	☐ transfer către instrumente care fac obiectul gestiunii directe sau indirecte
	☐ transfer între FEDR, FSE+, Fondul de coeziune sau către un alt fond sau către alte fonduri

(1) Se aplică numai modificărilor de programe în conformitate cu articolele 14 și 26, cu excepția transferurilor complementare către FTJ în conformitate cu articolul 27 din RDC. Transferurile nu afectează defalcarea pe ani a creditelor financiare la nivelul CFM pentru statul membru.

Tabelul 15A: Contribuții la InvestEU* (defalcare pe ani)

Contribuție din partea		Contribuție la	Defalcare pe an							
Fond	Categoria de regiune	Componenta InvestEU	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Total

* Pentru fiecare nouă cerere de contribuție, se vor stabili, printr-o modificare de program, cuantumurile totale pentru fiecare an, per fond și per categorie de regiuni.

Tabelul 15B: Contribuții la InvestEU* (rezumat)

Fond	Categoria de regiune	Infrastructura sustenabilă (a)	Inovare și digitalizare (b)	IMM (c)	Investiții sociale și competențe (d)	Total (e)=(a)+(b)+(c)+(d)
Total						

* Cuanumuri cumulate pentru toate contribuțiile efectuate prin modificări de program pe parcursul perioadei de programare. La fiecare nouă cerere de contribuție se vor stabili, printr-o modificare de program, cuantumurile totale pentru fiecare an, pe fonduri și per categorie de regiuni.

Justificare, luând în considerare modul în care aceste quantumuri contribuie la realizarea obiectivelor de politică selectate în cadrul programului în conformitate cu articolul 10 alineatul (1) din Regulamentul InvestEU

--

Tabelul 16A: Transferuri către instrumente care fac obiectul gestiunii directe sau indirecte (defalcare pe ani)

Transferuri de la		Transferuri către	Defalcare pe an							
Fond	Categoria de regiune	Instrumentul	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Total

Tabelul 16B: Transferuri către instrumente care fac obiectul gestiunii directe sau indirecte* (rezumat)

Fond	Categoria de regiune	Total
Total		

* Quantumuri cumulate pentru toate transferurile prin modificări de program pe parcursul perioadei de programare. La fiecare nouă cerere de transfer se vor stabili, printr-o modificare de program, quantumurile totale transferate pentru fiecare an, per fond și per categorie de regiuni.

Transferuri către instrumente care fac obiectul gestiunii directe sau indirecte – Justificare

--

Tabelul 17A: Transferuri între FEDR, FSE+ și Fondul de coeziune sau către alt fond sau alte fonduri* (defalcare pe ani)

Transferuri de la		Transferuri către		Defalcare pe an							
Fond	Categoria de regiune	Fond	Categoria de regiune	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Total

* Transfer către alte programe. Transferurile între FEDR și FSE+ se pot face numai în cadrul aceleiași categorii de regiuni.

Tabelul 17B: Transferuri între FEDR, FSE+ și Fondul de coeziune sau către alt fond sau alte fonduri (rezumat)

	FEDR			FSE+			FC	FEAMPA	FAMI	FSI	IMFV	Total
	Mai dezvoltate	De tranziție	Mai puțin dezvoltate	Mai dezvoltate	De tranziție	Mai puțin dezvoltate						
Total												

* Cuantumul cumpulat pentru toate transferurile prin modificări de program pe parcursul perioadei de programare. La fiecare nouă cerere de transfer se vor stabili, printr-o modificare de program, cuantumul total transferat pentru fiecare an, per fond și per categorie de regiuni.

Transferuri între fonduri cu gestiune partajată, inclusiv între fonduri ale politicii de coeziune – Justificare

--

3.2. FTJ: alocare în program și transferuri (1)

3.3. Transferuri între categorii de regiuni, rezultate în urma evaluării la jumătatea perioadei

Tabelul 19A: Transferuri între categorii de regiuni rezultând din evaluarea la jumătatea perioadei în cadrul programului (defalcare pe ani)

Transferuri de la	Transferuri către	Defalcare pe an			
Categoria de regiune*	Categoria de regiune*	2025	2026	2027	Total

* Se aplică doar pentru FEDR și FSE+

Tabelul 19B: Transferuri între categorii de regiuni rezultând din evaluarea la jumătatea perioadei, către alte programe (defalcare pe ani)

Transferuri de la	Transferuri către	Defalcare pe an			
Categoria de regiune*	Categoria de regiune*	2025	2026	2027	Total

* Se aplică doar pentru FEDR și FSE+

3.4. Transferuri înapoi (1)

Tabelul 20A: Transferuri înapoi (defalcare pe ani)

Transferuri de la	Transferuri către		Defalcare pe an							
InvestEU sau alt instrument al Uniunii	Fond	Categoria de regiune	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Total

(1) Se aplică doar modificărilor de program pentru resursele transferate înapoi de la alte instrumente ale Uniunii, inclusiv elemente ale FAMI, FSI și IMFV, în cadrul gestiunii directe sau indirecte, sau din InvestEU.

Tabelul 20B: Transferuri înapoi* (rezumat)

De la	Către						
InvestEU/Instrument	FEDR			FSE+			Fondul de coeziune
	Mai dezvoltate	Tranziție	Dezvoltat	Mai dezvoltate	Tranziție	Dezvoltat	

* Cuantumul cumulat pentru toate transferurile prin modificări de program pe parcursul perioadei de programare. La fiecare nouă cerere de transfer se vor stabili, printr-o modificare de program, cuantumul total transferat pentru fiecare an, per fond și per categorie de regiuni.

3.5. Credite financiare pe an

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (g) punctul (i) din RDC și articolele 3, 4 și 7 din Regulamentul FTJ

Tabelul 10: Credite financiare pe an

Fond	Categoría de regiune	2021	2022	2023	2024	2025	2026		2027		Total
							Credit financiar fără cuantumul de flexibilitate	Cuantumul de flexibilitate	Credit financiar fără cuantumul de flexibilitate	Cuantumul de flexibilitate	
FEDR*	Mai dezvoltate	0,00	30.884.712,00	32.349.055,00	33.874.087,00	35.450.909,00	15.600.238,00	15.600.238,00	16.460.381,00	16.460.380,00	196.680.000,00
FEDR*	Mai puțin dezvoltate	0,00	226.103.618,00	237.610.386,00	249.639.759,00	262.071.200,00	116.077.975,00	116.077.974,00	122.869.544,00	122.869.544,00	1.453.320.000,00
Total FEDR		0,00	256.988.330,00	269.959.441,00	283.513.846,00	297.522.109,00	131.678.213,00	131.678.212,00	139.329.925,00	139.329.924,00	1.650.000.000,00
Total		0,00	256.988.330,00	269.959.441,00	283.513.846,00	297.522.109,00	131.678.213,00	131.678.212,00	139.329.925,00	139.329.924,00	1.650.000.000,00

* Cuantumi după transferul complementar la FTJ.

3.6. Total credite financiare per fond și per cofinanțare națională

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (g) punctul (ii), articolul 22 alineatul (6) și articolul 36 din RDC

Pentru programele din cadrul obiectivului Investiții pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică în cazul în care în acordul de parteneriat s-a optat pentru asistență tehnică în temeiul articolului 36 alineatul (4) din RDC.

Tabelul 11: Total credite financiare per fond și per cofinanțare națională

Numărul obiectivului de politică /obiectivului specific FTJ sau asistență tehnică	Prioritate	Baza de calcul pentru sprijinul din partea Uniunii	Fond	Categoriza de regiune*	Contribuția Uniunii (a)=(g)+(h)	Defalcarea contribuției Uniunii		Contribuția națională (b)=(c)+(d)	Defalcarea orientativă a contribuției naționale		Total (e)=(a)+(b)	Rată de cofinanțare (f)=(a)/(e)
						Mai puțin cuantumul de flexibilitate (g)	Cuantumul de flexibilitate (h)		Publice (c)	Private (d)		
1	1	Public	FEDR	Mai dezvoltate	121.584.000,00	101.764.709,00	19.819.291,00	182.376.000,00	182.376.000,00		303.960.000,00	40,0000000000%
1	1	Public	FEDR	Mai puțin dezvoltate	898.416.000,00	750.702.989,00	147.713.011,00	158.544.001,00	158.544.001,00		1.056.960.001,00	84,9999999196%
1	2	Public	FEDR	Mai dezvoltate	72.473.600,00	60.659.747,00	11.813.853,00	108.710.400,00	108.710.400,00		181.184.000,00	40,0000000000%
1	2	Public	FEDR	Mai puțin dezvoltate	535.526.400,00	447.477.859,00	88.048.541,00	94.504.660,00	94.504.660,00		630.031.060,00	84,9999998413%
4	3	Public	FEDR	Mai dezvoltate	2.622.400,00	2.194.926,00	427.474,00	3.933.600,00	3.933.600,00		6.556.000,00	40,0000000000%
4	3	Public	FEDR	Mai puțin dezvoltate	19.377.600,00	16.191.634,00	3.185.966,00	3.419.577,00	3.419.577,00		22.797.177,00	84,9999980261%
Total			FEDR	Mai dezvoltate	196.680.000,00	164.619.382,00	32.060.618,00	295.020.000,00	295.020.000,00		491.700.000,00	40,0000000000%
Total			FEDR	Mai puțin dezvoltate	1.453.320.000,00	1.214.372.482,00	238.947.518,00	256.468.238,00	256.468.238,00		1.709.788.238,00	84,9999998655%
Total general					1.650.000.000,00	1.378.991.864,00	271.008.136,00	551.488.238,00	551.488.238,00		2.201.488.238,00	74,9492989115%

* Pentru FEDR: mai puțin dezvoltate, de tranziție, mai dezvoltate și, după caz, alocare specială pentru regiuni ultraperiferice și regiuni nordice slab populate. Pentru FSE+: mai puțin dezvoltate, de tranziție, mai dezvoltate și, după caz, alocarea suplimentară pentru regiuni ultraperiferice. Pentru Fondul de coeziune: nu se aplică. Pentru asistența tehnică, aplicarea categoriilor de regiuni depinde de selectarea unui fond.

** Indicați totalul resurselor FTJ, inclusiv sprijinul complementar transferat de la FEDR și FSE+. Tabelul nu include cuantumul în conformitate cu articolul 7 din FTJ. În cazul asistenței tehnice finanțate din FTJ, resursele FTJ se împart în resursele aferente articolelor 3 și 4 din Regulamentul FTJ. Pentru articolul 4 din Regulamentul FTJ nu există cuantumul de flexibilitate.

4. Condiții favorizante

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (i) din RDC

Tabelul 12: Condiții favorizante

Condiție favorizantă	Fond	Obiectiv specific	Îndeplinire a condiției favorizante	Criterii	Îndeplinire a criteriilor	Trimitere la documentele relevante	Justificare
1. Mecanisme eficiente de monitorizare a pieței achizițiilor publice			Da	Existența unor mecanisme de monitorizare care acoperă toate contractele de achiziții publice și procedurile de atribuire a acestora în cadrul fondurilor, în conformitate cu legislația Uniunii în domeniul achizițiilor publice. Această cerință include: 1. Modalități prin care să se asigure compilarea de date utile și fiabile cu privire la procedurile pentru achizițiile publice care depășesc pragurile UE, în conformitate cu obligațiile de raportare în temeiul articolelor 83 și 84 din Directiva 2014/24/UE și al articolelor 99 și 100 din Directiva 2014/25/UE	Da	HG nr. 901/2015 OUG nr. 13/2015 HG 634/2015 OUG nr. 68/2019 http://anap.gov.ro/web/analize-si-rapoarte-statistice/?future=false	Funcția de monitorizare este exercitată de ANAP în baza art. 2 și art. 3 lit. e) din OUG nr. 13/2015, respectiv art. 3 alin. (1) lit. d), alin. (3) lit. e) și f) din HG 634/2015, prin: -prelucrarea periodică a datelor și informațiilor cu privire la toate procedurile de achiziții din SEAP -prelucrarea datelor privind deciziile CNSC și ale curților de apel -calcularea indicatorilor de performanță relevanți și măsurabili - pregătirea rapoartelor și declarațiilor, în conformitate cu obligațiile de raportare stabilite în directive și legislația națională. Datele și informațiile monitorizate sunt publicate periodic pe site-ul instituției și vizează: dimensiunea și caracteristicile pieței, intensitatea concurenței, activitatea economică, eficiența achizițiilor publice, posibile situații de comportament necorespunzător.
				2. Modalități prin care să se asigure faptul că datele acoperă cel puțin următoarele elemente: (a) calitatea și intensitatea concurenței: numele ofertantului	Da	art.232(1) Legea 98/2016 art. 252 (1) Legea nr 99/2016 HG nr 394/2016, art. 170, 171, 172 HG nr 395/2016 art. 167, 168, 169	Toți indicatorii pot fi obținuți din SEAP. a) Conform Legii nr. 98/2016 (art. 142, 145, 146) și Legii nr. 99/2016 (art. 151, 155, 156), autoritățile contractante (AC) au obligația de a publica un anunț de

Condiție favorizantă	Fond	Obiectiv specific	Îndeplinire a condiției favorizante	Criterii	Îndeplinire a criteriilor	Trimitere la documentele relevante	Justificare
				câștigător, numărul ofertanților inițiali și valoarea contractuală; (b) informații cu privire la prețul final după finalizarea procedurii și la participarea IMM-urilor ca ofertanți direcți, în cazul în care sistemele naționale furnizează astfel de informații.		b) Legea nr 98/2016, art. 221 (6), 222^{^1} Legea nr 99/2016, art. 239, 239^{^1} OUG nr 114/2020 http://anap.gov.ro/web/wp-content/uploads/2020/07/ORDONANT-A-de-URGENTA-nr.-114-09.07.2020.pdf http://anap.gov.ro/web/wp-content/uploads/2021/01/Notificare-extindere-anunt-de-modificare-contract_FINAL_19Ian2021_de-publicat-1.pdf Instrucțiunea nr 1/2021 http://anap.gov.ro/web/wp-content/uploads/2021/01/Instrucțiune-MO-final.pdf	atribuire, incluzând cel puțin elementele solicitate. b) Conform legislației achizițiilor, AC are obligația de a include în anunțul de atribuire valoarea și celelalte modificări ale contractului. Au fost implementate următoarele măsuri: -anunț de modificare a contractului, respectând formularul 20 -modificarea legislației (OUG nr. 114/2020) prin introducerea obligației de a publica toate modificările la contract - dezvoltarea SEAP pentru a permite publicarea modificărilor contractului, inclusiv o notificare în acest sens - instrucțiunea nr. 1/2021 privind modificarea contractului (Monitorul Oficial nr. 56/2021) În ceea ce privește participarea IMM-urilor ca ofertanți direcți, tipul de entitate este selectat din SEAP: mediu, mic, mare, aceste informații regăsindu-se în profilul SEAP, DUAE și declarația cu participanții la procedură.
				3. Modalități prin care să se asigure monitorizarea și analizarea datelor de către autoritățile naționale competente în conformitate cu articolul 83 alineatul (2) din Directiva 2014/24/UE și cu articolul 99	Da	Nu este cazul	ANAP exercită funcția de monitorizare conform art. 2 și art. 3 lit. e) din OUG nr. 13/2015, respectiv art. 3 alin. (1) lit. d), alin. (3) lit. e) și f) din HG 634/2015.

Condiție favorizantă	Fond	Obiectiv specific	Îndeplinire a condiției favorizante	Criterii	Îndeplinire a criteriilor	Trimitere la documentele relevante	Justificare
				alineatul (2) din Directiva 2014/25/UE.			
				4. Modalități de a pune la dispoziția publicului rezultatele analizei, în conformitate cu articolul 83 alineatul (3) din Directiva 2014/24/UE și cu articolul 99 alineatul (3) din Directiva 2014/25/UE.	Da	http://anap.gov.ro/web/analize-si-rapoarte-statistice/?future=false	Rezultatele activității de monitorizare sunt publicate și disponibile pe site-ul ANAP.
				5. Modalități prin care să se asigure că toate informațiile ce indică situații în care poate fi suspectată o manipulare a procedurilor de cerere de oferte sunt comunicate organismelor naționale competente în conformitate cu articolul 83 alineatul (2) din Directiva 2014/24/UE și cu articolul 99 alineatul (2) din Directiva 2014/25/UE.	Da	Nu este cazul	Legislația națională conține reglementări specifice care răspund situațiilor de denaturare a concurenței: - Legea nr. 98/2016: art. 167 alin. (1) lit. d), alin. (6) și alin. (7) - Legea nr. 99/2016: art. 180 alin. (1) lit. d), alin. (4) și alin. (5) Consiliul Concurenței, instituție cu atribuții specifice, transmite puncte de vedere la solicitarea AC urmare a unei suspiciuni de denaturare a concurenței.
2. Instrumente și capacități pentru aplicarea eficace a normelor privind ajutoarele de stat			Da	Autoritățile de management dispun de instrumente și capacități pentru a verifica respectarea normelor privind ajutoarele de stat: 1. în cazul întreprinderilor aflate în dificultate și al întreprinderilor vizate de o cerință de recuperare;	Da	http://www.ajutordestat.ro/?pag=206	AM verifică dacă beneficiarul intră sau nu în categoria de întreprindere în dificultate: - este verificată existența declarației pe propria răspundere a beneficiarului, - este aplicată metodologia pentru verificarea încadrării în categoria de întreprindere în dificultate așa cum aceasta este definită de legislația în domeniul ajutorului de stat.

Condiție favorizantă	Fond	Obiectiv specific	Îndeplinire a condiției favorizante	Criterii	Îndeplinire a criteriilor	Trimitere la documentele relevante	Justificare
							Pentru întreprinderile supuse aplicării unei decizii de recuperare Registrul ajutoarelor de stat (RegAS) permite verificarea ex-ante a eligibilității beneficiarului de a primi ajutor de stat-de minimis. Aplicația RegAS este gestionată de Consiliul Concurenței în colaborare cu Serviciul de telecomunicații speciale.
				2. prin acces la consultanță de specialitate și orientări în materie de ajutoare de stat, furnizate de experți ai organismelor locale sau naționale în domeniul ajutoarelor de stat.	Da	Nu este cazul	Potrivit para. (2), art. 6 din OUG nr. 77/2014 Consiliul Concurenței furnizează la nivel național asistență de specialitate privind aplicarea legislației ajutorului de stat furnizorilor și beneficiarilor de ajutor de stat/de minimis pentru a asigura îndeplinirea obligațiilor RO în acest domeniu în calitate sa de stat membru al UE, inclusive în ceea ce privește elaborarea de acte normative sau administrative prin care se instituie măsuri de natura ajutorului. În același timp AM au acces prin Consiliul Concurenței la platforma wiki.
3. Aplicarea și implementarea eficace a Cartei drepturilor fundamentale			Da	Existența unor mecanisme eficace care asigură respectarea Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene („Carta”) și care includ: 1. modalități prin care să se asigure că programele sprijinite de fonduri și implementarea lor respectă dispozițiile relevante ale Cartei;	Da	Guide to the application of the Charter of Fundamental Rights of the European Union in the implementation of the European structural and investment funds https://mfe.gov.ro/minister/perioade-de-programare/perioada-2021-2027/	MIPE a elaborat Ghidul pentru aplicarea Cartei Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene în implementarea fondurilor europene structurale și de investiții. Demersurile pentru a asigura conformitatea programelor sprijinite de fonduri și implementarea cu respectarea dispozițiilor Cartei sunt incluse în Ghid în cadrul capitolului VI Obligations of managing authorities and other

Condiție favorizantă	Fond	Obiectiv specific	Îndeplinire a condiției favorizante	Criterii	Îndeplinire a criteriilor	Trimitere la documentele relevante	Justificare
							institutions involved in managing European funds, capitolul IV Legal status. Obligation to respect the Charter.
				2. modalități de raportare către comitetul de monitorizare cu privire la cazurile în care operațiunile sprijinite de fonduri nu respectă Carta, precum și cu privire la plângerile referitoare la Cartă prezentate în conformitate cu măsurile adoptate în temeiul articolului 69 alineatul (7).	Da	Guide to the application of the Charter of Fundamental Rights of the European Union in the implementation of the European structural and investment funds https://mfe.gov.ro/minister/perioade-de-programare/perioada-2021-2027/	Modalitățile de raportare către comitetul de monitorizare a cazurilor de nerespectare a prevederilor cartei în implementarea operațiunilor sprijinite de fonduri sunt incluse în Ghid, capitolul VI Obligații ale autorităților de management și alte instituții implicate în gestionarea fondurilor europene (punctul 4. Verificarea conformității cu Carta în perioada de monitorizare)
4. Implementarea și aplicarea Convenției Organizației Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu handicap (CDPD a ONU) în conformitate cu Decizia 2010/48/CE a Consiliului			Da	Existența unui cadru național care asigură aplicarea CDPD a ONU și care include: 1. obiective cu ținte măsurabile, mecanisme de colectare a datelor și mecanisme de monitorizare;	Da	HG 234/2022 privind atribuțiile, organizarea și funcționarea ANPDPD https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/251762 Legea 221/2010 pentru ratificarea CDPD http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/Afis/123949 Legea 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/236311 HG 490/2022 pentru aprobarea Strategiei naționale privind drepturile persoanelor cu dizabilități 2022-2027	Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități (ANPDPD) a elaborat Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități 2022-2027, ce are ca obiectiv general asigurarea accesului fizic, informațional și comunicațional al persoanelor cu dizabilități la produsele, serviciile și programele pe care societatea le pune la dispoziția membrilor săi. Strategia continuă și dezvoltă demersul de implementare a Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități în vederea asigurării cadrului pentru exercitarea deplină și în condiții de egalitate a tuturor drepturilor și libertăților fundamentale ale omului de către toate persoanele cu dizabilități. Monitorizarea implementării Strategiei va fi realizată de către ANPDPD pe baza

Condiție favorizantă	Fond	Obiectiv specific	Îndeplinire a condiției favorizante	Criterii	Îndeplinire a criteriilor	Trimitere la documentele relevante	Justificare
						https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/254203	unei metodologii și a unor instrumente de lucru. Obiectivele și țintele măsurabile, sistemul de colectare de date și mecanismul de monitorizare devin pachetul complet pentru asigurarea implementării Strategiei naționale 2022-2027
				2. modalități prin care să se asigure că politica, legislația și standardele în materie de accesibilitate se reflectă în mod corespunzător în pregătirea și implementarea programelor;	Da	Legea nr. 8/2016 privind înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/175197 Ghidul pentru reflectarea Convenției ONU (CDPD) privind drepturile persoanelor cu dizabilități în pregătirea și implementarea programelor și proiectelor cu finanțare nerambursabilă alocată României în perioada 2021-2027 https://mfe.gov.ro/minister/punctul-de-contact-pentru-implementarea-conventiei-privind-drepturile-persoanelor-cu-dizabilitati/	La nivelul MIPE a fost elaborat Ghidul pentru reflectarea Convenției ONU (CDPD) privind drepturile persoanelor cu dizabilități în pregătirea și implementarea programelor și proiectelor cu finanțare nerambursabilă alocată României în perioada 2021-2027. Ghidul sprijină implementarea și aplicarea prevederilor Convenției prin reflectarea politicilor, legislației și standardelor în materie de accesibilitate în pregătirea AP și PO. Documentul prezintă cadrul legal și instituțional aplicabil, principalele dispoziții ale CDPD de care se va ține cont în etapele de programare și de implementare, precum și mecanismele de asigurare și verificare a respectării condiției favorizante. Ghidul urmărește promovarea de acțiuni privind accesibilitatea, adaptarea rezonabilă, designul universal, cercetarea în domeniul noilor tehnologii și utilizarea lor de către persoanele cu dizabilități, în vederea facilitării integrării acestora în societate.

Condiție favorizantă	Fond	Obiectiv specific	Îndeplinire a condiției favorizante	Criterii	Îndeplinire a criteriilor	Trimitere la documentele relevante	Justificare
				3. modalități de raportare către comitetul de monitorizare cu privire la cazurile în care operațiunile sprijinite de fonduri nu respectă CDPD a ONU, precum și cu privire la plângerile referitoare la CDPD a ONU prezentate în conformitate cu măsurile adoptate în temeiul articolului 69 alineatul (7).	Da	Ghidul pentru reflectarea Convenției ONU (CDPD) privind drepturile persoanelor cu dizabilități în pregătirea și implementarea programelor și proiectelor cu finanțare nerambursabilă alocată României în perioada 2021-2027 https://mfe.gov.ro/minister/punctul-de-contact-pentru-implementarea-conventiei-privind-drepturile-persoanelor-cu-dizabilitati/	Raportarea către CM a cazurilor de neconformitate a operațiunilor sprijinite din fonduri se va realiza în conformitate cu dispozițiile art. 40(1)(h) din RDC, cel puțin o dată pe an. Pentru îndeplinirea atribuțiilor de raportare, reprezentanții PCPD vor fi membri în CM-urile programelor. PCPD ocupă o poziție cheie în cadrul arhitecturii instituționale ce vizează asigurarea faptului că politica, legislația și standardele în materie de accesibilitate sunt reflectate în mod corespunzător în pregătirea și implementarea programelor. Prin colaborarea cu ANPDPD, Consiliul de Monitorizare, rețeaua punctelor de contact, CNCD, Avocatul Poporului etc., reprezentanții PCPD vor putea prezenta în cadrul reuniunilor CM situațiile de neconformitate privind CFO4, înregistrate la nivelul autorităților naționale și/sau înaintate COM, sesizările soluționate, precum și propunerile de remediere înaintate spre examinare. PCPD va urmări implementarea măsurilor adoptate și va comunica, după caz, COM remediarea situațiilor semnalate.
1.1. Buna guvernare a strategiei naționale sau regionale de	FEDR	RSO1.1. Dezvoltarea și sporirea capacităților de	Nr.	Strategia sau strategiile de specializare inteligentă trebuie să fie sprijinită (sprijinite) de: 1. o analiză la zi a provocărilor existente în ceea ce privește	Da	https://www.poc.research.gov.ro/uploads/2021-2027/conditie-favorizanta/bariere-diseminare-inovare.pdf	YES

Condiție favorizantă	Fond	Obiectiv specific	Îndeplinire a condiției favorizante	Criterii	Îndeplinire a criteriilor	Trimitere la documentele relevante	Justificare
specializare inteligentă		cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate RSO1.4. Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat		diseminarea inovării și digitalizarea;			
				2. existența unei instituții sau a unui organism național/regional competent care să fie responsabil cu managementul strategiei de specializare inteligentă;	Da	https://www.poc.research.gov.ro/uploads/2021-2027/conditie-favorizanta/ordin-ccsi-infiintare.pdf https://www.poc.research.gov.ro/uploads/2021-2027/conditie-favorizanta/ordin-ccsi-modificat.pdf	Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării (MCID) este instituția responsabilă cu managementul Strategiei Naționale de Cercetare, Inovare și Specializare Inteligentă 2021-2027 (SNCISI). MCID coordonează CCSI ca autoritate responsabilă cu politicile publice de cercetare din RO. CCSI este Comitetul de Coordonare pentru Strategia de Specializare Inteligentă. Comitetul are în competență reprezentanți ai entităților cu responsabilități în domeniu de la nivel central și regional
				3. instrumente de monitorizare și evaluare pentru a măsura performanțele în direcția atingerii obiectivelor strategiei;	Nr.	https://www.poc.research.gov.ro/uploads/2021-2027/conditie-favorizanta/sncisi-draft.pdf	SNCISI conține o secțiune dedicată monitorizării și evaluării acestui document strategic. O platformă IT va facilita colectarea de date și un compartiment dedicat din cadrul MCID va asigura analiza datelor colectate legate de specializare inteligentă. Sistemul de monitorizare al SNCISI va asigura interconectarea și interoperabilitatea tuturor sistemelor informaționale primare cu Sistemul Registrelor Naționale CDI. Acesta va avea următoarele componente: - Nomenclatorul indicatorilor SNCISI, care asigură colectarea coerentă a datelor privind programele de finanțare CDI - Sistemul de registre naționale CDI - asigură integrarea datelor colectate de diverse sisteme informaționale primare,

Condiție favorizantă	Fond	Obiectiv specific	Îndeplinire a condiției favorizante	Criterii	Îndeplinire a criteriilor	Trimitere la documentele relevante	Justificare
							oferă un tablou de bord, permite interogări ad-hoc pentru toate părțile interesate - Date calitative și cantitative privind dinamica ecosistemelor CDI - includ, dar nu se limitează la: anchete/chestionare, studii privind resursele umane CDI și întreprinderi inovatoare
				4. existența unei cooperări funcționale între părțile interesate („procesul de descoperire antreprenorială”);	Da	https://www.poc.research.gov.ro/uploads/2021-2027/conditie-favorizanta/metodologie-descoperire-antreprenoriala-2021-2027.pdf	A fost elaborată o metodologie pentru procesul de descoperire antreprenorială care a fost utilizată pentru identificarea domeniilor și subdomeniilor naționale de specializare inteligentă și acestea sunt reflectate în SNCISI. A fost un proces amplu de consultare și cooperare cu părțile interesate relevante din domeniul CDI. Din acest proces au fost identificate 7 domenii de specializare inteligentă, precum și subdomeniile aferente la nivel național.
				5. acțiuni necesare pentru îmbunătățirea sistemelor de cercetare și inovare naționale sau regionale, după caz;	Da	https://www.poc.research.gov.ro/uploads/2021-2027/conditie-favorizanta/sncisi-draft.pdf	Acțiunile necesare pentru îmbunătățirea sistemelor naționale de cercetare și inovare sunt incluse în SNCISI. Detalii se regăsesc în autoevaluarea realizată de MCID.
				6. acțiuni de sprijinire a tranziției industriale, după caz;	Da	http://www.economie.gov.ro/domenii/economie/politici-industriale	Ministerul Economiei a realizat documentul și un plan de acțiune pentru sprijinirea tranziției industriale. Va exista un link către planul care conține

Condiție favorizantă	Fond	Obiectiv specific	Îndeplinire a condiției favorizante	Criterii	Îndeplinire a criteriilor	Trimitere la documentele relevante	Justificare
							acțiunile de sprijinire a tranziției industriale
				7. măsuri de consolidare a cooperării cu partenerii din afara unui anumit stat membru în domeniile prioritare sprijinite de strategia de specializare inteligentă.	Da	https://www.poc.research.gov.ro/uploads/2021-2027/conditie-favorizanta/sncisi-draft.pdf	SNCISI conține un Obiectiv General dedicat pentru colaborarea europeană și internațională, OG 4. Obiectivul urmărește creșterea competitivității sistemului CDI prin consolidarea integrării europene a comunității științifice românești, atragerea de resurse din străinătate (nb resurse umane, financiare, cunoștințe). -cum), precum și creșterea contribuției României la rezolvarea provocărilor globale prin colaborare europeană și internațională. Sunt luate în considerare intervenții pentru creșterea participării la viitorul Program-cadru al UE pentru cercetare și inovare (Orizont Europa) în alte programe și cadre europene și internaționale de cooperare pentru CDI și specializare inteligentă, precum și dezvoltarea de apeluri tematice comune bilaterale/multilaterale cu țări. /regiunile cu care există acorduri de cooperare științifică și tehnologică.

5. Autorități responsabile de program

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (k) și articolele 71 și 84 din RDC

Tabelul 13: Autoritățile responsabile cu programele

Autorități responsabile de program	Numele instituției	Persoana de contact	Poziție	E-mail
Autoritatea de management	Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene	Svetlana Gomboș	Director general	svetlana.gombos@mfe.gov.ro
Autoritatea de audit	Autoritatea de Audit (organism independent pe lângă Curtea de Conturi a României)	Lucian Dan Vlădescu	Președinte	autoritateadeaudit@rcc.ro
Organismul care primește plăți din partea Comisiei	Ministerul Finanțelor - Autoritatea de Certificare și Plată	Lucica Crăciun	Director general	lucica.craciun@mfinante.gov.ro

Repartizarea cuantumurilor rambursate pentru asistență tehnică în temeiul articolului 36 alineatul (5) din RDC, în cazul în care sunt identificate mai multe organisme care să primească plăți din partea Comisiei

Referință: articolul 22 alineatul (3) din RDC

Tabelul 13A: Proporția din procentajele prevăzute la articolul 36 alineatul (5) litera (b) din RDC care ar urma să fie rambursată organismelor care primesc plăți din partea Comisiei în cazul asistenței tehnice în temeiul articolului 36 alineatul (5) din RDC (în puncte procentuale)

Asigurarea parteneriatului în procesul de programare și gestionare a fondurilor europene reprezintă o precondiție pentru elaborarea unor documente de programare solide, bazate pe prioritățile stabilite la nivel european, național și regional în vederea punerii în practică a unor politici economice, sociale și teritoriale realiste, eficiente, eficace și cu impact pozitiv în viața cetățenilor și în reducerea diferențelor de dezvoltare la nivelul UE.

În acord cu prevederile art. 6 din RDC, RO și-a îndeplinit obligația de a organiza și implementa principiul parteneriatului cu implicarea partenerilor relevanți, în conformitate cu Regulamentul delegat (UE) nr. 240/2014 al Comisiei privind Codul european de conduită referitor la parteneriat, în cadrul fondurilor structurale și de investiții europene.

Astfel, pentru creșterea implicării partenerilor în derularea activității structurilor partenariale și pentru derularea unor procese de consultare eficiente și participativă, pe baza Regulamentului nr.240/2014, a fost elaborat Codul Național de Conduită privind Parteneriatul pentru Fondurile Europene aferente Politicii de Coeziune (Cod de conduită). Acest document stabilește o serie de norme, principii și reguli de bază care ghidează funcționarea structurilor partenariale cu rol consultativ în procesul de programare și gestionare a fondurilor europene privind coeziunea, cu impact predilect asupra cadrului de programare 2021-2027. Documentul a fost utilizat în organizarea parteneriatului și diseminat în rândul membrilor structurilor partenariale cu rol consultativ în procesul de programare a fondurilor europene privind coeziunea prin comunicare directă, în cadrul reuniunilor partenariale, prin intermediul poștei electronice, precum și prin afișare pe web-site-ul MIPE (<http://mfe.gov.ro/wp-content/uploads/2020/07/6588501da9e75a7d8003d010af3b03fd.pdf>).

Așadar, bazat pe prevederile din regulamentele europene și pe *Codul de conduită*, documentele de programare au fost elaborate într-un parteneriat larg și eficient din care fac parte autorități naționale, regionale și locale, parteneri relevanți din societatea civilă, syndicate, asociații de afaceri și mediul academic.

Preocupările pentru asigurarea parteneriatului au început în luna mai 2019, când MIPE a demarat pregătirea cadrului partenerial prin constituirea a 5 grupuri partenariale aferente celor 5 Obiective de Politică prevăzute la nivelul propunerii de RDC 2021-2027. Ca urmare, în luna noiembrie 2019, MIPE a organizat reuniuni ale acestor grupuri în care a fost prezentată și dezbătută logica intervenției pe fiecare dintre cele 5 obiective de politică. Documentele au fost publicate pe site-ul MIPE, la secțiunea Perioada de Programare 2021-2027, astfel încât să se asigure transparența dezbaterilor și posibilitatea de consultare cât mai largă a tuturor părților interesate (<http://mfe.gov.ro/minister/perioade-de-programare/perioada-2021-2027/>).

În data de 28 noiembrie 2019, MIPE a organizat un eveniment de amploare vizând consultarea asupra viitoarei perioade de programare – 2021-2027, eveniment la care au participat reprezentanți ai mediului de afaceri, societății civile, autorităților publice centrale și locale, beneficiari de fonduri europene. Cu acest prilej, au fost prezentate: stadiul negocierilor documentelor de programare 2021-2027, logica intervenției pe fiecare obiectiv de politică și arhitectura viitoarelor programe operaționale, precum și mecanismul de consultare partenerială.

Odată cu stabilirea arhitecturii documentelor de programare și a cadrului instituțional de gestionare a fondurilor europene aferente PC 2021-2027, începând cu luna martie 2020, s-a trecut la etapa de constituire a cadrului partenerial la nivelul fiecărui Program Operațional (PO) și a Comitetului pentru Coordonarea și Managementul Acordului de Parteneriat (CCMAP). Astfel, în perioada 20.05.2020 – 05.06.2020, MIPE a derulat Apelul Național pentru exprimarea interesului privind participarea în cadrul procesului de consultare partenerială pentru elaborarea documentelor programatice pentru perioada 2021-2027 (<http://mfe.gov.ro/minister/perioade-de-programare/perioada-2021-2027/>).

Selecția partenerilor s-a efectuat în conformitate cu prevederile *Codului de conduită*, principiile de bază privind identificarea partenerilor relevanți au fost: al reprezentativității; echilibrului intereselor; implicării active; responsabilității și regularității participării. De asemenea, prin metodologia internă de

selecție a partenerilor, au fost stabilite criterii specifice procesului de programare a fondurilor europene, precum: relevanța obiectului de activitate pentru domeniile de intervenție ale fondurilor europene; recunoașterea organizației la nivel național; nivelul de specializare; experiența anterioară; performanța; capacitatea de reprezentare; capacitatea de planificare strategică; integritatea; susținerea politicilor privind principiile orizontale ale UE. Totodată, metodologia conține formulare de candidatură care au fost completate de către cei care doreau să devină membri în structurile parteneriale, precum și grile de evaluare pe baza cărora s-a făcut selecția candidaților, acestea fiind publicate pe site-ul MIPE în vederea asigurării unui proces de selecție transparent. Comisiile de selecție a candidaturilor și de soluționare a contestațiilor au fost aprobate prin ordin de ministru.

În urma acestui apel public, au fost înregistrate 230 de candidaturi, reprezentând 735 de solicitări de participare la structurile parteneriale, atât din mediul social (asociații, fundații, syndicate, patronate, organizații și forme asociative), cât și din mediul economic (societăți pe acțiuni, societăți cu răspundere limitată).

La nivelul CCMAF au fost selectați să participe partenerii care și-au exprimat opțiunea de a fi membri ai acestei structuri parteneriale și care, totodată, au obținut punctajele cele mai mari la nivelul candidaturilor pentru PO, cu asigurarea reprezentării echilibrate a partenerilor sociali, societății civile și mediului academic pe domeniile majore aferente PO, cu luarea în considerare a unui procent de reprezentare public/privat (parteneri) de 55% (mediul public) versus 45% (mediul privat/parteneri).

Procesul de selecție a partenerilor s-a finalizat pe data de 20 iulie 2020, când MIPE a afișat listele finale cu organizațiile/entitățile selectate în cadrul structurilor parteneriale pentru elaborarea PO și a AP 2021-2027.

Totodată, pentru asigurarea unei consultări tematiche, la nivel orizontal cu cele mai relevante categorii de beneficiari ai fondurilor europene, urmare a adoptării Memorandumului cu tema: Rezultatele celei de a 5-a runde de negocieri informale între autoritățile române și Comisia Europeană privind documentele naționale de programare a finanțării din fonduri europene 2021-2027, 2-4 decembrie 2019, au fost constituite prin Decizii ale Primului Ministru 3 Comitete Consultative dedicate parteneriatului cu: mediul de afaceri; societatea civilă și autoritățile locale.

În data de 31 iulie 2020, MIPE a publicat în consultare publică, pe site-ul instituției, propunerile de documente de programare specifice perioadei 2021-2027, respectiv AP și PO, în vederea transmiterii de comentarii, observații sau propuneri pe marginea acestora la o adresă de e-mail dedicată parteneriat.programare@mfe.gov.ro. De asemenea, în vederea facilitării comunicării, au fost create adrese de e-mail specifice fiecărui program (ex: pocidif@mfe.gov.ro).

De asemenea, în perioada 18-27 august 2020 s-au derulat consultări publice la nivelul tuturor structurilor parteneriale constituite pentru PO și AP, la care au participat 945 de reprezentanți ai instituțiilor publice, ai societății civile, mediului academic și economic.

În luna septembrie 2020, au fost convocate și Comitetele Consultative tematice privind mediul de afaceri și societatea civilă și au fost prezentate documentele de programare, prilej cu care au fost primite o serie de comentarii și propuneri care au fost atent analizate și avute în vedere la definitivarea primului draft al PO și AP.

Structura partenerială POCIDIF

Elaborarea POCIDIF 2021-2027 a fost coordonată de MIPE, cu respectarea și aplicarea principiului parteneriatului, și a presupus o cooperare strânsă cu autoritățile publice responsabile de politicile domeniilor finanțate prin program, precum și cu principalele tipuri de beneficiari, și alți reprezentanți ai societății civile, mediului academic și socio-economic implicate sau vizați de acțiunile finanțabile prin POCIDIF.

În vederea definitivării componenței structurii parteneriale, pe lângă partenerii sociali selectați în cadrul Apelului, au fost desemnați prin ordin comun de ministru reprezentanți ai principalelor instituții implicate în procesul de elaborare a POCIDIF, după cum urmează: Ministerul Educației (inclusiv agenții/autorități aflate în subordonare/ coordonare), SGG (ADR - autoritate aflată în subordonare/ coordonare), Ministerul Culturii (inclusiv agenții/autorități aflate în subordonare/ coordonare), dar și alte instituții cu expertiză în domeniile de interes, precum: AM POC, AM POR, MLPDA, MTS, MAPN.

Consultări publice

Consultările s-au desfășurat într-un cadru partenerial extins, atât în contextul GL creat pentru Obiectivul de Politică 1 – O Europă mai inteligentă (în perioada iunie 2019 - februarie 2020), cât și în cadrul GL POCIDIF, alcătuit atât din entități reprezentative pentru domeniile specializare inteligentă și digitalizare. De asemenea, MIPE a răspuns tuturor solicitărilor de întâlniri primite din partenerilor interesați de intervențiile POCIDIF, astfel încât, varianta consolidată a POCIDIF să reflecte și viziunea viitorilor beneficiari.

Repere majore ale consultărilor parteneriale:

24 iunie 2019 – reuniunea GL OP1 – O Europă mai inteligentă (cca 60 participanți):

prezentare/dezbateri priorități de investiții propuse în cadrul obiectivelor specifice OP1 - FEDR, în acord cu Recomandările Specifice de Țară – Anexa D

26 noiembrie 2019 - reuniunea Grupului de Lucru OP1 (cca 50 participanți)– dezbateri pe marginea logicii intervențiilor Specializare Inteligentă, Digitalizare și IMM-uri)

22 ianuarie 2020 - reuniunea Guvernului României cu reprezentanții mediului de afaceri și ai structurilor asociative

11 februarie 2020 – reuniune MIPE/DGPCS cu reprezentanții Grupului de Lucru Fonduri Europene al Coaliției pentru Dezvoltarea României

4 martie 2020 – reuniune de lucru a ministrului fondurilor europene cu reprezentanții institutelor de cercetare (cca 40 participanți) referitoare la perioada de programare 2021-2027, prezentare POCIDIF

15 aprilie 2020 - consultare pe marginea structurii POCIDIF 2021-

2027 <http://mfe.gov.ro/minister/perioade-de-programare/perioada-2021-2027/>

19-22 iunie 2020 – consultare inter-instituțională prima versiune POCIDIF 2021-2027.

Ca urmare a desfășurării acestui proces amplu de consultare publică, au fost primite o serie de contribuții, acestea fiind analizate și preluate la nivelul PO în măsura în care acestea se îndeplineau criteriile de eligibilitate și erau în linie cu obiectivele PO. Una dintre propunerile primite și preluate a vizat includerea printre beneficiarii de instrumente financiare a întreprinderilor cu capitalizare medie și a celor mici cu capitalizare medie.

MIPE a centralizat propunerile primite, modalitatea în care acestea au fost integrate sau o justificare a motivului pentru care acestea nu au fost preluate. Această centralizare a fost publicată pe site-ul MIPE.

7. Comunicare și vizibilitate

Referință: articolul 22 alineatul (3) litera (j) din RDC

Aceste activități vor fi coordonate la nivel național în baza unui document strategic cu caracter orientativ, care va urmări acțiuni unitare, coerente și predictibile. Documentul final va fi diseminat odată cu aprobarea PO, fiind suspus în prealabil dezbaterii și avizării la nivelul PO.

Un portal unic pentru fondurile europene va oferi acces la toate PO din RO, incluzând obiective, activități, oportunitățile de finanțare și rezultate. POCIDIF va dispune de o secțiune dedicată, disponibilă în cel mult 6 luni de la aprobarea PO. A fost desemnat un responsabil pentru comunicarea POCIDIF care va face parte din rețeaua națională a responsabililor cu comunicarea și va reprezenta PO în cadrul rețelei INFORM EU.

Abordarea comunicării

- Promovarea rolului și contribuției POCIDIF la îmbunătățirea performanțelor în domeniile CDI și digital și la dezvoltarea infrastructurii aferente acestor domenii, precum și promovarea utilizării instrumentelor financiare în beneficiul întreprinderilor;
- Asigurarea transparenței obiectivelor PO, oportunitățile de finanțare și rezultatele obținute;
- Sprijinirea potențialilor beneficiari cu informații utile în elaborarea și implementarea proiectelor.

Obiective specifice

- Creșterea notorietății POCIDIF pentru finanțarea în domeniile vizate și asigurarea vizibilității operațiunilor de importanță strategică, care se vor regăsi punctual în planurile de comunicare;
- Informarea categoriilor de public țintă cu privire la apeluri, lansări de proiecte, stadiul implementării;
- Explicarea regulilor și a mecanismului de acordare a finanțărilor.

Se va asigura schimbul de informații cu implicarea tuturor părților interesate, precum organizații de cercetare, mediu de afaceri, asociații profesionale potențiali beneficiari.

Grupuri țintă: Potențiali beneficiari și beneficiari; Organizații de cercetare; IMM-uri, asociații profesionale; mass-media, instituții publice, universități/mediul academic și de cercetare, comunități online relevante etc.; Publicul larg.

Canale de comunicare

- Portalul unic prevăzut la art. 46(b) din Reg. UE 1060/2021 și site-ul instituțional mfe.gov.ro;
- Media tradițională - conferințe și comunicate de presă, infotrip-uri și vizite la proiecte de succes;
- Social media - conținut prompt, atractiv, bazat pe grafică și imagine;
- Structura de comunicare a MIPE, care soluționează solicitările publicului, prin biroul de presă și helpdesk;
- Evenimente și seminarii;
- Materiale de informare/promovare, publicații digitale, folosirea masivă a noilor tehnologii în procesele de comunicare a POCIDIF;
- Campanii de promovare care să asigure un mix de instrumente de comunicare, pentru a asigura vizibilitatea PO în rândul publicului specializat;
- Rețeaua națională a responsabililor cu comunicarea va face schimb permanent de informații privind activitățile de vizibilitate, transparență și comunicare, pentru o abordare comună, schimb de know-how, acces unitar și prompt la info relevante și promovarea reciprocă a acțiunilor relevante.

Activitățile de comunicare se vor implementa prin contribuția responsabilului cu comunicarea, inclusiv pentru elaborarea planului de comunicare, în corelare cu documentele strategice propuse de MIPE și în colaborare cu structura de comunicare a MIPE și coordonatorul național.

Buget: aprox. 0,5 mil. Euro POAT, P 2. De asemenea, pentru susținerea activităților de comunicare orizontală pentru Politica de Coeziune, în cadrul P 2 din POAT este prevăzut un buget de aprox. 6 mil. euro.

Monitorizare și evaluare

Indicatorii vor viza: Evenimente de informare și comunicare organizate cu potențialii beneficiari, beneficiari și alți actori interesați în implementare, inclusiv pe marginea operațiunilor de importanță strategică din domeniu; Afișări pagină POCIDIF în portalul unic/followers pagină Facebook

Procesul de comunicare specific va fi monitorizat prin **planurile anuale de acțiuni**.

MIPE va elabora un ghid de identitate vizuală, care va conține elementele vizuale obligatorii pentru materialele de comunicare și publicitate pentru toate operațiunile cofinanțate în cadrul PO 2021 - 2027. Ghidul va fi aplicabil la nivel național.

Operațiunile de importanță strategică:

În vederea realizării obiectivelor, AM elaborează propriul plan de comunicare care cuprinde planificarea strategică a acțiunilor de promovare și publicitate pentru toată perioada de implementare. Documentul se aprobă la nivelul instituției coordonatoare/AM, cu implicarea responsabililor cu comunicarea, a factorilor de decizie relevanți și a coordonatorului național de comunicare, după caz.

Platformele de social media se vor utiliza preponderent: Facebook, Youtube, LinkedIn, Twitter, Instagram.

Asigurarea vizibilității OIS POCIDIF se realizează prin: diseminarea informațiilor relevante în mediul online nu numai prin includerea în lista operațiunilor, dar și prin postarea în portalul unic și site-ul instituțional (inclusiv materiale vizuale/audio); dialog deschis cu beneficiarii și organizarea de acțiuni de comunicare; campanii media orizontale; asigurarea reprezentării OIS în mass-media; utilizarea rețelei naționale de comunicatori pentru multiplicarea informației

8. Utilizarea costurilor unitare, a sumelor forfetare, a ratelor forfetare și a finanțărilor nelegate de costuri

Referință: articolele 94 și 95 din RDC

Tabelul 14: Utilizarea costurilor unitare, a sumelor forfetare, a ratelor forfetare și a finanțărilor nelegate de costuri

Se intenționează utilizarea articolelor 94 și 95 din RDC	Da	Nr.
De la adoptare, programul va face uz de rambursarea contribuției Uniunii pe baza costurilor unitare, a sumelor forfetare și a ratelor forfetare în cadrul priorităților, în conformitate cu articolul 94 din RDC	☐	☒
De la adoptare, programul va face uz de rambursarea contribuției Uniunii pe baza finanțărilor nelegate de costuri, în conformitate cu articolul 95 din RDC	☐	☒

Apendicele 1: Contribuția Uniunii pe baza costurilor unitare, a sumelor forfetare sau a ratelor forfetare

A. Rezumatul principalelor elemente

Prioritate	Fond	Obiectiv specific	Categoria de regiune	Proporția estimată din alocarea financiară totală în cadrul priorității, căreia i se va aplica OCS, în %	Tipul (tipurile) de operațiune vizată (vizate)		Indicatorul care determină rambursarea		Unitatea de măsură a indicatorului care determină rambursarea	Tip de OCS (baremul standard pentru costurile unitare, sumele forfetare sau ratele forfetare)	Cuantumul (în EUR) sau procentul (în cazul ratelor forfetare) OCS
					Cod(1)	Descriere	Cod(2)	Descriere			

(1) Acesta se referă la codul pentru dimensiunea privind domeniul de intervenție din tabelul 1 al anexei I la RDC și al anexei IV la Regulamentul FEAMPA.

(2) Acesta se referă la codul unui indicator comun, dacă este cazul.

Apendicele 1: Contribuția Uniunii pe baza costurilor unitare, a sumelor forfetare sau a ratelor forfetare

B. Detalii pe tip de operațiune

C. Calculul baremului standard pentru costurile unitare, sumele forfetare sau ratele forfetare

1. Sursa datelor utilizate la calculul baremului standard pentru costurile unitare, sumele forfetare sau ratele forfetare (cine a produs, colectat și înregistrat datele; unde sunt stocate datele; datele-limită; validare etc.)

--

2. Vă rugăm să precizați motivele pentru care metoda propusă și calculul aferent în temeiul articolului 94 alineatul (2) din RDC sunt relevante pentru tipul de operațiune.

--

3. Precizați cum au fost efectuate calculele, inclusiv, în special, ipotezele formulate în ceea ce privește calitatea sau cantitățile. După caz, trebuie utilizate date statistice și criterii de referință și, dacă se solicită acest lucru, acestea trebuie furnizate într-un format utilizabil de către Comisie.

--

4. Vă rugăm să explicați cum v-ați asigurat că doar cheltuielile eligibile au fost incluse în calculul baremului standard pentru costul unitar, suma forfetară sau rata forfetară.

--

5. Evaluarea de către autoritatea sau autoritățile de audit a metodologiei de calcul și a cuantumurilor, precum și a măsurilor de asigurare a verificării, calității, colectării și stocării datelor.

Apendicele 2: Contribuția Uniunii bazată pe finanțări nelegate de costuri

A. Rezumatul principalelor elemente

Prioritate	Fond	Obiectiv specific	Categoria de regiune	Cuantumul acoperit de finanțarea nelegată de costuri	Tipul (tipurile) de operațiune vizat (vizate)		Condițiile care trebuie îndeplinite/rezultatele care trebuie obținute ce determină rambursarea de către Comisie	Indicator		Unitatea de măsură pentru condițiile care trebuie îndeplinite/rezultatele care trebuie obținute ce determină rambursarea de către Comisie	Tipul de metodă de rambursare preconizat care este utilizat pentru rambursarea beneficiarului (beneficiarilor)
					Cod (1)	Descriere		Cod (2)	Descriere		

(1) Acesta se referă la codul pentru dimensiunea privind domeniul de intervenție din tabelul 1 al anexei I la RDC și al anexei IV la Regulamentul FEAMPA.

(2) Acesta se referă la codul unui indicator comun, dacă este cazul.

B. Detalii pe tip de operațiune

Apendicele 3: Lista operațiunilor de importanță strategică planificate însoțită de un calendar

articolul 22 alineatul (3) din RDC

Proiectul selectat va avea în vedere crearea unui cadru instituțional și a unei capacități de implementare pentru a aborda provocările structurale cu care se confruntă start-up-urile, scale-up-urile și facilitatorii/sușinatorii inovației și antreprenoriatului, respectiv prin intermediul unui HUB dedicat susținerii ecosistemului antreprenorial.

Proiectul va include activități de tipul identificare/promovare nevoi specifice de dezvoltare start-up, inclusiv finanțare seed și scale-up, pilotare și testare noi intervenții pentru start-up și ecosistemul antreprenorial, facilitare comunicare sistematică și schimb de bune practici între actorii ecosistemului, proiectare, gestionare, coordonare pachete de servicii pentru incubare, accelerare și scalare start-up oferite de structurile suport, sprijin pentru proiectarea/gestionarea programelor de finanțare dedicate start-up și ecosistem antreprenorial, stabilirea unei abordări sistematice pentru colectarea și analiza datelor privind antreprenoriatul, inclusiv pentru a genera dovezi privind eficiența și eficacitatea a politicilor publice și a programării care sprijină startup-urile și dezvoltarea ecosistemelor, dezvoltarea infrastructurii HUB-ului, organizarea, managementul și promovare activităților acestuia.

Lansarea acestei operațiuni este estimată pentru Trim II al anului 2023. Criteriile avute în vedere la selectarea acestei operațiuni sunt: contribuția la operaționalizarea Strategiei pentru dezvoltarea ecosistemul antreprenorial din România, impactul economic major așteptat (creștere durată medie de viață a start-up, creștere număr de start-up high tech înființate), creșterea calitatii serviciilor oferite de structurile de sprijin pentru start-up și scale-up în România.

Bugetul indicativ 12 mil Euro.

Monitorizarea operațiunii de importanță strategică se va realiza prin prezentări periodice ale progreselor înregistrate în cadrul reuniunilor CM POCIDIF 2021-2027. AM POCIDIF va acorda o atenție deosebită promovării operațiunii de importanță strategică și va implementa măsuri dedicate detaliate în Planul de Comunicare POCIDIF.

DOCUMENTS

Document title	Document type	Document date	Local reference	Commission reference	Files	Sent date	Sent by
ALFRED project fiche	Informații suplimentare	30.06.2022	1		ALFRED project fiche		
DANUBIUS project fiche	Informații suplimentare	30.06.2022	2		DANUBIUS project fiche		
ROHydroHub project fiche	Informații suplimentare	30.06.2022	3		ROHydroHub project fiche		
Semiconductors project fiche	Informații suplimentare	30.06.2022	4		Semiconductors project fiche		
Completari Program	Informații suplimentare	30.06.2022	5		ANEXA II DNSH ANEXA I Complementarity Complete OP strategy (section I) Abbreviation List Reference list		